

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πάτρα 30 Σεπτεμβρίου 2016

Αριθ.Πρωτ.: 243670/379

Ταχ.Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
& Αμερικής - 264 41 ΠΑΤΡΑ
Τηλέφωνο :2613-613536
Πληροφορίες: Β.Μολφέση
FAX : 2613-613538
e-mail: grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

ΠΡΟΣ : 1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη
Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας
κ. Γεωργίου Γεωργιόπουλου
2. Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Εκτελεστική Γραμματέα
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση της αριθμ. **112/28-09-2016** απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου.

ΣΧΕΤ: Η υπ. αριθ. 242637/376/22-09-2016 εισήγηση του Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας κ.Γεωργίου Γεωργιόπουλου

Σας διαβιβάζουμε την υπ. αριθμ. **112/28-09-2016** απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «**Έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) για άλλες χωρικές στρατηγικές, στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας**» και παρακαλούμε για τις περαιτέρω δικές σας ενέργειες.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ακολουθεί απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

17^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 17^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 28/9/2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15.00' στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ. 243668/377/22-9-2016 γραπτή πρόσκληση της Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1)Τογιοπούλου Αναστασία-Πρόεδρος , 2) Κανέλλης Γεώργιος –Αντιπρόεδρος,
- 3)Κούστας Κωνσταντίνος- Γραμματέας, 4) Αγγελόπουλος Γεώργιος,
- 5)Αγιομυργιαννάκης Εμμανουήλ, 6)Αρβανιτάκης Ιωάννης , 7)Αριστειδόπουλος Χαράλαμπος, 8)Αυγέρης Σάββας, 9)Γαβριηλίδης Κωνσταντίνος, 10)Δριβίλας Δημήτριος, 11)Ευθυμίου Απόστολος, 12)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 13)Καπράλος Σπυρίδων, 14)Καρδάρα Ευσταθία, 15)Καρπέτας Κωνσταντίνος, 16)Κατσακούλης Ευάγγελος, 17) Κοκκότη Γεωργία-Αρετή, 18)Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος, 19)Κωνσταντοπούλου Αναστασία, 20)Κωσταριάς Δημήτριος, 21)Λαλιώτης Παναγιώτης, 22)Λύτρας Ιωάννης, 23)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 24)Μητρόπουλος Κωνσταντίνος, 25)Μπούνιας Χρήστος, 26)Μπράμος Παναγιώτης, 27)Νασιώτης Θεόδωρος, 28)Παπαναγιώτου-Μαρτζάκλη Γεωργία, 29)Παρασκευόπουλος Γεράσιμος, 30)Πετρόπουλος Κωνσταντίνος, 31)Πλατανιάς Παναγιώτης, 32)Ρήγας Χρήστος, 33)Σιαμπλής Δημήτριος, 34)Σώκος Ευθύμιος, 35)Τσόγκας Γεώργιος, 36)Υφαντής Νικόλαος, 37)Φωτόπουλος Τρύφων , 38))Χαμηλάκη Αικατερίνη, 39)Χαροκόπος Αντώνιος, 40)Χατζηλάμπρου Βασίλειος και 41)Χήνος Γεώργιος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Βεργοπούλου Παρασκευή, Ζαφειρόπουλος Ιωάννης, Κατσανιώτης Ανδρέας, Κελεπούρης Ανδρέας (δικαιολογημένα απών), Κοκκινοβασίλης Πολυδεύκης (Τάκης) (δικαιολογημένα απών), Κολοβός Ιωάννης (δικαιολογημένα απών), Κοτοπούλης Σπυρίδων (δικαιολογημένα απών), Μπαλαμπάνης Νικόλαος, Σύρμος Γεώργιος και Φαρμάκης Νεκτάριος.

Ήταν παρόντες και συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολος Κατσιφάρας, οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλ/νίας κα Χριστίνα Σταρακά, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος και Ηλείας κ. Γεώργιος Γεωργιόπουλος.

Επίσης στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Η Εκτελεστική Γραμματέας της Π.Δ.Ε κ. Διονυσία Μαράτου, ο Δήμαρχος του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας κ. Κοτζάς Ευθύμιος, οι κ.κ. Αντιδήμαρχοι του ιδίου Δήμου Γιαννακόπουλος Πέτρος, και Μαρούντας Νικόλαος, ο Αντιδήμαρχος του Δήμου Ι. Π. Μεσολογγίου κ. Διαμαντόπουλος Σπύρος, ο Γενικός Γραμματέας του ιδίου Δήμου κ. Σολδάτος Νικόλαος, ο Ειδικός Σύμβουλος του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας κ. Γιαννόπουλος Χρήστος, ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου- Τμ. Δυτικής Ελλάδας κ. Γιανναδάκης Αθανάσιος, ο Πρόεδρος Τοπικής Κοινότητας Πέρσαινας Νομού Ηλείας κ. Νικολόπουλος Ηλίας, ο κ. Κυριακίδης Δημήτρης εκπρόσωπος του Βουλευτή Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας κ. Ιάσωνα Φωτήλα, οι κ.κ. Καραθάνος Γιώργος και Σταμούλης Γιώργος συνεργάτες της Βουλευτού Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας κας Μαρίας Τριανταφύλλου, η Προϊσταμένη Ε.Υ.Δ.Ε.Π./Π.Δ.Ε (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας) κ. Άλκηστις Σταθοπούλου, ο επιστημονικός συνεργάτης του Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε Ηλείας κ. Καραχάλιος Ευάγγελος, η υπάλληλος της Π.Δ.Ε κα Σταθοπούλου Βασιλική, λοιποί υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδωροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, η Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Αριθ.Αποφ. 112/2016

Στη συνέχεια η Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το **2^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) για άλλες χωρικές στρατηγικές, στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας»** δίνει το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας κ.Γεώργιο Γεωργιόπουλο, που είναι εισηγητής του θέματος, που αναφέρεται στην αριθ. πρωτ. 242637/376/22-9-2016 γραπτή εισήγησή του ως εξής:

«Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 3852/2010, (ΦΕΚ Α' 87/07-06-2010): «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2. Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2014-2020), όπως έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
3. Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014-2020
4. Το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας.
5. Την με Α.Π. 40134/ΕΥΘΥ 373/12-4-2016 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού «Οδηγίες για την διαχείριση και εφαρμογή των Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης»
6. Την με Α.Π. 81166/ΕΥΣΣΑ 1778/28-7-2015 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού για τον «Σχεδιασμό, υλοποίηση και παρακολούθηση των εργασιών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης των ΕΠ της ΠΠ 2014-2020»
7. Τη Μελέτη για την Εφαρμογή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2020
8. Την υπ' αριθμ. 54/2016 Απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Έγκριση Συμφώνου Συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και των Δήμων Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας».
9. Την υπ' αριθμ. 93/2016 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αρχαίας Ολυμπίας με θέμα «Ενημέρωση συζήτηση και λήψη απόφασης για Έγκριση Συμφώνου Συνεργασίας ΟΧΕ (Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης) στα πλαίσια του ΣΕΣ 2014-2020».
10. Την υπ' αριθμ. 180/2016 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Πύργου με θέμα «1. Έγκριση Συμφώνου Συνεργασίας μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και των Δήμων Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας, για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας 2. Εξουσιοδότηση του Δημάρχου για την υπογραφή του».
11. Την υπ' αρ. 218565/3105/24-8-2016 απόφαση Περιφερειάρχη με την οποία τροποποιήθηκε η υπ' αρ. 168910/2354/27-6-2016 απόφαση του για Ορισμό Τεχνικού Υπευθύνου – Συντονιστή για τη διαμόρφωση Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας

12. Την με Α.Π. 2720/05-07-2016 (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Α.Π. 3497/26-8-2016) Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για υποβολή στρατηγικών σχεδίων ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης

Και εκτιμώντας:

- i. το γεγονός ότι στο πλαίσιο κατάρτισης του Στρατηγικού Σχεδίου πραγματοποιήθηκαν πληθώρα συναντήσεων διαβούλευσης με φορείς και κοινωνικούς εταίρους σχετικούς με το αντικείμενο της ΟΧΕ
- ii. το γεγονός ότι η διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς, τις επιχειρήσεις και τους Δήμους συνέβαλε καθοριστικά στη διαμόρφωση του Στρατηγικού Σχεδίου.
- iii. το γεγονός ότι τα κύρια συμπεράσματα - αποτελέσματα της διαβούλευσης, που επηρέασαν καθοριστικά και διαμόρφωσαν τις στοχεύσεις του στρατηγικού προγράμματος είναι απολύτως ευθυγραμμισμένα με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του ΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020
- iv. ότι το Στρατηγικό αυτό Σχέδιο αποτελεί την εξειδίκευση του πλαισίου μέσα στο οποίο θα υπηρετηθεί το όραμα της ΟΧΕ
- v. το γεγονός η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας - ως Στρατηγικός Φορέας - πρέπει να υποβάλλει Στρατηγικό σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στα πλαίσια του Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα» 2014 – 2020, για την Περιοχές Παρέμβασης Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία σύμφωνα με το πρότυπο σχέδιο Στρατηγικής καθώς και τα αναφερόμενα στον Οδηγό για την υποβολή Στρατηγικών Σχεδίων Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) της πρόσκλησης
- vi. ότι τα προαναφερόμενα ενσωματώθηκαν στις κατευθύνσεις, στους άξονες προτεραιότητας και στους στόχους, διαμορφώνοντας την στρατηγική και τις δράσεις του σχεδίου

Πιο συγκεκριμένα,

Ο πόλος της Αρχαίας Ολυμπίας αποτελεί μνημείο παγκόσμιας αναγνωσιμότητας και έλξης, του οποίου η παρουσία επηρεάζει το σύνολο της περιφερειακής οικονομίας, ειδικά σε ότι αφορά τον τουρισμό και τον πολιτισμό, πεδία όπου αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο. Αντιστοίχως με δεδομένη την έμφαση της περιφερειακής στρατηγικής καινοτομίας στον πολιτισμό, τον τουρισμό και την εξωστρέφεια γίνεται αντιληπτό ότι η υλοποίηση της ΟΧΕ ξεπερνά κατά πολύ την «ενδοπεριφερειακή χωρική ενότητα» αλλά μπορεί να επηρεάσει θετικά την περιφερειακή και την εθνική οικονομία.

Στο πλαίσιο αυτό, η **στρατηγική για ολοκληρωμένη χωρική επένδυση** στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας στηρίζεται σε **τρεις πυλώνες**.

1. στη διαμόρφωση και κατοχύρωση ενός συνολικού τουριστικού προϊόντος και διακριτής ταυτότητας που θα συνεισφέρει στην ελκυστικότητα της περιοχής και στη διατηρήσιμη ανάπτυξη. Όπως έχει φανεί, η ύπαρξη της Αρχαίας Ολυμπίας καθ'εαυτής δεν επαρκεί για την εξασφάλιση ικανοποιητικού αριθμού επισκεπτών, ούτε για τη διάχυση οφελών στην ευρύτερη περιοχή.
2. η επισκεψιμότητα της Ολυμπίας αποτελεί σημείο αφετηρίας, για τη χωρική και παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής προς την κατεύθυνση της αύξησης της εγχώριας προστιθέμενης αξίας:
3. η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας διατυπώνει ρητά ότι η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και υψηλής ποιότητας τόσο στον αγροδιατροφικό κλάδο όσο και στον τουριστικό-πολιτιστικό κλάδο αποτελεί συνδυασμό του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος καθώς και του επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού. Η ανάπτυξη της περιοχής την περίοδο μέχρι το 2008 απέχει πολύ από τα να χαρακτηριστεί «διατηρήσιμη»: το διάστημα 2001-2008 το ΑΕΠ της Ηλείας αυξήθηκε κατά 44% ενώ ταυτόχρονα αυξήθηκε η ανεργία (κατά 70% από 5,6% σε 9,4%) και μειώθηκε ο πληθυσμός κατά 13%.

Η ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας, στην οποία επιδιώκεται να εφαρμοστεί η στρατηγική της ΟΧΕ είναι πρόσφορη, δεδομένου ότι:

- Πρόκειται για μία διαφοροποιημένη και χωροταξικά/λειτουργικά οριοθετημένη υποπεριφερειακή περιοχή με διακριτή ταυτότητα - που χρήζει ωστόσο επαναπροσδιορισμού, η οποία διαθέτει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για παραγωγική ανασυγκρότηση, με στοιχεία «Έξυπνης Εξειδίκευσης» και για δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
- Συνιστά έναν υποσχόμενο πόλο περαιτέρω τουριστικής ανάπτυξης, διαθέτοντας πόρους με διαχρονική αξία όπως είναι τα τοπία, οι παραδοσιακοί οικισμοί, οι ορεινοί όγκοι, το οικολογικό

απόθεμα, μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, εκκλησίες και μοναστήρια, ποιοτική αγρο-κτηνοτροφική παραγωγή κ.α.

- Η ολοκλήρωση των υποδομών του λιμένα Κατακόλου σε συνδυασμό με τον οικουμενικό χαρακτήρα και αναγνώριση της Αρχαίας Ολυμπίας αναπτύσσουν μια αυτόνομη παραγωγική αλυσίδα Πολιτισμού – Αγροτοδιατροφής – Μεταφορών - Έξυπνων Εφαρμογών - Υποδομών τουρισμού-Υπηρεσιών
- Η μεσαία και ορεινή ζώνη της περιοχής εμφανίζει σημαντικά περιθώρια υποδοχής τουριστικής διάχυσης και ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, σε διασύνδεση με την περαιτέρω προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης τουριστικής δραστηριότητας της παράκτιας ζώνης, και ιδιαίτερα δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού (π.χ. πολιτιστικού, οικολογικού, ορειβατικού, θρησκευτικού, γαστρονομικού, εμπειρίας),

Είναι φανερό ότι η **περιοχή αναφοράς χαρακτηρίζεται από ένα αναπτυξιακό δυισμό**. Από τη μια διαθέτει μία πρωτόγνωρη πύλη εισόδου τουριστικών ροών (Κατάκολο) προς σε ένα εμβληματικό πολιτιστικό χώρο οικουμενικής αξίας (Αρχαία Ολυμπία) η βιωσιμότητα του οποίου επιτάσσει την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης οικονομικής και περιβαλλοντικής ανασυγκρότησης και από την άλλη, μία αστική, ημιορεινή και ορεινή «ενδοχώρα» με σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό, συμπληρωματικό της παράκτιας ανάπτυξης, αλλά και αυτοδύναμο έως ένα βαθμό η οποία όμως δεν καρπώνεται παρά ελάχιστα από τις τουριστικές ροές.

Η **Ο.Χ.Ε. Αρχαίας Ολυμπίας είναι σκόπιμη** για να βελτιώσει σε όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας την υλοποίηση ενός σημαντικού μέρους του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας που αναφέρεται στην αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος προς όφελος της βιώσιμης (τουριστικής) ανάπτυξης.

Στόχοι της είναι να προσελκύσει επισκέπτες στην συγκεκριμένη περιοχή, να δημιουργήσει ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς προϊόντων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, ώστε να αυξήσουν τα έσοδά τους, να προσελκύσει νέες επενδύσεις, να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο και να εξασφαλίσει πόρους για συντήρηση / ανάδειξη / περαιτέρω αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και «ζωντανών» πολιτιστικών στοιχείων-στρατηγικά όχι μόνο της περιοχής αλλά του συνόλου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Μέσω της εφαρμογής της ΟΧΕ επιδιώκεται, αφενός η διασφάλιση της τουριστικής αιφορίας της Αρχαίας Ολυμπίας και η ενίσχυση της λειτουργίας της ως σημαντικού αναπτυξιακού πόλου για το σύνολο της ΠΔΕ και αφετέρου η ενδυνάμωση και αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος και η επιτάχυνση της ανάπτυξης της αστικής, ημιορεινής και ορεινής περιοχής της – συνδυαστικά με τον Πύργο, η οποία παρά τις παραγωγικές δυνατότητές της χαρακτηρίζεται από δημογραφική και οικονομική συρρίκνωση, εγκατάλειψη και κοινωνική υποβάθμιση.

Σημαντικό στοιχείο της Ο.Χ.Ε. - **στη χωρική της διάσταση** - είναι η διαδρομή Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία (στις «ράγες» του ιστορικού τρένου που συνδέει το επίγειο του Πύργου, το Κατάκολο, με την Αρχαία Ολυμπία) και το ζητούμενο είναι, στο πλαίσιο της, να αξιοποιηθεί/προβληθεί το πλεόνασμα πολιτιστικών πόρων και συνοδευτικά φυσικών και άλλων τουριστικών της περιοχής αναφοράς, της Ηλείας αλλά και της Περιφέρειας στο σύνολό της, ώστε ο κλάδος του πολιτιστικού τουρισμού να αποτελέσει όχι απλώς συμπληρωματικό του κυρίαρχου τουριστικού προϊόντος αλλά μοχλό ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής.

Στα πλαίσια μιας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης, η **«διαδρομή του τρένου»** αναπτύσσεται και μετεξελίσσεται σε ολοκληρωμένο πρόγραμμα που περιλαμβάνει επιπλέον, τουλάχιστον: υποστηρικτικές υποδομές, υποδομές προσπελασιμότητας, προβολή-προώθηση, επεμβάσεις σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, ενίσχυση «ζωντανών» στοιχείων πολιτισμού, ενίσχυση επιχειρήσεων, δημιουργία δομής διαχείρισης - λειτουργίας, εκπαίδευση προσωπικού.

Το συνολικό αυτό Στρατηγικό Σχέδιο που επισυνάπτεται και διαρθρώνεται στο συνημμένο κείμενο αποτελεί την εξειδίκευση του πλαισίου μέσα στο οποίο θα υπηρετηθεί το όραμα της ΟΧΕ για την «παραγωγική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας μέσω της ανάδειξης της παγκόσμιας ταυτότητάς της, με γνώμονα τον άνθρωπο και το περιβάλλον»

Η κατατιθέμενη Στρατηγική είναι συμβατή

- ✓ με το 5ετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας,
- ✓ το ΕΣΠΑ (Περιφερειακό και τομεακά προγράμματα)
- ✓ τη RIS3
- ✓ το Χωροταξικό σχεδιασμό (Περιφερειακό και ειδικό τουρισμού/όπως ισχύει)

και λαμβάνει υπόψη του όλα τα δυνατά χρηματοδοτικά εργαλεία (ΕΣΠΑ/ΠΕΠ & τομεακά, ευρωπαϊκά προγράμματα κλπ).

Κατόπιν αυτών,

Εισηγούμαστε

1. Την έγκριση υποβολής του κειμένου (ως συνημμένο κείμενο) του «Στρατηγικού Σχεδίου της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας» στην με Α.Π. 2720/05-07-2016 (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Α.Π. 3497/26-8-2016) πρόσκληση για υποβολή στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π.
2. Την εξουσιοδότηση στον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας, Γεωργιόπουλο Γεώργιο, για την υποβολής του τελικού κειμένου Στρατηγικής καθώς και τις όποιες άλλες τυχόν - από το πρόγραμμα- ενέργειες απαιτηθούν».

Κατά τη συζήτηση του θέματος αυτού αποχώρησαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.Ρήγας Χρήστος και Χαμηλάκη Αικατερίνη.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, την πρόεδρο και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω θέματος, κατόπιν διαλογικής συζήτησης αποφασίζει τα εξής τροποποιώντας χωρίς επί της ουσίας να μεταβάλει τα εισηγούμενα του Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας κ.Γεωργίου Γεωργιόπουλου και

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ κατά πλειοψηφία

- Εγκρίνει τη Στρατηγική με θέμα «Στρατηγικό Σχέδιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας», με το εξής περιεχόμενο:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
για άλλες χωρικές Στρατηγικές
στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» 2014 – 2020

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2016

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1
1.1 Στοιχεία Φορέα Στρατηγικής	1
1.2 Στοιχεία Εμπλεκόμενων Φορέων	1
2. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	5
2.1 Παρουσίαση περιοχής εφαρμογής στρατηγικής	6
2.1.1 Προσδιορισμός της περιοχής εφαρμογής	6
2.1.2 Αναπτυξιακό Δυναμικό της περιοχής	29
Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά περιοχής	29
Οικονομία και απασχόληση	35
Λοιπό αναπτυξιακό δυναμικό και πόροι	40
Σύνοψη υφιστάμενων στρατηγικών και πολιτικών που επηρεάζουν την περιοχή	50
Σύνθεση ανάλυσης υφιστάμενης κατάστασης	60
3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	62
3.1 Όραμα Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης	62
3.2 Η Λογική της Παρέμβασης	66
3.3 Χωρικό Μοντέλο Παρέμβασης	71
3.4 Ανάλυση της Στρατηγικής	75
3.5 Δομή της Στρατηγικής	80
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ	92
4.1 Ανάλυση Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ	95
4.2 Χρονικός Προγραμματισμός Υλοποίησης Στρατηγικής ΟΧΕ	98
4.3 Ωριμότητα Στρατηγικής ΟΧΕ	100
4.4 Συμπληρωματικότητα και συνέργεια των Πράξεων ΟΧΕ με Στρατηγικές και Στόχους της Π.Δ.Ε.	103
5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	109
6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	114
6.1 Ενέργειες Διαβούλευσης	114
6.2 Λοιπές Ενέργειες Ενημέρωσης	116
7. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	118
7.1 Η Δημοσιότητα για το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2014-2020	119
7.2 Υποχρεωτικά στοιχεία δημοσιότητας του Στρατηγικού Σχεδίου ΟΧΕ	119
7.3 Κρίσιμες επισημάνσεις	121
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	122

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Πραγματικός Πληθυσμός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 1991-2011	29
Πίνακας 2 Μόνιμος Πληθυσμός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 1991-2011 ...	29
Πίνακας 3 Μόνιμος Πληθυσμός Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας ανά Καλλικρατικό Δήμο, ετ.2001,2011..	29
Πίνακας 4 Μόνιμος Πληθυσμός περιοχής εφαρμογής ΟΧΕ, ανά Καλλικρατικό Δήμο και Δημοτική Ενότητα	30
Πίνακας 5 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός, 2001-2011	32
Πίνακας 6 Πληθυσμός ανά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης, 2011	33
Πίνακας 7 Πληθυσμός Ρομά Δήμου Πύργου	34
Πίνακας 8 Μεταβολή της απασχόλησης ανά τομέα, 2001-2011.....	37
Πίνακας 9 Κατανομή της απασχόλησης ανά τομέα (%), 2001-2011	37
Πίνακας 10 Επιχειρήσεις ανά κλάδο, 2011	38
Πίνακας 11 Εξέλιξη της ανεργίας, 2001-2014.....	38
Πίνακας 12 Αφίξεις και διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2014	40
Πίνακας 13 Αφίξεις και διανυκτερεύσεις σε campings, 2014.....	40
Πίνακας 14 Ξενοδοχειακό Δυναμικό, ανά κατηγορία, 2015	42
Πίνακας 15 Μη Κύρια Καταλύματα (Ενοικιαζόμενα Δωμάτια- Διαμερίσματα) ανά κατηγορία, 2015.....	43
Πίνακας 16 Καταλύματα Camping στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας, 2015.....	43
Πίνακας 17 Εισπράξεις από κρουαζιέρα, 2014.....	46
Πίνακας 18 Διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού σε Άραξο και Καλαμάτα, 2014.....	47
Πίνακας 19 Στοιχεία επισκεψιμότητας Μουσείων/ Αρχαιολογικών Χώρων ΠΕ Ηλείας, 2013-2014	48
Πίνακας 20 Στρατηγικοί και Θεματικοί Στόχοι ΠΕΠ ΠΔΕ 2014-2020	50
Πίνακας 21 Βαρύτητα Αξόνων Προτεραιότητας Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) 2014-2020 Δυτικής Ελλάδας	51
Πίνακας 22 Αναπτυξιακοί Άξονες και Μέτρα Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος ΠΔΕ (2014-2020)	53
Πίνακας 23 Στρατηγικές Επιλογές, Άξονες & Κατηγορίες Παρέμβασης Εθνικής RIS3.....	55
Πίνακας 24 Στρατηγικές Επιλογές και Θεματικές Προτεραιότητες Έξυπνης Ειδίκευσης (RIS3) Δυτικής Ελλάδας.....	56
Πίνακας 25 Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι ΠΑΑ 2014-2020	57
Πίνακας 26 Στρατηγικοί Στόχοι και Προτεραιότητες της ΠΕΣΚΕ ΠΔΕ	58
Πίνακας 27 Άξονες Προτεραιότητας ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία.....	80
Πίνακας 28 Ειδικοί Στόχοι ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία	80
Πίνακας 29 Πυλώνες Παρέμβασης της ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία.....	80

Πίνακας 30 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Θεματικό Στόχο / Επενδυτική Προτεραιότητα / Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	82
Πίνακας 31 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας.....	84
Πίνακας 32 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Άξονα Προτεραιότητας / Μέτρο / Ειδικό Στόχο του Ε. Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.....	85
Πίνακας 33 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Στρατηγικούς Στόχους και με Θεματικές περιοχές της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης.....	87
Πίνακας 34 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Στρατηγικές Κατευθύνσεις Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ)	88
Πίνακας 35 Αναμενόμενα Αποτελέσματα Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας	90
Πίνακας 36 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης σε Ενδεικτικές Πράξεις 1ου Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής....	96
Πίνακας 37 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης σε Ενδεικτικές Πράξεις 2ου Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής ...	97
Πίνακας 38 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ.....	98
Πίνακας 39 Ενέργειες ωρίμανσης Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ	100
Πίνακας 40 Συμβολή πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Π.Δ.Ε. 2014 - 2020 .	104
Πίνακας 41 Χρηματοδοτικός Πίνακας ανά Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής, Ειδικό Στόχο και Ενδεικτική Πράξης της ΟΧΕ	110

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1 Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στην περιοχή αναφοράς, 2011	31
Διάγραμμα 2 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός, 2001-2011	32
Διάγραμμα 3 Κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2011	33
Διάγραμμα 4 ΑΕΠ ΠΔΕ και ΠΕ Ηλείας σε τρέχουσες τιμές (εκατ. €).....	35
Διάγραμμα 5 ΑΕΠ κκ ΠΔΕ και ΠΕ Ηλείας σε τρέχουσες τιμές (εκατ. €)	36
Διάγραμμα 6 Εξέλιξη της ανεργίας, 2001-2014	39
Διάγραμμα 7 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2003-2014	41
Διάγραμμα 8 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2003-2014	41
Διάγραμμα 9 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, 2010-2014	45
Διάγραμμα 10 Αφίξεις στους αερολιμένες Αράξου και Καλαμάτας, 2004-2014 (σε χιλιάδες)	47

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1 Ενδοπεριφερειακές αναπτυξιακές χωρικές ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	6
Χάρτης 2 Χωρικές τουριστικές ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας	7
Χάρτης 3 Περιοχή εφαρμογής ΟΧΕ για τον Άξονα Αρχαία Ολυμπία – Κατάκολο	8
Χάρτης 4 Πυρήνας παρέμβασης ΟΧΕ για τον Άξονα Αρχαία Ολυμπία – Κατάκολο	9
Χάρτης 5 Βασικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης τουρισμού	16
Χάρτης 6 Χωρική οργάνωση δικτύου τουριστικών λιμένων, 2013.....	18

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό αποτυπώνονται τα στοιχεία επικοινωνίας των φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό, διαμόρφωση και την υλοποίηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για άλλες χωρικές στρατηγικές στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

1.1 Στοιχεία Φορέα Στρατηγικής

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα που διαμορφώνει και υποβάλλει τη χωρική στρατηγική (**Στρατηγικός Φορέας¹**).

Σημειώνεται ότι ο Στρατηγικός Φορέας στην περίπτωση του Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 δεν αναλαμβάνει καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα.

Γενικά Στοιχεία			
1. Επωνυμία Φορέα:	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας		
2. Διεύθυνση Επικοινωνίας :	Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής, 26441, Πάτρα		
3. Τηλέφωνο:	2613-613501/502	4. E-mail:	grafeio.pde@pde.gov.gr
5. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου :	Κατσιφάρας Απόστολος (Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας)		

Στοιχεία Αρμόδιου Επικοινωνίας			
1. Ονοματεπώνυμο:	Γεωργιόπουλος Γεώργιος		
2. Θέση στον Φορέα:	Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας		
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Μανωλοπούλου 47 (Διοικητήριο), 27100, Πύργος		
4. Τηλέφωνο εργασίας:	26213-60500	5. E-mail:	g.p.georgiopoulos@pde.gov.gr

1.2 Στοιχεία Εμπλεκόμενων Φορέων

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας των εμπλεκόμενων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση φορέων της χωρικής στρατηγικής.

Για τις ανάγκες του παρόντος ως εμπλεκόμενοι Φορείς νοούνται εκείνοι οι **Φορείς που συμμετείχαν στη διαμόρφωση της χωρικής στρατηγικής**, με τη διατύπωση προτάσεων υιοθέτησης παρεμβάσεων/έργων που περιλαμβάνονται στη χωρική στρατηγική, ή **Φορείς που αναλαμβάνουν την υλοποίηση και λειτουργία έργων** που προτείνονται στη χωρική στρατηγική.

¹ Στρατηγικός Φορέας είναι ο φορέας που διαμορφώνει και υποβάλλει τη χωρική στρατηγική (εκτός ΒΑΑ) χωρίς να αναλαμβάνει καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα

1^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική²:	Δικαιούχος (Φορέας που θα αναλάβει την υλοποίηση της Πράξης ως Δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενης Πράξης)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Μανωλοπούλου 47 (Διοικητήριο), 27100, Πύργος
4. Τηλέφωνο:	26213-60500
5. E-mail:	g.p.georgiopoulos@pde.gov.gr
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Γεωργιόπουλος Γεώργιος (Αντιπεριφερειάρχης Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας)

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Καραχάλιος Ευάγγελος
2. Θέση στον Φορέα:	Επιστημονικός Συνεργάτη του Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής, 26441, Πάτρα
4. Τηλέφωνο:	2613-613526
5. E-mail:	vaggelis.karachalios@gmail.com

2^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Πύργου
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική:	Δικαιούχος (Φορέας που θα αναλάβει την υλοποίηση της Πράξης ως Δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενης Πράξης)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Πλατεία Σάκη Καράγιωργα (Λάτσειο Μέγαρο), 27131, Πύργος
4. Τηλέφωνο:	2621362403
5. E-mail:	
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Λιατσής Γαβριήλ (Δήμαρχος Πύργου)

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Φιλιππόπουλος Αριστείδης
2. Θέση στον Φορέα:	Προϊστάμενος Τεχνικής Υπηρεσίας
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Πλατεία Σάκη Καράγιωργα (Λάτσειο Μέγαρο), 27131, Πύργος
4. Τηλέφωνο:	2621362401
5. E-mail:	arifilip64@gmail.com

² Οι ρόλοι στη χωρική στρατηγική συμπληρώνονται ως ακολούθως (μια επιλογή):

- **Φορέας Υποβολής Πρότασης** (αφορά στους Φορείς που κατά αρμοδιότητα υπέβαλαν πρόταση που υιοθετήθηκε από τη χωρική στρατηγική και δεν περιλαμβάνονται στις επόμενες περιπτώσεις)
- **Δικαιούχος** (Φορέας που αναλάβει την υλοποίηση της Πράξης ως Δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενης Πράξης)
- **Φορέας Λειτουργίας** (αφορά στους Φορείς συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση και που κατά αρμοδιότητα θα αναλάβουν τη λειτουργία του έργου που θα παραχθεί)

3^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική:	Δικαιούχος (Φορέας που θα αναλάβει την υλοποίηση της Πράξης ως Δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενης Πράξης)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Π.Σπηλιοπούλου 11, 27065, Αρχαία Ολυμπία
4. Τηλέφωνο:	26240-22549, 22250
5. E-mail:	dolympia@otenet.gr
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Κοτζιάς Ευθύμιος (Δήμαρχος Αρχαίας Ολυμπίας)

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Χρήστος Γιαννόπουλος
2. Θέση στον Φορέα:	Ειδικός Συνεργάτης
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Π.Σπηλιοπούλου 11, 27065, Αρχαία Ολυμπία
4. Τηλέφωνο:	2624023421
5. E-mail:	imaxri@gmail.com

4^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Πύργου
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική:	Φορέας Λειτουργίας (αφορά στους Φορείς συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση και που κατά αρμοδιότητα θα αναλάβουν τη λειτουργία του έργου που θα παραχθεί)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Κατάκολο, 27067
4. Τηλέφωνο:	2621042001
5. E-mail:	litamkat@otenet.gr
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Βαρουξής Λεωνίδας

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Βαρουξής Λεωνίδας
2. Θέση στον Φορέα:	Πρόεδρος
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Κατάκολο, 27067
4. Τηλέφωνο:	2621042000
5. E-mail:	litamkat@otenet.gr

5^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Επιμελητήριο Ηλείας
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική:	Φορέας Λειτουργίας (αφορά στους Φορείς συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση και που κατά αρμοδιότητα θα αναλάβουν τη λειτουργία του έργου που θα παραχθεί)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	28ης Οκτωβρίου & Πλ. Ηρώων, 27100, Πύργος
4. Τηλέφωνο:	2621034154, 22541
5. E-mail:	ilich-gr@otenet.gr
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Νικολούτσος Κωνσταντίνος

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Νικολούτσος Κωνσταντίνος
2. Θέση στον Φορέα:	Πρόεδρος
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	28ης Οκτωβρίου & Πλ. Ηρώων, 27100, Πύργος
4. Τηλέφωνο:	2621034154, 22541
5. E-mail:	ilich-gr@otenet.gr

6^{ος} Εμπλεκόμενος Φορέας

Γενικά Στοιχεία	
1. Επωνυμία Φορέα:	Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας
2. Ρόλος στη χωρική Στρατηγική:	Φορέας Λειτουργίας (αφορά στους Φορείς συμμετείχαν στη δημόσια διαβούλευση και που κατά αρμοδιότητα θα αναλάβουν τη λειτουργία του έργου που θα παραχθεί)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Αρχαία Ολυμπία, 270 65
4. Τηλέφωνο:	26240 23753
5. E-mail:	efahle@culture.gr
6. Ονοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπροσώπου:	Κόλλια Ερωφίλη-Ίριδα

Στοιχεία αρμόδιου Επικοινωνίας	
1. Ονοματεπώνυμο:	Κόλλια Ερωφίλη-Ίριδα
2. Θέση στον Φορέα:	Προϊσταμένη
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας:	Αρχαία Ολυμπία, 270 65
4. Τηλέφωνο:	26240 23753
5. E-mail:	efahle@culture.gr

2. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής εφαρμογής της χωρικής στρατηγικής βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της (παραγωγική εξειδίκευση, παραγωγικό και επιστημονικό δυναμικό και υποδομές, φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα, αναπτυξιακές προκλήσεις κλπ). Αποτυπώνονται συνοπτικά οι προβλέψεις του χωροταξικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού εθνικού και περιφερειακού επιπέδου σε ότι αφορά την περιοχή. Επίσης εντοπίζονται τα «δυνατά» και «αδύνατα» σημεία καθώς και οι «ευκαιρίες» και «απειλές» (SWOT Analysis) εστιάζοντας στα προβλήματα και προκλήσεις που θα αντιμετωπισθούν μέσω της προτεινόμενης στρατηγικής.

Για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής εφαρμογής της χωρικής στρατηγικής **αξιοποιήθηκαν** τα ειδικά ευρήματα της μελέτης³ που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας με τίτλο: «**Μελέτη για την εφαρμογή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα 2014-2020**».

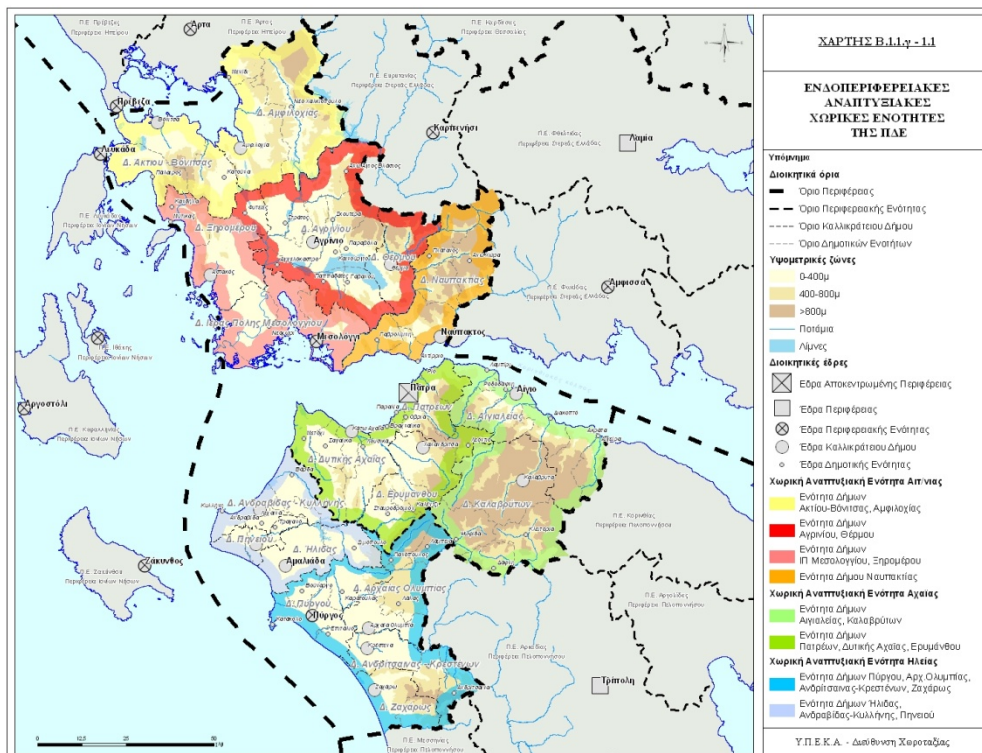
³ http://dytikiellada.gr/wp-content/uploads/2016/03/ΜΕΛΕΤΗ-ΟΧΕ_-ΠΕΡΙΟΧΗ-ΑΡΧΑΙΑΣ-ΟΛΥΜΠΙΑΣ.pdf

2.1 Παρουσίαση περιοχής εφαρμογής στρατηγικής

Στην Ενότητα αυτή προσδιορίζεται η περιοχή εφαρμογής της χωρικής στρατηγικής και γίνεται ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, προσαρμοσμένη στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής (παραγωγική εξειδίκευση, παραγωγικό και επιστημονικό δυναμικό και υποδομές, φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα, αναπτυξιακές προκλήσεις κλπ).

2.1.1 Προσδιορισμός της περιοχής εφαρμογής

Περιοχή εφαρμογής για την οποία συντάσσεται η παρούσα Στρατηγική **Ολοκληρωμένης Χωρικής Επέμβασης** (ή εν συντομία Στρατηγική ΟΧΕ) ευρύτερη περιοχή του **Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας**, ως τμήμα της ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής χωρικής ενότητας (ΑΧΕ) Δήμων Πύργου, Αρχαίας Ολυμπίας, Ζαχάρως και Ανδρίτσαινας - Κρεστένων, της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας, της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Χάρτης 1).

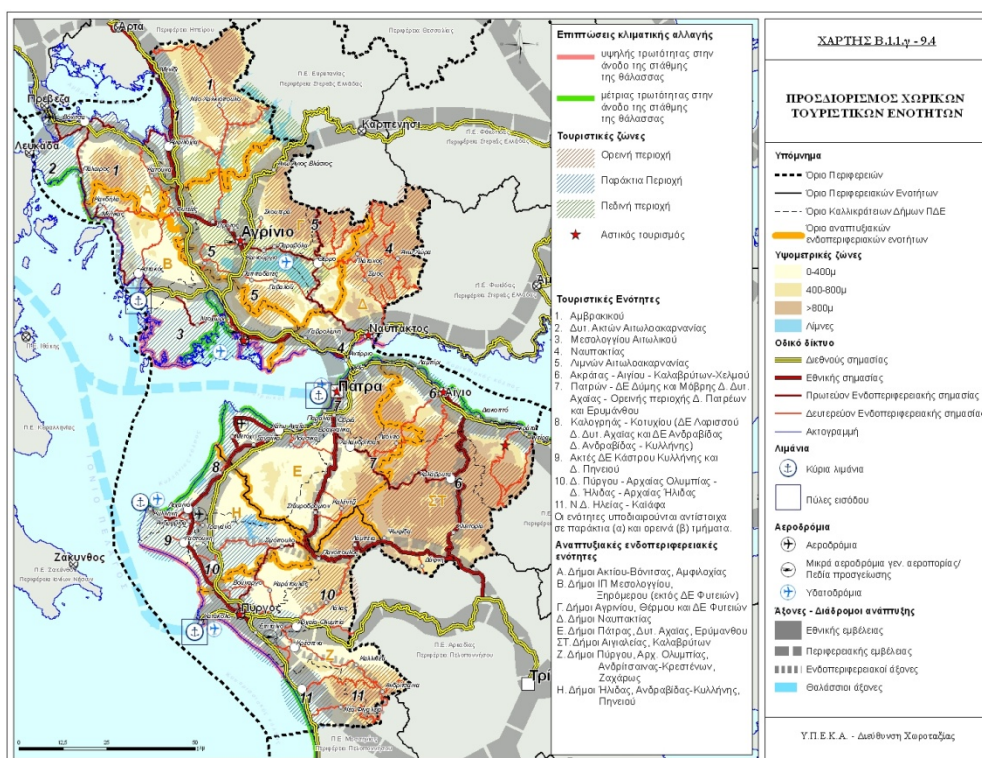
Χάρτης 1 Ενδοπεριφερειακές αναπτυξιακές χωρικές ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Πηγή: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ)

Η περιοχή εφαρμογής βρίσκεται σε **απόλυτη συμβατότητα** με τον χωρικό τύπο: «**υπο-περιφερειακές περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά και προκλήσεις, όπου την πρωτοβουλία του σχεδιασμού αναλαμβάνει η Περιφέρεια**» όπως έχει **προκριθεί** από το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014 – 2020. Έχει δε **προβλεφθεί** ρητά ως «Περιοχή Εφαρμογής ΟΧΕ» στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή, ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020⁴ υιοθετώντας μια ευρεία προσέγγιση ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης (Πολιτισμός- Αγροδιατροφή – Μεταφορές - Έξυπνες Εφαρμογές ενέργεια/ μετακινήσεις/ δικτύωση – ανθρώπινο δυναμικό- Ποιότητα Υπηρεσιών - Υποδομές), σε συνδυασμό με τους στόχους της Στρατηγικής της Μακροπεριφέρειας Αδριατικής-Ιονίου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη διεύρυνσης σε νέες αγορές (π.χ. άτομα με αναπηρία, τρίτης ηλικίας κ.λπ.). **Επιπρόσθετα**, ως τμήμα του αναπτυξιακού πόλου της ευρύτερης περιοχής “Πύργου – Αμαλιάδας” (πρωτεύοντες περιφερειακοί πόλοι, χαρακτηρισμένο δίπολο οικισμών από το Γενικό ΠΧΣΑΑ) **προσδιορίζεται και ανατροφοδοτείται** από δύο (2) διακριτές τουριστικές ενότητες (Χάρτης 2):

- Την παράκτια περιοχή Πύργου - Αρχαίας Ολυμπίας – Δ. Ήλιδας – Αρχαίας Ήλιδας, η οποία ανήκει στις «τουριστικά αναπτυσσόμενες περιοχές με έντονες οικιστικές/τουριστικές πιέσεις που χρειάζονται αναβάθμιση/εξυγίανση». Η περιοχή αυτή αντιμετωπίζεται ενιαία και χαρακτηρίζεται⁵ ως «**αρχαιολογικό πολιτιστικό τρίπολο Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα – Επικούριος Απόλλωνας**» και
- Τις ορεινές περιοχές Πύργου – Αρχαίας Ολυμπίας και Ν.Δ. Ηλείας – Καιάφα και το Δρυοδάσος της Φολόης ως «**αναξιοποίητες περιοχές**»⁶.

Χάρτης 2 Χωρικές τουριστικές ενότητες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Πηγή: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ)

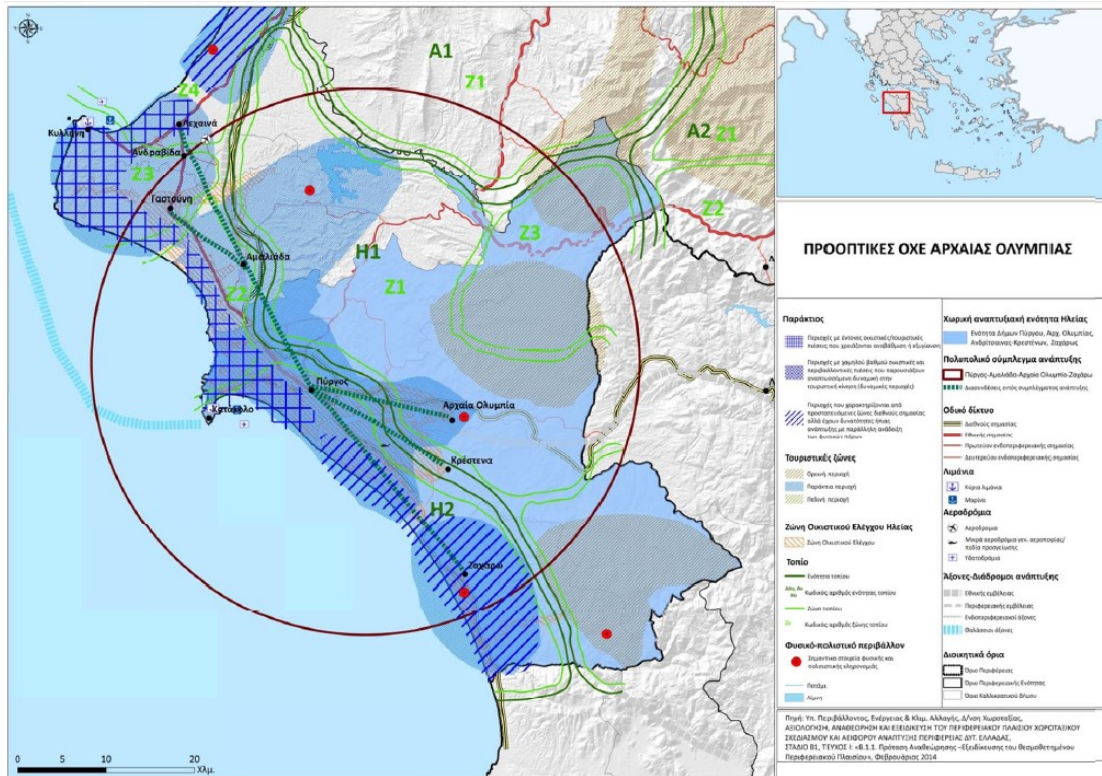
Εστιάζοντας στην περιοχή εφαρμογής της ΟΧΕ, είναι σαφές ότι ο **πυρήνας** της ορίζεται από την ίδια την Αρχαία Ολυμπία **οπότε** και εκτείνεται στα διοικητικά όρια των Δήμων Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας, ενώ η **ευρύτερη περιοχή** της παρέμβασης περιλαμβάνει τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Ήλιδας και το

⁴ Έκδοση 1.4 του επιχειρησιακού προγράμματος 2014GR16M2OP005, 13 Δεκεμβρίου 2014, σελ.321

⁵ ΠΠΧΣΑΑ ΠΔΕ, άρθρο 20 παρ.5ι

⁶ ΠΠΧΣΑΑ ΠΔΕ, άρθρο 20 παρ.5ιι

Ναό του Επικούριου Απόλλωνα καθώς και την **ορεινή ενδοχώρα** της Ολυμπίας και ειδικά το Δρυοδάσος της Φολόης, βρίσκοντας εν τέλει διέξοδο στα δυτικά την κύρια πύλη εισόδου των τουριστών: το Λιμάνι του Κατακόλου (Χάρτης 3), ένα από τα πιο σύγχρονα ευρωπαϊκά λιμάνια κρουαζιέρας που αποτελεί πλέον «κόμβο» στη Μεσόγειο και ιδίως σε Αδριατική και Ιόνιο.

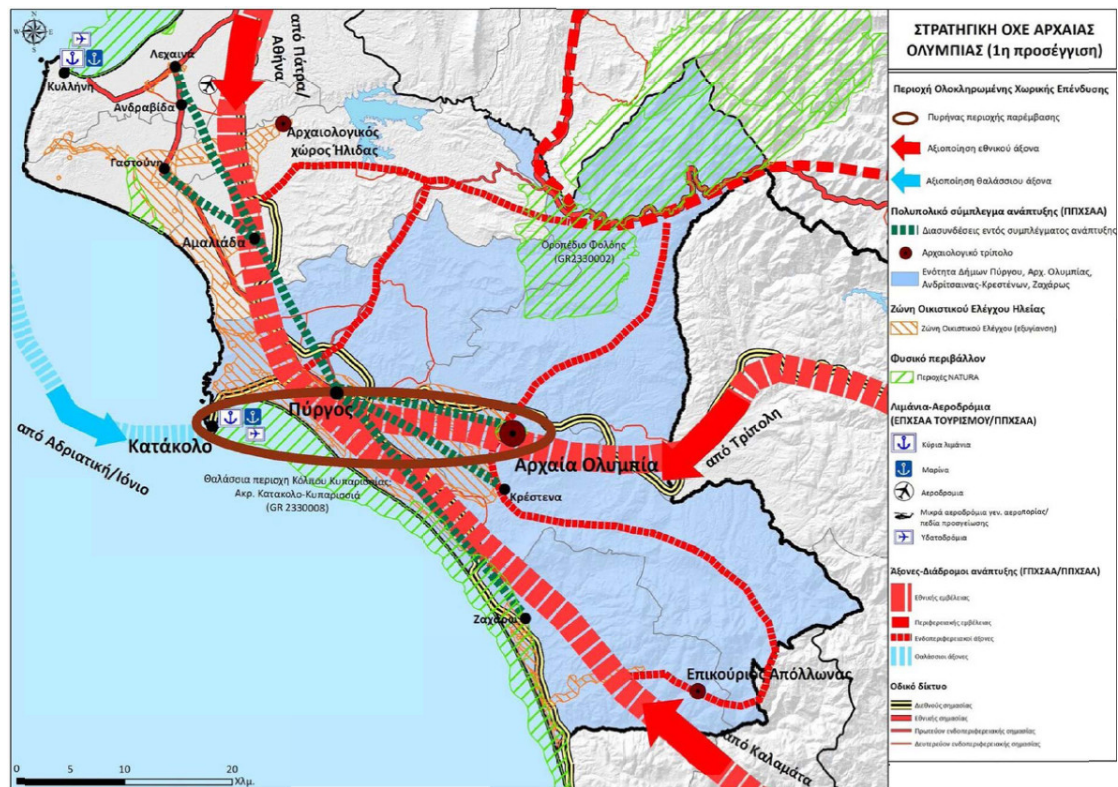
Χάρτης 3 Περιοχή εφαρμογής ΟΧΕ για τον Άξονα Αρχαία Ολυμπία – Κατάκολο

Πηγή: Μελέτη Εφαρμογή ΟΧΕ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα 2014-2020, ΕΥΔ Π.Ε. ΠΔΕ, Β' έκδοση, Φεβρουάριος 2016

Οι (χωρικοί) άξονες παρέμβασης στην περιοχή εφαρμογής της ΟΧΕ, είναι δυο και αποτελούν τμήμα ευρύτερων αξόνων εθνικής σημασίας (Χάρτης 4):

- ο «οριζόντιος άξονας», ο οποίος ορίζεται από τη σύνδεση Κατάκολο - Πύργος - Αρχαία Ολυμπία - Δάσος Φολόης και
- ο «κάθετος άξονας», ο οποίος ορίζεται από την Αρχαία Ήλιδα και το Ναό του Επικούριου Απόλλωνα, αποτελώντας όμως τμήμα του Εθνικής Σημασίας Δυτικού Άξονα, ο οποίος εκτείνεται προς Πάτρα (-Αθήνα) προς το βορρά και προς Καλαμάτα προς το Νότο. Ο άξονας αποτελεί και ένα όριο μεταξύ της παράκτιας τουριστικής ζώνης (πυρήνα μαζικού τουρισμού αλλά και προστατευόμενη περιοχή) και της αγροτικής/ορεινής ενδοχώρας⁷.

⁷ Στο βαθμό, που τεκμηριώνεται άμεση σύνδεση με τη ροή επισκεπτών από και προς την Αρχαία Ολυμπία, σημειακές παρεμβάσεις δράσεις στα βασικά σημεία του εν λόγω άξονα (π.χ. Αθήνα, Πάτρα, Καλαμάτα) δεν θα πρέπει να αποκλειστούν ειδικά σε ότι αφορά θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού ή/ και επιχειρηματικών συνεργασιών.

Χάρτης 4 Πυρήνας παρέμβασης ΟΧΕ για τον Άξονα Αρχαία Ολυμπία – Κατάκολο

Πηγή: Μελέτη Εφαρμογή ΟΧΕ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτική Ελλάδα 2014-2020, ΕΥΔ Π.Ε. ΠΔΕ, Β' έκδοση, Φεβρουάριος 2016

Αναλυτικότερα οι προβλέψεις και κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού εθνικού και περιφερειακού επιπέδου σε ότι αφορά την περιοχή εφαρμογής της στρατηγικής είναι οι εξής:

Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (2008)

Οι προβλέψεις και κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (2008), σε ότι αφορά την **ενδοπεριφερειακή αναπτυξιακή ενότητα Πύργου - Αμαλιάδας** οργανώνονται ακολουθώντας τη γενική διάταξη του πλαισίου.

Σε ότι αφορά τη χωρική **οργάνωση των κύριων εθνικών πόλων και αξόνων ανάπτυξης**, καθώς και των διεθνών και διαπεριφερειακών εισόδων πυλών και συνδέσεων της χώρας (άρθρο 5), προβλέπεται η ανάπτυξη δικτύου συνεργασίας Πύργου- Αμαλιάδας προκειμένου να λειτουργήσουν ως δίπολο (λοιποί εθνικοί πόλοι). Η περιοχή εκτείνεται κατά μήκος του δυτικού άξονα ανάπτυξης της χώρας (ένας εκ των έξι κύριων αξόνων) μεταξύ του εθνικού αναπτυξιακού πόλου της Πάτρας και του σημαντικού εθνικού πόλου της Καλαμάτας.

Σε ότι αφορά τη χωρική **διάρθρωση των στρατηγικής σημασίας δικτύων υποδομών και υπηρεσιών μεταφορών, ενέργειας και επικοινωνιών** (άρθρο 6), η περιοχή επηρεάζεται από τις κατευθύνσεις που περιγράφονται αμέσως παρακάτω.

Ως προς τις **οδικές υποδομές** η περιοχή εκτείνεται κατά μήκος της Βορειοδυτικής Οδού Πελοποννήσου (Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα) η οποία εντάσσεται στο βασικό οδικό σύστημα της χώρας για το οποίο προβλέπεται ολοκλήρωση και αναβάθμιση. Προβλέπεται επίσης η αναβάθμιση της σύνδεσης όλων των πρωτεύουσών των νομών ή άλλων σημαντικών για τις μεταφορές περιοχών, που βρίσκονται πλησίον του ως άνω οδικού άξονα. Σε ότι αφορά την υπό εξέταση περιοχή, η σύνδεση αυτή περιλαμβάνει την οδική σύνδεση τόσο του Κατάκολου, του Πύργου όσο και της Αρχαίας Ολυμπίας με τον εν λόγω Άξονα.

Ως προς τις **λιμενικές υποδομές και υπηρεσίες**, αν και στην περιφέρεια κυριαρχεί ο διεθνής ρόλος του λιμένα της Πάτρας (με σκοπό την εδραίωσή του ως κύρια θαλάσσια πύλη της χώρας), στις γενικές κατευθύνσεις περιλαμβάνεται «διαρκής αναβάθμιση όλων των υφιστάμενων λιμένων με σημαντική εμπορευματική ή/και επιβατική κίνηση με κύριο σκοπό τη σταθερή παροχή ασφάλειας στις μεταφορές» (π.χ. εκβαθύνσεις λιμενολεκάνης, κατασκευής κυματοθραυστών, κρηπιδωμάτων, κτιρίων, δικτύων, περίφραξης και άλλων συστημάτων αντιμετώπισης έκνομων ενεργειών / Κώδικας Ι.Σ.Ρ.Σ., διευθετήσεων ρεμάτων, προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού κ.ά.), κατεύθυνση που σαφώς περιλαμβάνει και το Λιμένα Κατάκολου. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί και η πρόβλεψη για ολοκληρωμένη σιδηροδρομική σύνδεση και παροχή υψηλής ποιότητας συνδυασμένων μεταφορών σε όλους σχεδόν τους λιμένες (πλησίον του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου), αφορά επίσης και το Κατάκολο το οποίο συνδέεται με τον Πύργο και την Ολυμπία με σιδηροδρομική γραμμή του ΟΣΕ.

Σε ότι αφορά τις **αερολιμενικές υποδομές και υπηρεσίες** προβλέπεται η επέκταση δύο πρώην στρατιωτικών αερολιμένων (κρατικού αερολιμένα Αράξου για εξυπηρέτηση της Πάτρας) και η μετατροπή του στρατιωτικού αερολιμένα της Ανδραβίδας σε πολιτικό, για την εξυπηρέτηση της ταχύτατα αναπτυσσόμενης τουριστικής παράκτιας περιοχής της Ηλείας και της Αρχαίας Ολυμπίας.

Αντιστοίχως προβλέπεται η αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών από και προς τα αεροδρόμια αυτά, περιλαμβάνοντας τα **μέσα σταθερής τροχιάς**, μεταξύ Πάτρας, Ιόνιας Οδού και Κυλλήνης.

Συνδεδεμένη με τη μετατροπή του αερολιμένα Ανδραβίδας είναι και η εξέταση της σκοπιμότητας επέκτασης σιδηροδρόμου αστικού τύπου μεταξύ Πάτρας-Πύργου. Στη πράξη, οι σχετικές προβλέψεις κατευθύνσεις βρίσκονται σε αναστολή, λόγω και έλλειψης ωριμότητας και οικονομικής κρίσης, ενώ κανένα από τα ανωτέρα αεροδρόμια δεν περιλαμβάνεται στο επενδυτικό πρόγραμμα στο πλαίσιο της παραχώρησης περιφερειακών αεροδρομίων από το ΤΑΙΠΕΔ.

Τέλος, για τον κλάδο των **επιβατικών μεταφορών** συνολικά, οι στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν την εφαρμογή των πλέον σύγχρονων προτύπων ασφάλειας (σε υποδομές και μέσα) και την εισαγωγή πιο «καθαρών» μέσων (προώθηση των μέσων σταθερής τροχιάς). Στις αστικές μεταφορές, οι σχετικές προβλέψεις περιλαμβάνουν την εισαγωγή μηχανισμών διαχείρισης, και παρακολούθησης συγκοινωνιακών μεγεθών, τη διευκόλυνση της χρήσης του ποδηλάτου, ενώ στις οδικές επιβατικές μεταφορές αστικού ή υπεραστικού τύπου, περιλαμβάνουν την αύξηση της συνολικής κυκλοφοριακής ικανότητας του αστικού οδικού δικτύου, την προώθηση έργων παράκαμψης αστικών κέντρων, την προώθηση μέτρων και έργων που ενισχύουν την ελκυστικότητα και την ποιότητα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

Ως προς τις **ενεργειακές υποδομές** κυρίαρχη κατεύθυνση αποτελεί η ολοκλήρωση του δικτύου φυσικού αερίου στο οποίο περιλαμβάνεται και ο αγωγός Πάτρας – Πύργου και η συνολικότερη προώθηση της ενεργειακής εξοικονόμησης (ενεργειακή διαχείριση, βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων, ανακύκλωση).

Σε ότι αφορά τη χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και συμπληρωματικότητα των **παραγωγικών τομέων** (άρθρο 7) δίνεται *ιδιαίτερο βάρος στη διατήρηση της γεωργίας και της κτηνοτροφίας*, με παράλληλη προστασία της γεωργικής γης, ιδιαίτερα στις γόνιμες πεδινές περιοχές, μεταξύ των οποίων ονοματίζονται και ο κάμπος του Πύργου.

Επιπλέον για την ανάπτυξη και εμβάθυνση της εταιρικής σχέσης πόλης - υπαίθρου, η υπό εξέταση περιοχή υπάγεται σε μια ευρύτερη ενότητα η οποία εν πολλοίς αντιστοιχεί στο σύνολο της ΠΔΕ με επίκεντρο την Πάτρα (πρωτεύων εθνικό πόλος) αλλά περιλαμβάνοντας και την Τρίπολη (δευτερεύων εθνικός πόλος).

Σε ότι αφορά τη διατήρηση, προστασία και ανάδειξη του εθνικού **φυσικού και πολιτιστικού πλούτου**, διατήρηση και ανάδειξη της ποικιλομορφίας της υπαίθρου, καθώς και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων (Άρθρο 10), ιδιαίτερη σημασία έχει η αναγνώριση εντός του Γενικού Πλαισίου ότι «την κυριότερη

απειλή κατά της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί η κατανάλωση χώρου από την άναρχη οικιστική ανάπτυξη», δίνοντας και ακόλουθες κατευθύνσεις για την αντιμετώπισή της οι οποίες περιλαμβάνουν την προώθηση της αρχής της «συμπαγούς πόλης», τη λήψη μέτρων στο πλαίσιο Ρυθμιστικών Πολεοδομικών Σχεδίων και τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης και ενίσχυση της συγκέντρωσης παραγωγικών μονάδων σε οργανωμένους υποδοχείς.

Για τις περιοχές **φυσικού πλούτου**, στις οποίες περιλαμβάνονται τόσο η Αρχαία Ολυμπία (GR2330004), όσο και ο Κυπαρισσιακός Κόλπος (GR2330004) προβλέπονται (μεταξύ άλλων):

- Η ενσωμάτωση ειδικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων στα οικοσυστήματα και τα είδη της περιοχής από τις κλιματικές αλλαγές (π.χ. θερμοκρασιακές αλλαγές, μείωση υδάτινων πόρων, άνοδος στάθμης της θάλασσας).
- Ανάδειξη και προστασία των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αξιοποίησή τους ως πόλων έλξης επισκεπτών με την κατάλληλη υποδομή πρόσβασης, τη λειτουργική σύνδεσή τους με τον περιβάλλοντα χώρο τους και τη σύνδεση των μνημείων μεταξύ τους ανά χωρική ενότητα.
- Προώθηση της δημιουργίας ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, οργάνωση χώρων και διαδρομών και εν γένει ανάδειξη και αξιοποίησή τους
- Διεύρυνση της προστασίας των αρχαιολογικών χώρων, με την ένταξη σε αυτούς της διαφύλαξης των τοπίων.
- Διατύπωση όρων και προϋποθέσεων για την προστασία των, μικρής κλίμακας, τοπίων που αφθονούν στον αγροτικό και τον αστικό χώρο, σε συνδυασμό με την επιδίωξη ήπιας και ποιοτικής τουριστικής ανάπτυξης.

Τέλος, διατυπώνονται ρητώς οι βασικές κατευθύνσεις για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος, την προστασία του εδάφους (διαχείριση αποβλήτων, αποφυγή διάβρωσης και απερίμωσης μέσω φυσικής αναγέννησης και αναδασώσεων, έλεγχος αντλήσεων από υπόγειους υδροφορείς), την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (παρακολούθηση ρύπανσης, επέκταση και ενίσχυση αστικού και περιαστικού πρασίνου), την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών (ταχεία προώθηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμηση ενέργειας, πρόληψη δασικών πυρκαγιών, ενίσχυση των φυσικών αναδραστικών μηχανισμών και της βιοποικιλότητάς κλπ), τα δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (Χωροταξικό Τουρισμού)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (Χωροταξικό Τουρισμού) εγκρίθηκε το 2009 και τροποποιήθηκε το 2013. Πολύ πρόσφατα (Οκτώβριος 2015), εκδόθηκε ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας επί της τροποποίησης. Αν και κατά τη στιγμή συγγραφής του παρόντος, σε ισχύ είναι το πλαίσιο του 2009, στην παρούσα ενότητα καταγράφονται οι κατευθύνσεις και των δύο κειμένων. Σημειώνεται ότι η τροποποίηση κρίθηκε και ακυρώθηκε επί της διαδικασίας και όχι επί των προβλέψεων και θα χρειαστεί σε εύλογο χρονικό διάστημα να επανυποβληθεί σε κάποια μορφή στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Υπό το πρίσμα αυτό είναι κρίσιμο τυχόν διαφωνίες επί του περιεχομένου εκ μέρους των φορέων της Ηλείας/ΠΔΕ να διατυπωθούν άμεσα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες

Το Χωροταξικό Τουρισμού (2009) κατατάσσει **το σύνολο της ακτογραμμής του Κυπαρισσιακού Κόλπου (νότια του Κατάκολου) και την Ολυμπία στις «αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές»**, οι οποίες εμφανίζουν τα εξής γενικά χαρακτηριστικά:

- Συγκέντρωση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.
- Αξιόλογη κατά περίπτωση ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Περιορισμένη αξιοποίηση πόρων που ενδιαφέρουν τον τουρισμό.
- Δυνατότητα μεγαλύτερης διαφοροποίησης και εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος σε σύγκριση με τις ήδη αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές.
- Ύπαρξη ή προγραμματιζόμενη ανάπτυξη αποδεκτού επιπέδου υποδομών.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τρεις υποκατηγορίες:

- (B1) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης μαζικού τουρισμού
- (B2) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιου και εναλλακτικού τουρισμού και
- (B.3) Αναπτυγμένοι πυρήνες μαζικού τουρισμού εντός ευρύτερων αναπτυσσόμενων περιοχών με περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού, στους οποίους περιλαμβάνεται και σημαντικό τμήμα της περιοχής αναφοράς (Βόρειος Κυπαρισσιακός Κόλπος).

Στις περιοχές της κατηγορίας (B.3) εφαρμόζονται οι εξής κατευθύνσεις:

- α. Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας της περιοχής.
- β. Μέτρα βελτίωσης των εισόδων των πόλεων.
- γ. Μέτρα βελτίωσης της σήμανσης των πόλεων.
- δ. Ένταξη των αναξιοποίητων τουριστικά πόρων της ενδοχώρας στο προσφερόμενο προϊόν, με παράλληλη προστασία και διαφύλαξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.

- ε. Μέτρα εξυγίανσης και βελτίωσης των περιοχών που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος καθώς και των τουριστικών διαδρομών.
- στ. Ανάλυση δράσεων αύξησης της χωρητικότητας μιας περιοχής (δημιουργία τουριστικών πόρων με σκοπό τη διάχυση των τουριστικών ροών στο χώρο και την αποφόρτιση φυσικών και ανθρωπογενών πόρων που δέχονται υψηλές πιέσεις, εξοικονόμηση πόρων με την εφαρμογή ολοκληρωμένων πρακτικών διαχείρισης, κ.ά.) με παράλληλη προστασία και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και του τοπίου μέσω της βελτίωσης των παραμέτρων που το συνθέτουν.
- ζ. Ανάλυση δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων και ιδιωτικών χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και του πρασίνου.
- η. Ανάλυση δράσεων οργάνωσης του άτυπα οικιστικά διαμορφωμένου εξωαστικού χώρου.
- θ. Προστασία, ανάδειξη και αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος.
- ι. Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών(περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κ.λπ.).
- ια. Αναβάθμιση υφιστάμενων καταλυμάτων και κατά περίπτωση κατασκευή νέων καταλυμάτων 4και 5 αστέρων σε κατάλληλες θέσεις κατά προτεραιότητα εντός σχεδίων πόλεων, ορίων οικισμών και ζωνών χρήσεων γης που επιτρέπουν τη χωροθέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων.
- ιβ. Παροχή κινήτρων για ολοκληρωμένο εκσυγχρονισμό τουριστικών υποδομών.
- ιγ. Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων.
- ιδ. Παροχή κινήτρων για μερική ή ολική απόσυρση μη αξιόλογων και απαξιωμένων κτιρίων χρήσης τουρισμού συνδυαζόμενη με τη διερεύνηση της σκοπιμότητας χορήγησης νέων αδειών.
- ιε. Παροχή κινήτρων για κατεδάφιση κτιρίων χρήσης τουρισμού που προσβάλλουν το τοπίο.
- ιστ. Προσανατολισμός των ιδιωτικών επενδύσεων προς τη συμπλήρωση ελλείψεων σε τύπους και τάξεις καταλυμάτων και σε υποδομές που εμπλουτίζουν, αναβαθμίζουν και διαφοροποιούν το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν.
- ιζ. Προώθηση μέτρων για τη βελτίωση της κυκλοφορίας και την ασφάλεια των πεζών. ιη. Ανάπτυξη τοπικών προγραμμάτων με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με παράλληλη παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής τους.

Η ορεινή «ενδοχώρα» της αναπτυξιακής ενότητας (συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής του Επικούριου Απόλλωνα) εμπίπτει στην περιοχή «B2.13 Ορεινός χώρος Πελοποννήσου», των περιοχών Β2 (Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού). Στην κατηγορία αυτή, οι κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, κ.α., σημείων του χώρου με «μοναδικά» χαρακτηριστικά καθώς και του χαρακτήρα, της κλίμακας και των χαρακτηριστικών των οικισμών.

- Λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων και συνδυασμένη προβολή τους.
- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις στις οδικές συνδέσεις.
- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, τεχνολογικά – θεματικά πάρκα, κ.λπ.).
- Περιορισμός της δόμησης νέων υποδομών φιλοξενίας, εστίασης και λοιπών σχετικών με τον τουρισμό υποδομών, στον Ηπειρωτικό χώρο, εντός οικισμών καθώς και σε μια ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όριά τους στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται σχετικός κορεσμός (ποσοστό αδόμητων γηπέδων <40%).
- Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει: α) Για την επέκταση υφισταμένων εγκαταστάσεων για λόγους βιωσιμότητας των μονάδων, β) για τη δημιουργία ειδικών τουριστικών υποδομών με ή χωρίς υποδομές φιλοξενίας που από τη φύση τους συνδέονται με την αξιοποίηση πόρων με έντονη χωρική εξάρτηση π.χ. (ιαματικές πηγές) και γ) για τη δημιουργία ενός μικρού αριθμού ολοκληρωμένων τουριστικών αναπτύξεων του άρθρου 9 του παρόντος για την υποστήριξη των ευρύτερων περιοχών στις οποίες εντάσσονται.
- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, τάξεις) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών μορφών που υποστηρίζουν.
- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της βιοποικιλότητας και του τοπίου.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων.
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού, κ.α.)
- Στήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην αναβάθμιση της εικόνας και γενικότερα στην ανάδειξη και προβολή των χαρακτηριστικών και της φυσιογνωμίας του αγροτικού χώρου.
- Δημιουργία δικτύων μονοπατιών (εθνικών, ευρωπαϊκών) και διαδρομών («δρόμοι» καπνού, αμπέλου, ελιάς κ.α.) περιβαλλοντικής ευαισθησίας και εκπαίδευσης.
- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης απασχολούμενων σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Eco-Management and Audit Scheme- EMAS).
- Προώθηση προγραμμάτων στήριξης αγροτικών ή και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.ά.).
- Ενίσχυση του προσανατολισμού των συνεχιζόμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τον αγροτικό χώρο (Leader+, ΟΠΑΑΧ) προς μια ολοκληρωμένη αγροτική ανάπτυξη, πέραν της αποκλειστικής χρηματοδότησης καταλυμάτων.

- Προώθηση τοπικών συμφώνων ποιότητας.

Αξιοσημείωτη είναι η **απουσία** της περιοχής από τον προσδιορισμό «**ενοτήτων θαλάσσιου τουρισμού**», μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα παρακάτω κέντρα με τις αντίστοιχες ακτίνες επιρροής:

- Πάτρα με ακτίνα επιρροής τις ακτές του Κορινθιακού και Πατραϊκού Κόλπου, της Δυτικής Ελλάδας και νήσων του Ιονίου
- Καλαμάτα με ακτίνα επιρροής τις ακτές της Νοτιοδυτικής και ΝοτιοΑνατολικής Πελοποννήσου
- Κέρκυρα και Λευκάδα, με ακτίνα επιρροής τις ακτές της Δυτικής Ελλάδας συμπεριλαμβανομένου και του Αμβρακικού κόλπου, της Β.Δ. Πελοποννήσου και των νησιών του Ιονίου.

Η (υπό) περιοχή του Κατακόλου, μπορεί να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται περιγραφικά και στις τρεις ανωτέρω περιοχές, εντούτοις διαγραμματικά βρίσκεται εκτός και των τριών.

Χάρτης 5 Βασικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης τουρισμού

Πηγή: ΥΠΕΧΩΔΕ (2009), Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Με την τροποποίηση του 2013, το Χωροταξικό Τουρισμού διευρύνει αλλά και εξειδικεύει τις ειδικές - εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Άρθρο 6), με τρόπο ο οποίος ανταποκρίνεται σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό στην υφιστάμενη κατάσταση αλλά και στις προοπτικές της περιοχής Κατακόλου–Ολυμπίας.

Ειδικότερα σε ότι αφορά τον θαλάσσιο τουρισμό περιλαμβάνονται διακριτές κατευθύνσεις για τον **τουρισμό κρουαζιέρας**, ονοματίζοντας το **Κατάκολο** ως **περιοχή προτεραιότητας**, και δίνοντας τις εξής στρατηγικές κατευθύνσεις:

- Βελτίωση/εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων και δημιουργία πυλών εισόδου επιβατών κρουαζιέρας (home ports) με σύγχρονες εγκαταστάσεις (κατά προτεραιότητα σε αναπτυγμένες, αναπτυσσόμενες και μητροπολιτικές περιοχές που διαθέτουν αεροδρόμια διεθνών συνδέσεων)
- Δημιουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης επιβατών κρουαζιέρας (ports of call) σε λιμάνια που έχουν ήδη δυνατότητα, ή μπορούν να αποκτήσουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν μεγάλα κρουαζιερόπλοια και βρίσκονται σε περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος (συμπεριλαμβανομένης της περιοχής του Κατακόλου)
- Ανάδειξη των σταθμών κρουαζιέρας σε πολυθεματικούς προορισμούς μέσω διασύνδεσής τους με τα θεματικά δίκτυα των ευρύτερων περιοχών (πολιτιστικά, θρησκευτικά, φυσιολατρικά κ.ά.)
- Εξασφάλιση πρόσβασης των επιβατών κρουαζιέρας στους τουριστικούς πόρους των ευρύτερων περιοχών των σταθμών (βελτίωση συγκοινωνιών, διεύρυνση ωραρίου λειτουργίας μουσείων, αρχαιολογικών χώρων κ.λπ.)
- Πρόβλεψη διαχωρισμού λιμενικής ζώνης σε ζώνη για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας και ζώνη εμπορικού/επιβατικού-ακτοπλοϊκού λιμένα και προσδιορισμός χρήσεων στην λιμενική ζώνη για εξυπηρέτηση τουρισμού κρουαζιέρας με αντίστοιχες λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις
- Ανάπτυξη στις παρυφές των σταθμών κρουαζιέρας χώρων εμπορικών χρήσεων, ψυχαγωγίας και προώθησης τοπικών προϊόντων
- Διαχείριση των επισκεπτών κρουαζιέρας με σκοπό αφενός την βέλτιστη εξυπηρέτησή τους και αφετέρου την προστασία του προορισμού από τις ταυτόχρονες αφίξεις κρουαζιερόπλοιων που εξαντλούν τα όρια των διαθέσιμων υποδομών

Ο **τουρισμός με σκάφη αναψυχής** ορίζεται ως διακριτή κατηγορία του θαλάσσιου τουρισμού με αναδιοργάνωση του θαλάσσιου χώρου σε Ζώνες Ναυσιπλοΐας Αναψυχής (ZNA). Το Ιόνιο Πέλαγος ορίζεται ως ενιαία Ζώνη (ZNA9) (Χάρτης 6). Η πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων (μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια) αποτελεί την κύρια στρατηγική κατεύθυνση και στον κατάλογο χωροθετημένων τουριστικών λιμένων το **Κατάκολο** περιλαμβάνεται **ρητά ως μαρίνα**, στο πλαίσιο της εξασφάλισης συνθηκών ικανοποιητικής εξυπηρέτησης και ανεφοδιασμού των τουριστικών σκαφών σε ενδεικτικές αποστάσεις 30ν.μ. μεταξύ μαρίνων και 15ν.μ. μεταξύ μαρίνων και καταφυγίων ή αγκυροβολίων.

Χάρτης 6 Χωρική οργάνωση δικτύου τουριστικών λιμένων, 2013

Πηγή: ΥΠΕΧΩΔΕ (2013), Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Στις σχετικές κατευθύνσεις περιλαμβάνονται επίσης:

- Η βελτίωση και εκσυγχρονισμός των λιμενικών υποδομών (μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια) και ειδικότερα:
 - Ολοκληρωμένες και επαρκείς υπηρεσίες στους ελλιμενιζόμενους (καύσιμα, νερό, ηλεκτρικό ρεύμα, χώροι υγιεινής, συλλογή και διαχείριση απόβλητων, τεχνική υποστήριξη, κ.λπ.).
 - Σχεδιασμός, ανάπτυξη και λειτουργία, με βάση τα χαρακτηριστικά των κύριων ομάδων στόχου (τύποι σκαφών/μέγεθος, διακύμανση εποχικότητας, διαφοροποίηση επισκεπτών ανά εποχή, μακροχρόνιος ελλιμενισμός, κ.λπ.).
 - Εφαρμογή διαδικτυακής ενημέρωσης, πληροφόρησης, κράτησης, παροχή υπηρεσιών διαδικτύου στις λιμενικές υποδομές, εφαρμογή ηλεκτρονικών έξυπνων συναλλαγών (διακίνηση εγγράφων, καταβολή τελών και άλλες χρήσεις).
 - Εφαρμογή εξοπλισμού και μεθόδου διαχείρισης φιλικών προς το περιβάλλον.
- Ενσωμάτωση – ένταξη των λιμένων στον ευρύτερο σχεδιασμό για την ολοκληρωμένη διαχείριση του παράκτιου χώρου και της γειτονικής ενδοχώρας, με στόχο την ανάπτυξη συναφών – συγγενών δράσεων σε θεματικές ενότητες.
- Αξιοποίηση τουριστικών λιμένων που έχουν παραμείνει ημιτελείς και ολοκλήρωση των απαιτούμενων υποδομών για άμεση ένταξή τους στο υφιστάμενο δίκτυο.

- Ενθάρρυνση δημιουργίας τουριστικών λιμένων με διάνοιξη εσωτερικών λιμενολεκανών ή/και διαμόρφωση προστατευτικών νησίδων.
- Αναβάθμιση αργούντων και σχολαζόντων κρηπιδωμάτων με προσθήκη των απαιτούμενων υποδομών και ένταξή τους στο δίκτυο τουριστικών λιμένων.
- Συνδυασμός της λειτουργίας επιλεγμένων τουριστικών λιμένων με κατά περίπτωση συναφείς χρήσεις, όπως ναυταθλητισμός, υδατοδρόμια, σταθμοί θαλάσσιων «ταξί», ημερόπλοια κ.λπ.
- Ανάπτυξη «περιβαλλοντικών υποδομών» (ενέργεια, διαχείριση απορριμμάτων κ.λπ.).
- Ανάπτυξη και λειτουργία ενιαίου συστήματος ηλεκτρονικής ενημέρωσης για διαθεσιμότητα θέσης, κόστος κ.λπ. σε όλες τις κατηγορίες τουριστικών λιμένων.

Τέλος η τροποποίηση του 2013 περιλαμβάνει στρατηγικές κατευθύνσεις για πλήθος άλλων ειδικών μορφών τουρισμού συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού, πολιτισμικού, θρησκευτικού και αθλητικού.

Ως προς την **κατάταξη των περιοχών σε κατηγορίες**, η ενδοχώρα συμπεριλαμβανομένου του Επικυρίου Απόλλωνα συνεχίζει να κατατάσσεται στις Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού (Β.1.13 Ορεινός Χώρος Πελοποννήσου), ενώ η **παραλιακή ζώνη** χαρακτηρίζεται ως αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή (Α2). Στις περιοχές Α2 προωθούνται κατά προτεραιότητα:

- α. Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα, όπως οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, σύνθετα τουριστικά καταλύματα, ειδικά προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης και ανάπτυξη βασικών υποδομών (λιμένες, αεροδρόμια κλπ.).
- β. Ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας της περιοχής.
- γ. Ανάπτυξη ειδικών τουριστικών υποδομών και εγκαταστάσεων που εμπλουτίζουν/διευρύνουν το τουριστικό προϊόν.
- δ. Προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων (προώθηση ΑΠΕ, βιοκλιματικών μεθόδων σχεδιασμού κ.ά.).
- ε. Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με την αναγνώριση και συνδυασμένη προβολή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής.
- στ. Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση ελεύθερων χώρων/χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων.
- ζ. Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών (περίθαλψης και αθλητισμού), περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών (μουσεία, κ.λπ.).
- η. Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πολιτιστικού κλπ.).
- θ. Παροχή κινήτρων εκσυγχρονισμού τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρων) ή επέκταση και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.

- ι. Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- ια. Παροχή κινήτρων για μερική ή ολική απόσυρση απαξιωμένων ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων χρήσης τουρισμού
- ιβ. Θέσπιση δυνατότητας χαρακτηρισμού, μέσω υφισταμένων ή νέων ειδικών πολεοδομικών εργαλείων, τμημάτων των περιοχών Α2 ως Περιοχών Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης με τον προσδιορισμό μέτρων για την αναβάθμιση/ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, σε συνδυασμό με την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων αυτών.
- ιγ. Λήψη μέτρων για έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων.
- ιδ. Βελτίωση της προσβασιμότητας των δυσπρόσιτων τουριστικών πόρων.
- ιε. Αναμόρφωση των όρων και περιορισμών της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων (Περιορισμός της κατασκευής νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων και αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου)
- ιστ. Αναβάθμιση και μετατροπή υφισταμένων ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα.
- ιζ. Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping)

**Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία
(Χωροταξικό Βιομηχανίας)**

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία⁸ (Χωροταξικό Βιομηχανίας) αναγνωρίζει την σχετικά περιορισμένη συμβολή της βιομηχανίας στην περιοχή της Ηλείας. Στην ΠΔΕ, οι προοπτικές της βιομηχανίας χαρακτηρίζονται ως γενικά περιορισμένες, αλλά η ύπαρξη της Πάτρας και ερευνητικής υποδομής δημιουργούν προϋποθέσεις εντοπισμένης χωρικά ανάπτυξης της, ενώ η σχετική εγγύτητα με τη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας επιτρέπει μια στρατηγική απορρόφησης πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων. Η περιοχή των Πατρών λόγω και της ύπαρξης λιμενικής πύλης εισόδου, χαρακτηρίζεται ως «ευρεία περιοχή στήριξης», ήτοι περιοχή με «αναπτυγμένη βιομηχανική βάση παραδοσιακού χαρακτήρα που υφίσταται πιέσεις», χωρίς σαφείς εναλλακτικές δυνατότητες ειδίκευσης και της οποίας η ευρύτερη ζώνη υφίσταται πιέσεις και σε άλλους τομείς και ειδικότερα στη γεωργία. Για την περιφέρεια στο σύνολό της υπάρχει και αρκετά υψηλή, με απόλυτους όρους, ανάγκη νέων οργανωμένων υποδοχέων, τόσο για την υποδοχή νέων μονάδων όσο και για μετεγκαταστάσεις, ενώ δίνονται και πολύ συγκεκριμένες κατευθύνσεις για τις χρήσεις γης:

- (α) Αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης στους μη-κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο των ισχυρών στοιχείων της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας.
- (β) Η χωροθέτηση νέων μονάδων με βάση τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης είναι μη αποδεκτή στην περιοχή του υπό εκπόνηση Ρυθμιστικού Σχεδίου Πάτρας και στις περιαστικές ζώνες των μεγαλύτερων κέντρων.
- (γ) Η στήριξη της επιβίωσης/μετασχηματισμού των υπάρχουσών μονάδων στις σημερινές τους θέσεις είναι σκόπιμη.

Τέλος, σημειώνεται ότι «λόγω της πιθανής συρρίκνωσης της απασχόλησης στη μεταποίηση σε ορισμένες περιοχές, θα απαιτηθούν παρεμβάσεις για την απορρόφηση των εργαζόμενων σε άλλους κλάδους».

Σε ότι αφορά την ευρύτερη περιοχή της Ηλείας χαρακτηρίζεται ως «**περιοχή επέκτασης**» όπου μέσω δράσεων σχεδιασμού ή/και από εξωγενείς παράγοντες και τάσεις της αγοράς, διαμορφώνονται ή θα διαμορφωθούν δυνατότητες εκκίνησης διαδικασιών ανάπτυξης της λήψη μέτρων για την αποφυγή μεταγενέστερων παρενεργειών χωρικού ή περιβαλλοντικού χαρακτήρα, ενώ ειδικότερες κατευθύνσεις είναι οι εξής:

- Ισχυρή ενίσχυση από τον αναπτυξιακό νόμο
- Κάλυψη των ελλείψεων των υφιστάμενων υποδομών (ιδίως υπερτοπικής εμβέλειας)
- ρώθηση οργανωμένων υποδοχέων της βιομηχανίας

⁸ ΑΠΟΦΑΣΗ 11508 Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τη βιομηχανία και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού (ΦΕΚ Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Και Πολεοδομικών Θεμάτων 151, 13 Απριλίου 2009)

- Σχεδιασμός χρήσεων γης και σταδιακός περιορισμός των δυνατοτήτων διάσπαρτης χωροθέτησης νέων μονάδων
- Πολύ ισχυρά προληπτικά και διορθωτικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος

Από την άλλη μεριά παρατηρείται η απουσία σαφούς φυσιογνωμίας και συγκεκριμένων συγκριτικών πλεονεκτημάτων στη μεταποίηση πλην των κλάδων έντασης εργασίας ή/και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων. Αναγνωρίζοντας τη σημασία του (τουριστικού) πόλου της Ολυμπίας, το Χωροταξικό Βιομηχανίας προκρίνει την συγκέντρωση στη ζώνη Πύργου-Αμαλιάδος με «προοπτική και σκοπιμότητα κάποιας διεύρυνσης κατά μήκος του άξονα Πύργος – Πάτρα». Ειδικά για την Ολυμπία επισημαίνεται ότι η περιοχή δεν έχει προτεραιότητα για τη βιομηχανία, αλλά «επιλεκτικές δυνατότητες χωροθέτησής της πρέπει να παρέχονται».

Η προκρινόμενη πολιτική είναι η ήπια πολιτική, για τη διατήρηση βασικού βιομηχανικού ιστού για την κάλυψη τοπικών αναγκών και την αποφυγή των κινδύνων της υπερβολικής εξάρτησης από λίγους ή έναν τομέα. Δεν πρέπει, όμως, να υπάρξει έντονη τεχνητή στήριξη της βιομηχανίας, που μπορεί να οδηγήσει σε μη βιώσιμες μονάδες, στο βαθμό που υπάρχουν εναλλακτικοί τομείς ανάπτυξης των περιοχών (Πολιτική τύπου 2).

Καταγράφονται επίσης οι σχετικές πιέσεις στην αγορά εργασίας (οι οποίες έχουν έκτοτε ενταθεί) προκρίνοντας μια πολιτική απασχόλησης (για τους εργαζομένους στη βιομηχανία), η οποία στηρίζεται σε μέτριας έντασης ειδικά μέτρα για εργαζομένους/ανέργους χαμηλής απασχολησιμότητας και δράσεις κατάρτισης (Πολιτική τύπου 3).

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Χωροταξικό ΑΠΕ)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας⁹ (Χωροταξικό ΑΠΕ) εξετάζει τη χωροθέτηση μη ορυκτών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, η ηλιακή ενέργεια, η ενέργεια από βιομάζα, ή άλλα αέρια που εκλύονται από χώρους υγειονομικής ταφής και από εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, βιοαέρια, η γεωθερμική ενέργεια κλπ. Πέραν της καταρχήν διαθεσιμότητας (κάθε πηγής), από τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων επιμέρους ΑΠΕ και συνοδών εγκαταστάσεων αποκλείονται:

- α. κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και άλλα μνημεία μείζονος σημασίας, καθώς και οριοθετημένες αρχ/κές ζώνες προστασίας Α (ν.1892/91 και ν.3028/02)
- β. περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης (ν. 1650/1986)
- γ. όρια Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας (Υγρότοποι RAMSAR)
- δ. πυρήνες εθνικών δρυμών και των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και αισθητικών δασών
- ε. τόποι κοινοτικής σημασίας του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (απόφαση 2006/613/ΕΚ της Ευρ. Επιτροπής)

Ο συνδυασμός των ανωτέρω περιορισμών (για Ολυμπία, Κυπαρισσία) με το σχετικά περιορισμένο δυναμικό της περιοχής (πλην ηλιακής) έχει οδηγήσει σε περιορισμένη διείσδυση των ΑΠΕ στην ενδοπεριφερειακή ενότητα. Στην περιοχή έχει υπάρξει περιορισμένη ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων, εντούτοις η παρουσία τους θα πρέπει να εξεταστεί και σε συνδυασμό με τις προβλέψεις του Γενικού Πλαισίου σχετικά με την προστασία της γεωργικής γης και την κατανάλωση χώρου ως «κυριότερη απειλή κατά της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς¹⁰».

⁹ Απόφαση 49828 Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού (ΦΕΚ Β 2464, 3 Δεκεμβρίου 2008)

¹⁰ Στην Ηλεία βρίσκονται σήμερα σε ισχύ 71 άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εκ των οποίων 62 για φωτοβολταϊκά συνολική ισχύος 196,1MW (ΡΑΕ, Μάρτιος 2015). Αν και η κρίση έχει επιφέρει σημαντικό πλήγμα στις σχετικές επενδύσεις, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, τυχόν υλοποίηση του συνόλου των επεμβάσεων, μπορεί να επιφέρει συνολική αλλοίωση του Ολυμπιακού – και όχι μόνο - τοπίου

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ) (2003, υπό αναθεώρηση)

Βασικό κείμενο αναφοράς για την **υλοποίηση Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων** αποτελεί το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ). Το ισχύον ΠΠΧΣΑΑ έχει θεσπιστεί από την 25297 ΥΑ (ΦΕΚ 1470 Β/09.10.2003), ενώ όπως και το σύνολο των ΠΠΧΣΑΑ της χώρας βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης η οποία έχει ξεκινήσει το 2012. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, η Αξιολόγηση, Αναθεώρηση και Εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας¹¹ γίνεται σε δύο φάσεις εκ των οποίων η Α' φάση έχει ολοκληρωθεί (σχετ. η υπ' αρ. 50384/246 (ΒΕΔΦ7Λ6-4ΥΩ) απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου). Η Β' Φάση της Μελέτης Αναθεώρησης των ΠΠΧΣΑΑ έχει τεθεί σε διαβούλευση (Φεβρουάριος 2014) χωρίς όμως να έχει ολοκληρωθεί (με την έκδοση ΥΑ) για καμία περιφέρεια της χώρας. Συνεπώς, στο πλαίσιο του παρόντος γίνεται αποτύπωση/ χρήση των συμπερασμάτων της Α' Φάσης (διαγνωστική), ενώ οι προτάσεις της Φάσης Β' παρατίθενται με επιφύλαξη μέχρι την τελική έγκριση από το Περιφερειακό Συμβούλιο και την έκδοση ΥΑ.

Ιδιαίτερη σημασία για την εξειδίκευση των ΟΧΕ έχει το γεγονός ότι η Α' Φάση του νέου ΠΠΧΣΑΑ **ενσωματώνει** και **αναλύει** τις κατευθύνσεις του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Ως προς το τελευταίο σημείο επισημαίνεται ότι τόσο η Α' Φάση της αναθεώρησης καθώς και η απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου εντοπίζουν **κρίσιμα σημεία ασυμβατότητας** μεταξύ των ειδικών πλαισίων (σε εθνικό επίπεδο) γεγονός που έχει **ιδιαίτερη σημασία** για την προετοιμασία των ΟΧΕ στο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020.

Μετά από τη διαδικασία διαβούλευσης και ειδικά τις παρατηρήσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, κατά τη Β' Φάση της Αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑΑ, η πρόταση εξειδίκευσης, η εισηγητική έκθεση της ΥΑ και ίδια η πρόταση ΥΑ τροποποιούν τους στρατηγικούς στόχους σύμφωνα με τα παρακάτω (τα οποία παρατίθενται με κάθε επιφύλαξη μέχρι την τελική υιοθέτηση του ΠΠΧΣΑΑ).

Οι στρατηγικοί στόχοι και κατευθύνσεις του αναθεωρημένου Περιφερειακού Πλαισίου, (λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές **αναπτυξιακές** επιλογές της πρότασης της ΠΔΕ για το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020) είναι οι ακόλουθοι:

1. Αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο ως:

¹¹ Με την υπ.αρ. ΓΓ 231/1.2.2012 Απόφαση ΓΓ Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος το σχετικό έργο ανετέθη στην Σύμπραξη «ΦΙΛΩΝ» (Α. Πανταζής – Παν. Κυριοπούλου και Συν. Ο.Ε. -Ιατρού Αλέξανδρος)

- Κεντρικής περιοχής ανάπτυξης στην μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου και νοτιοδυτικής πύλης της χώρας προς την κεντρική Μεσόγειο και την Ε.Ε., λειτουργώντας συμπληρωματικά με την περιφέρεια της Ηπείρου (Ηγουμενίτσα), που αποτελεί τη βορειοδυτική πύλη
- Κόμβου συνδυασμένων διεθνών μεταφορών και κέντρου ανάπτυξης νέων τεχνολογιών στο χώρο της ΝΑ Ευρώπης
- Διεθνούς πολιτιστικού προορισμού, με επίκεντρο την Αρχαία Ολυμπία και την Ήλιδα, σε συνδυασμό με άλλους σημαντικούς πολιτιστικούς και τουριστικούς προορισμούς (Επίδαυρος, Μυκήνες, Δελφοί, Δωδώνη κ.α.)
- Ενεργειακού παραγωγικού πόλου μέσω της αξιοποίησης των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, του πλούσιου υδάτινου δυναμικού και των ΑΠΕ
- Περιοχή σύγκλισης έξι διευρωπαϊκών διαδρόμων ανάπτυξης.

2. Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας της ΠΔΕ στους κρίσιμους παραγωγικούς τομείς ως εξής:

- ανταγωνιστική λειτουργία του πρωτογενούς τομέα, ως σημαντικού παραγωγικού πόρου και μέσου προστασίας των φυσικών τοπίων, με ενίσχυση και διάδοση της βιολογικής γεωργίας κτηνοτροφίας και υδατοκαλλιέργειας
- ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία, με έμφαση στις Πανεπιστημιακές Σχολές (Πατρών και Αγρινίου), τα ΤΕΙ της Περιφέρειας, το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της περιφέρειας με τους ερευνητικούς φορείς
- ανάπτυξη του εμπορίου, της διαμετακόμισης και των μεταφορικών υπηρεσιών εν γένει
- ανάπτυξη του ποιοτικού τουρισμού στα παράλια της ΠΔΕ, καθώς και ειδικών και ήπιων μορφών τουρισμού σε πολιτιστικά και περιβαλλοντικά δίκτυα (τουρισμός κρουαζιέρας, ορεινός, οικολογικός, πολιτιστικός τουρισμός, θαλάσσιος, κ.α.)
- ενδοπεριφερειακή σύγκλιση μέσω της σταδιακής συγκρότησης διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών αναπτυξιακών χωρικών ενοτήτων.

3. Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης – υπαίθρου προς όφελος της αειφόρου ανάπτυξης.

4. Προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της ΠΔΕ.

5. Ανάδειξη των βιώσιμων μεταφορών με προτεραιότητα των ΔΕΔ– Μ και των φιλικών στο περιβάλλον δικτύων.

6. Χωρική αναβάθμιση κρίσιμων ζωνών του ενδοπεριφερειακού χώρου (παράκτιες και ορεινές περιοχές).

7. Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση της Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Παραλιακής Ζώνης Ηλείας

Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας έχει καθοριστεί με Προεδρικό Διάταγμα από το 1993 Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ)¹². Η ΖΟΕ αφορά το σύνολο της παραλιακής περιοχής της Ηλείας καλύπτοντας μια ευρύτατη περιοχή δυτικά του Εθνικού Δρόμου Πάτρας-Πύργου- Κυπαρισσίας από τα Λεχαινά μέχρι το όριο με τη Μεσσηνία. Το σχετικό προεδρικό διάταγμα¹³ καθορίζει χρήσεις γης, κατώτατα όρια κατάτμησης καθώς και όρους και περιορισμούς δόμησης, για το σύνολο της περιοχής που βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου καθώς και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923. Το σχετικό πλαίσιο **χρήζει** αναθεώρησης.

ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ

Παρά τις διαπιστωμένες ανάγκες και τις επανειλημμένες προσπάθειες σε βάθος (τουλάχιστον) δεκαετίας, το σύνολο της ΠΕ Ηλείας και χαρακτηρίζεται από γενική **έλλειψη** χωροταξικού σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο. Λόγω και της σχετικής πίεσης από τη βασική πηγή χρηματοδότησης (ΠΕΠ 2007-2013), τέσσερις μελέτες ΓΠΣ-ΣΧΟΟΑΠ βρίσκονται σε στάδιο τελικής παραλαβής και αφορούν τις νυν Δημοτικές Ενότητες (πρώην Καποδιστριακούς Δήμους) Σκιλλούντος, Ζαχάρως, Αμαλιάδος και **Πύργου**, με την τελευταία να **εμπίπτει σαφώς στα όρια της περιοχής ΟΧΕ**.

Μελέτη ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ Δημοτικής Ενότητας Πύργου (Β1 Πρόταση)

Η Μελέτη ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ Δημοτικής Ενότητας **Πύργου** (Δήμου Πύργου) βρίσκεται στο στάδιο δημόσιας διαβούλευσης της Φάσης Β1 (πρόταση). Με κάθε επιφύλαξη, παρατίθενται βασικά στοιχεία της πρότασης, επισημαίνοντας το ενδεχόμενο αλλαγών τόσο στο στάδιο της οριστικής μελέτης (Β1 και Β2) όσο και κατά

¹² Ν. 1337/83, άρθρο 29 παράγραφος 2 (ΦΕΚ33/Α/83): Ζώνες προστασίας, που καθορίζονται κατ' εξουσιοδότηση του νόμου 1650/1986 (Α 160) «Για την προστασία του περιβάλλοντος» και αποσκοπούν στην «άμεση προστασία και έλεγχο της δόμησης και των χρήσεων γης στην εκτός σχεδίου περιοχή και εκτός ορίων οικισμών, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η άναρχη ανάπτυξη με τη δημιουργία πραγματικών καταστάσεων που υπονομεύουν τον ορθολογικό σχεδιασμό»

¹³ ΦΕΚ 1161 Δ/20.09.1993 και ΦΕΚ 86 Δ/02.02.1994

τις διαδικασίες έγκρισης ΣΜΠΕ και έκδοσης του απαιτούμενου ΠΔ. Οι **βασικές αρχές** της πρότασης συνοψίζονται στα εξής:

- α. εξασφάλιση τόσο της εσωτερικής συνοχής της δημοτικής ενότητας Πύργου όσο και στην ανάπτυξη λειτουργικών συμπληρωματικών σχέσεων με την ευρύτερη χωροταξική κοινότητα,
- β. αναγνώριση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των χωρικών ενότητων της πόλης του Πύργου, ως προς τα κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά και το γεωγραφικό ανάγλυφο,
- γ. ενδυνάμωση αστικού ιστού και ενίσχυση της εσωτερικής οικιστικής δικτύωσης και του λοιπού οικιστικού δικτύου της ενδοχώρας,
- δ. πολεοδομική εξυγίανση και αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος στην έδρα της ΔΕ,
- ε. διαχείριση του παραλιακού τμήματος με την οργάνωση τουριστικών περιοχών, περιοχών παραθερισμού και εποχικής κατοίκησης και την ταυτόχρονη διαφύλαξη των περιοχών προστασίας (παράλια, αρχαιολογικοί χώροι, αμμοθίνες, δασικές περιοχές, ορεινές τοποθεσίες),
- στ. προστασία– διαφύλαξη αγροτικού χώρου και αγροτικού τοπίου σε όλη την έκταση της ΔΕ, καθώς και περιοχών με φυσικό πλούτο τόσο στα παράλια όσο και στην αγροτική ενδοχώρα,
- ζ. προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος σε όλη την έκταση της ΔΕ, σε ισορροπία με οικιστικές ανάγκες και ανάγκες χωροθέτησης οικονομικών δραστηριοτήτων, με γνώμονα και την ανάδειξη αξιόλογων στοιχείων που δεν έχουν αναγνωριστεί ή προβληθεί και
- η. ανάπτυξη ήπιων– εναλλακτικών μορφών τουρισμού βασισμένη στα στοιχεία και ιδιαιτερότητες του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος κάθε περιοχής του αγροτικού εξωαστικού χώρου.

Με γνώμονα τις ανωτέρω αρχές τα **κύρια σημεία** της τελικής πρότασης είναι τα εξής:

- Προώθηση/ ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής με εξασφάλιση της γεωργικής γης, με τη δημιουργία Περιοχών Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) και Περιοχών Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (ΠΕΠΔ)
- Προώθηση και ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα παραγωγής με τη δημιουργία Περιοχών Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ)
- Προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος με τη δημιουργία Περιοχών Ειδικής Προστασίας για τις εκτάσεις επαναπλημμυρισμού της λίμνης Μουριάς και του Έλους Κάστας, των παραποτάμιων περιοχών κατά μήκος του Αλφειού ποταμού, καθώς και των αξιόλογων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της ΔΕ Πύργου
- Τουριστική ανάπτυξη της ΔΕ με αξιοποίηση του συνόλου του παραλιακού μέτωπου της
- Δημιουργία περιφερειακού οδικού άξονα της πόλης του Πύργου
- Δημιουργία δρόμου περιβαλλοντικής αναβάθμισης- απευθείας σύνδεση πόλης Πύργου με το ΝΔ παραλιακό μέτωπο και δυνατότητα επέκτασης στο παραλιακό μέτωπο μέχρι Κατάκολο
- Επέκταση ορίων του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) προς Λαμπέτι και Στρατόπεδο

- Εναρμόνιση των χρήσεων γης του ΓΠΣ με τις κείμενες διατάξεις
- Περιορισμός τοπικών και πολεοδομικών κέντρων/ ενίσχυση κατοικίας ενδιάμεσου επιπέδου
- Ενίσχυση της κατοικίας επιπέδου γειτονιάς εντός του ΓΠΣ και εκτός των ορίων του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου
- Οργάνωση οικισμών σε Πολεοδομικές Ενότητες και δημιουργία Τομέων για την ενίσχυση των συνεκτικών τμημάτων των οικισμών και τροποποίηση των όρων και περιορισμών δόμησης
- Επέκταση οικισμού Λασταίικα
- Οριοθέτηση οικισμών Ελαιώνα, Πυργί και περιοχής Αλκυώνα – Σπιάτζα
- Διόρθωση των ορίων των οικισμών Βυτιναίικα, Άγιος Ιωάννης, Άγιος Γεώργιος, Ανθόπυργος
- Ανάπλαση της περιοχής Κατάκολο – Αλκυώνα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2508/97

2.1.2 Αναπτυξιακό Δυναμικό της περιοχής

Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά περιοχής

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ) σύμφωνα με την απογραφή του 2011, έχει μόνιμο πληθυσμό 679.796 κατοίκους, γεγονός που την κατατάσσει στην 4^η θέση ανάμεσα στις 13 αυτοδιοικητικές περιφέρειες της χώρας.

Η εικόνα μεταβολής του πληθυσμού της Περιφέρειας για τις δύο τελευταίες δεκαετίες παρουσιάζεται διαφορετική. Κατά την περίοδο 1991-2001, ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας μεταβάλλεται θετικά με ποσοστό 3,84%, ποσοστό μικρότερο από την αντίστοιχη αύξηση της χώρας για την ίδια περίοδο που ήταν 7,22%. Στην επόμενη δεκαετία 2001-2011, η μεταβολή είναι αρνητική με ποσοστό -5,76%, ενώ η μεταβολή για το σύνολο της χώρας ήταν -1,34%. Αξίζει να σημειωθεί ότι για την τελευταία δεκαετία η ΠΔΕ χαρακτηρίζεται από το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης ανάμεσα στις 13 περιφέρειες της χώρας. Η πτωτική τάση του πληθυσμού της ΠΔΕ, έχει ενταθεί μετά το 2010 και στις τρεις Περιφερειακές Ενότητες οι οποίες την απαρτίζουν (Πίνακας 1, Πίνακας 2 και Πίνακας 3).

Πίνακας 1 Πραγματικός Πληθυσμός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 1991-2011

Περιφερειακή Ενότητα	1991	2001	2011
ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας	228.180	224.429	211.080
ΠΕ Αχαΐας	300.078	322.789	310.298
ΠΕ Ηλείας	179.429	193.288	161.226
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	707.687	740.506	682.604

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Πραγματικού Πληθυσμού ετ.1991, 2001, 2011 (Ιδία Επεξεργασία)

Πίνακας 2 Μόνιμος Πληθυσμός Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 1991-2011

Περιφερειακές Ενότητες	1991	2001	2011
ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας	223.982	219.092	210.802
ΠΕ Αχαΐας	296.775	318.928	309.694
ΠΕ Ηλείας	174.287	183.521	159.300
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	695.044	721.541	679.796

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού ετ.1991, 2001, 2011 (Ιδία Επεξεργασία)

Πίνακας 3 Μόνιμος Πληθυσμός Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας ανά Καλλικρατικό Δήμο, ετ.2001,2011

Καλλικρατικοί Δήμοι ΠΕ Ηλείας	2001	2011
Δήμος Πύργου	51.634	47.995
Δήμος Ήλιδας	36.275	32.219
Δήμος Ανδραβίδας-Κυλλήνης	24.668	21.581
Δήμος Πηνειού	19.658	21.034
Δήμος Ανδρίτσαινας-Κρεστένων	21.139	14.109
Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας	16.431	13.409
Δήμος Ζαχάρως	13.716	8.953
ΠΕ Ηλείας	183.521	159.300

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού (Ιδία Επεξεργασία) (κατάταξη βάσει φθίνουσας πληθυσμιακής συγκέντρωσης ανά δήμο κατά την απογραφή 2011)

Ο άξονας «Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία» εντάσσεται στους **Δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας**. Ο Δήμος Πύργου το 2011 αριθμούσε 47.995 κατοίκους, καθιστώντας τον πολυπληθέστερο δήμο της ΠΕ Ηλείας, και τον 4ο πολυπληθέστερο δήμο της ΠΔΕ. Ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας με 13.409 κάτοικους, το 2011 είναι ο έκτος πολυπληθέστερος δήμος της ΠΕ Ηλείας. Οι δύο δήμοι της περιοχής αναφοράς, με συνολικό πληθυσμό 61.404 κατοίκους το 2011, συγκεντρώνουν το 38% του πληθυσμού της Ηλείας και σχεδόν το 10% του πληθυσμού της ΠΔΕ (Πίνακας 4).

Πίνακας 4 Μόνιμος Πληθυσμός περιοχής εφαρμογής ΟΧΕ, ανά Καλλικρατικό Δήμο και Δημοτική Ενότητα

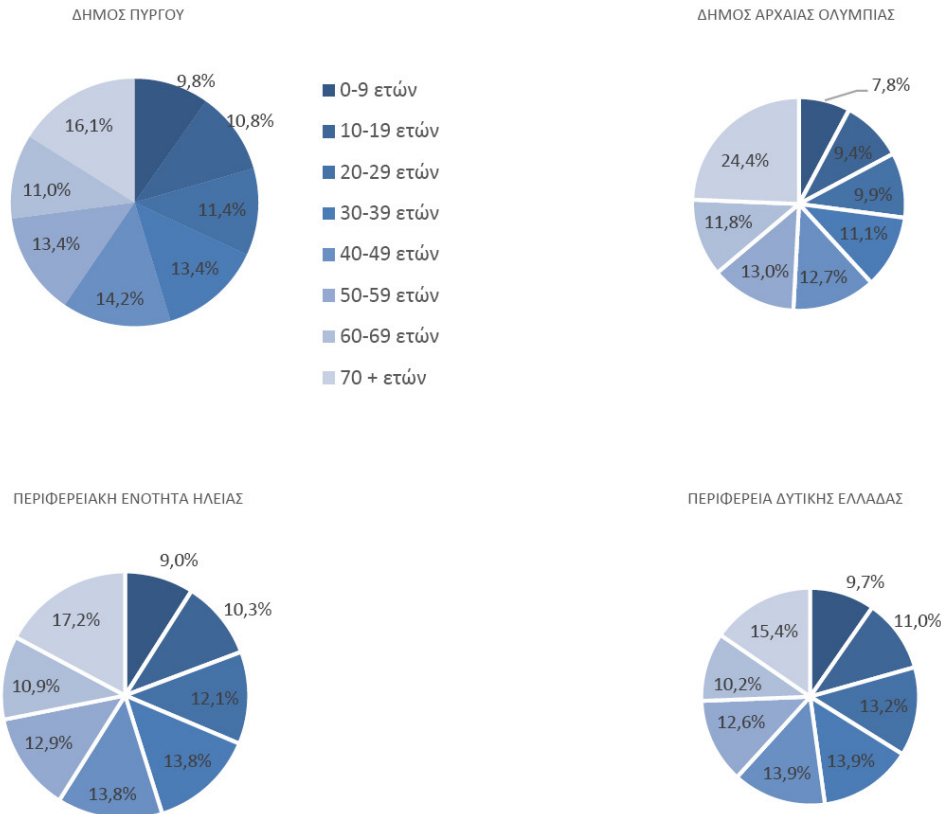
Καλλικρατικός Δήμος	Δημοτικές Ενότητες (Καποδιστριακοί Δήμοι)	1991		2001		2011	
Πύργου	Πύργου	39.710	54.275	35.620	51.634	35.572	47.995
	Ωλένης	7.175		8.713		5.815	
	Ιαρδάνου	4.019		4.016		3.673	
	Βώλακος	3.371		3.285		2.935	
Αρχαίας Ολυμπίας	Αρχ.Ολυμπίας	10.320	17.135	9.689	16.431	8.128	13.409
	Φολόης	3.661		3.814		2.969	
	Λασιώνος	2.037		1.915		1.312	
	Λαμπείας	1.117		1.013		1.000	
Σύνολα		71.410		68.065		61.404	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού (Ιδια Επεξεργασία) (κατάταξη βάσει φθίνουσας πληθυσμιακής συγκέντρωσης ανά δήμο κατά την απογραφή 2011)

Η εξέλιξη του πληθυσμού είναι ιδιαίτερος δυσμενής και για τους δύο εξεταζόμενους Δήμους έχοντας σημειώσει μείωση σε σχέση με το 2001, κατά ποσοστό 7,58% στο Δήμο Πύργου και κατά 22,54% στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας, μειώσεις που ξεπερνούν κατά πολύ τις αντίστοιχες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας. Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί η σχετική σταθεροποίηση του πληθυσμού της ΔΕ Πύργου, έναντι των ΔΕ της ενδοχώρας όπου παρατηρούνται δραματικές ποσοστιαίες μειώσεις του πληθυσμού.

Ταυτόχρονα, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ αποτυπώνουν γλαφυρά την εικόνα της γήρανσης του πληθυσμού στο σύνολο της ΠΔΕ, εικόνα που επιβεβαιώνεται και στην υπό εξέταση περιοχή: στο Δήμο Πύργου οι ηλικίες 60+ συγκεντρώνουν το 27,1% του πληθυσμού και στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας το 35,2% (έναντι 28,1% στην ΠΕ Ηλείας και 25,6% στην ΠΔΕ). Σε ότι αφορά τις ηλικιακές ομάδες 0-19 ετών, στο Δήμο Πύργου αποτελούν το 20,6% του πληθυσμού και στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας το 17,2% (έναντι 20,3% στην ΠΕ Ηλείας και 20,7% στην ΠΔΕ).

Διάγραμμα 1 Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στην περιοχή αναφοράς, 2011

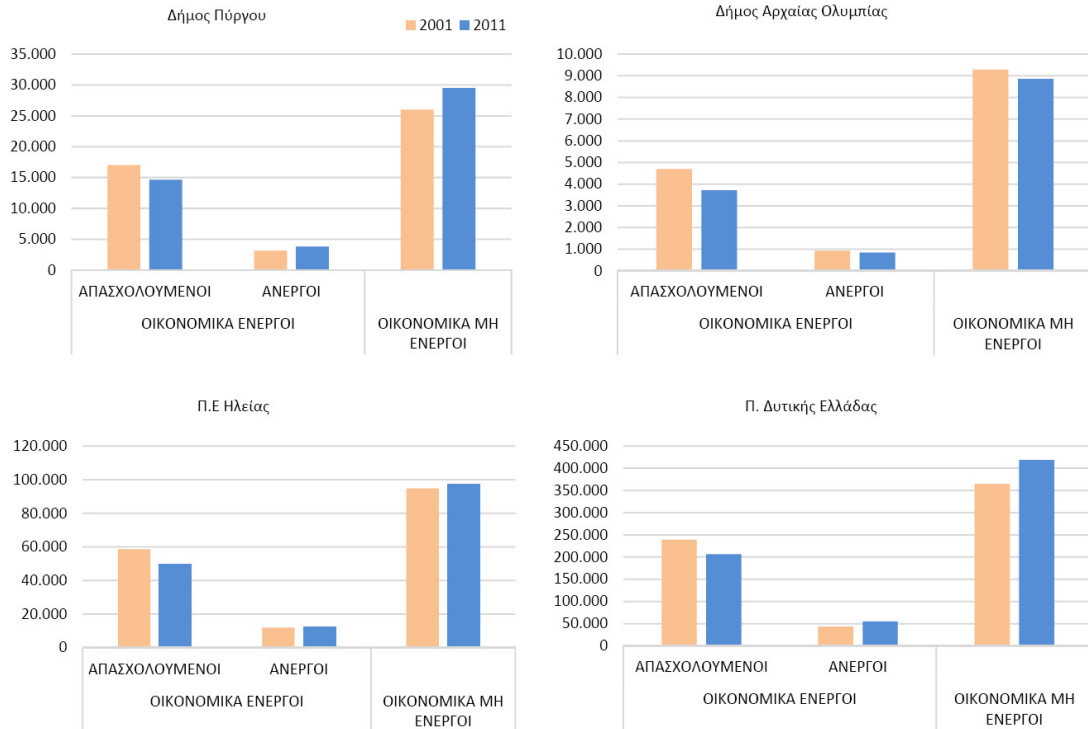

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011 (Ιδια Επεξεργασία)

Η γήρανση του πληθυσμού (2001-2011) αντικατοπτρίζεται και στα στοιχεία του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού, ο οποίος το ίδιο διάστημα αυξάνεται τόσο σε επίπεδο ΠΔΕ, ΠΕ Ηλείας και Δήμου Πύργου. Στην αντίθετη κατεύθυνση κινείται ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας, ο οποίος όμως λόγω μικρού μεγέθους δεν επηρεάζει τα ανώτερα διοικητικά επίπεδα. Συνολικά, στους Δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας, το 2011 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανήρθε σε περίπου 23.000 ενώ ο μη ενεργός ξεπέρασε τις 38.000. Σε σχέση με το 2001, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός μειώθηκε κατά 9% στον Δήμο Πύργου (περίπου 1.750 άτομα) και κατά 19% στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας (περίπου 1.000 άτομα). Αντίστοιχα, ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός αυξήθηκε κατά 13,5% στο Δήμο Πύργου (3.500 άτομα) ενώ μειώθηκε κατά 5% στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας (430 άτομα). Σημαντικότερη είναι και η αύξηση του αριθμού των ανέργων στο Δήμο Πύργου, κατά 21% (

Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός, 2001-2011

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011 (Ιδια Επεξεργασία)

Πίνακας 5 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός, 2001-2011

«Καλλικράτης»	«Καποδίστριας»	Οικονομικά Ενεργοί						Μη Ενεργοί					
		Σύνολο		Απασχολούμενοι		Άνεργοι		2001	2011				
		2001	2011	2001	2011	2001	2011						
Πύργου	Πύργου	1.213	20.211	18.469	938	17.022	14.652	230	3.144	3.817	1.802	26.009	29.526
	Ωλένης	1.664			1.426			238			1.999		
	Ιαργάνου	14.086			11.822			2.264			17.670		
	Βώλακος	3.248			2.836			412			4.538		
Αρχαίας Ολυμπίας	Αρχ. Ολυμπίας	3.428	5.629	4.555	2.845	4.697	3.714	583	932	841	5.435	9.286	8.854
	Φολόης	324			293			31			587		
	Λασιώνος	581			476			105			1.143		
	Λαμπεΐας	1.296			1.083			213			2.121		
ΠΕ Ηλείας	Νομός Ηλείας	70.618	61.874	58.613	49.571	12.005	12.303	94.797	97.426				
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας		281.946	261.175	238.831	206.343	43.115	54.832	364.966	418.621				

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011

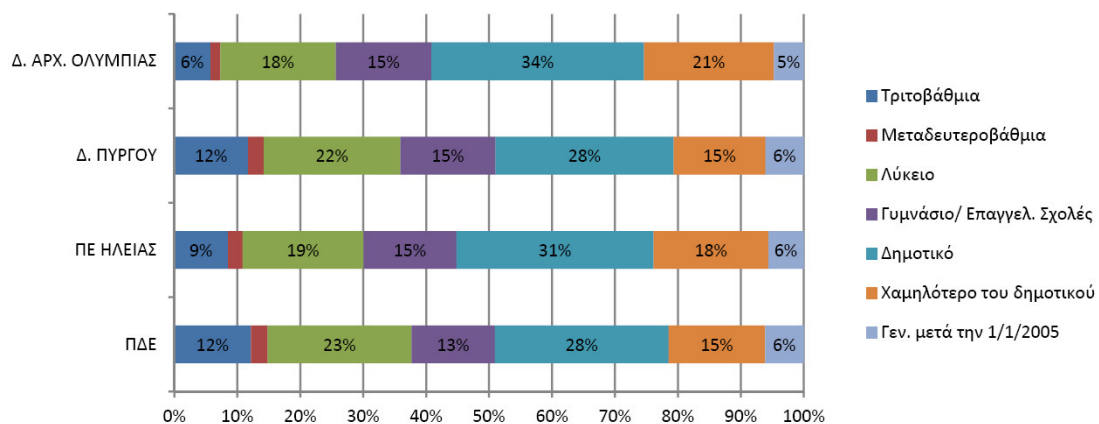
Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης, η πολυπληθέστερη ομάδα στην περιοχή αναφοράς (όπως και στην ΠΔΕ) είναι οι απόφοιτοι δημοτικού (περίπου 18.000 άτομα), ακολουθούμενοι από τους αποφοίτους λυκείου (περίπου 13.000 άτομα). Οι πτυχιούχοι κάτοικοι ανέρχονται σε περίπου 6.000 άτομα, με το Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας, να εμφανίζει χαμηλότατο ποσοστό πτυχιούχων. Ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης ανά φύλο, οι γυναίκες πτυχιούχοι είναι ελαφρά περισσότερες από τους άνδρες αλλά και πολύ περισσότερες στο επίπεδο χωρίς απολυτήριο δημοτικού.

Πίνακας 6 Πληθυσμός ανά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης, 2011

Τόπος μόνιμης διαμονής	Φύλο	Σύνολο	Τριτοβάθμια		Λύκειο	Γυμνάσιο / Επαγγελματικές Σχολές	Δημοτικό	Χαμηλότερο του Δημοτικού	Άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005 (μη κατατασσόμενα)
			Μετα-	δευτεροβάθμια					
ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ	Άνδρες	23.622	2.673	577	4.989	4.280	6.690	2.918	1.495
	Γυναίκες	24.373	2.930	639	5.427	2.970	6.894	4.101	1.412
	Σύνολο	47.995	5.603	1.216	10.416	7.250	13.584	7.019	2.907
ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ	Άνδρες	6.821	346	95	1.312	1.266	2.484	984	334
	Γυναίκες	6.588	420	115	1.152	770	2.046	1.783	302
	Σύνολο	13.409	766	210	2.464	2.036	4.530	2.767	636
Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	Άνδρες	81.016	6.506	1.692	15.368	13.834	26.216	12.808	4.592
	Γυναίκες	78.284	7.059	2.006	15.227	9.729	23.671	16.263	4.329
	Σύνολο	159.300	13.565	3.698	30.595	23.563	49.887	29.071	8.921
ΠΔΕ	Άνδρες	339.310	40.221	7.910	79.051	52.987	94.683	43.010	21.448
	Γυναίκες	340.486	42.298	10.237	76.384	37.005	93.168	61.188	20.206
	Σύνολο	679.796	82.519	18.147	155.435	89.992	187.851	104.198	41.654

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011 (Ίδια Επεξεργασία)

Διάγραμμα 3 Κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης, 2011

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2011 (Ίδια Επεξεργασία)

Στο Δήμο Πύργου καταγράφεται πληθυσμός 765 Ρομά σε 10 θέσεις (Πίνακας 7).

Πίνακας 7 Πληθυσμός Ρομά Δήμου Πύργου

ΘΕΣΗ	ΕΔΡΑΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ		
	ΚΕΛΥΦΗ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ	ΑΤΟΜΑ
Πάροδος Αλφειού	20	20	105
Λαμπέτι	20	30	100
Λαμπετίου-Βούρτζι	7	7	40
Μυρτιά-Καταυλ.Ερμής	9	9	45
Αγ. Γεώργιος	7	7	25
Λαστείκα -Σταθμός	5	5	20
Κεραία	10	10	40
Βίλια	15	25	150
Τέρμα Αλφειού	25	30	160
Κολιρέϊκες παράγκες	10	15	80
ΣΥΝΟΛΟ	128	158	765

Πηγή: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (2011), ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΡΟΜΑ

Για την διευκόλυνση της ένταξης του πληθυσμού προβλέπονται στοχευμένες παρεμβάσεις τόσο στο πλαίσιο Περιφερειακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη των ΡΟΜΑ της ΠΔΕ, αλλά και της «Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας» (Ιούνιος 2015).

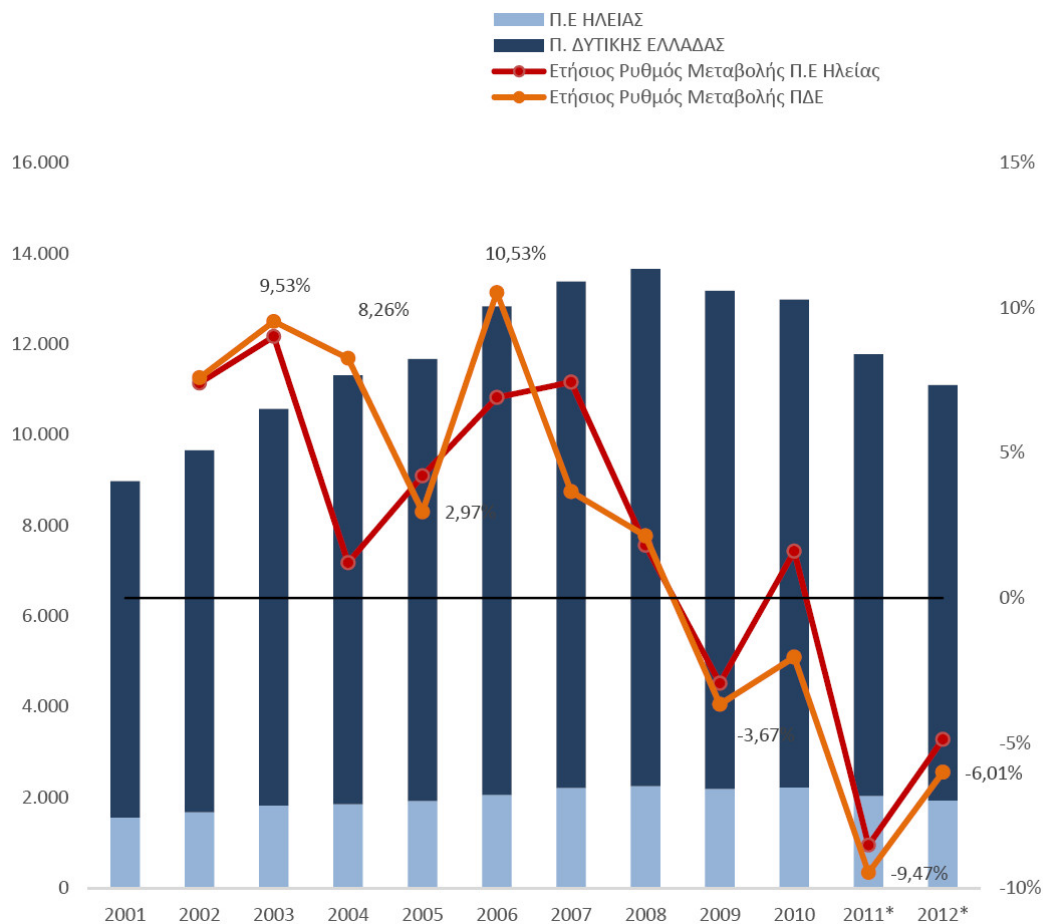
Οικονομία και απασχόληση

Η Π.Δ.Ε. είναι η **δεύτερη** φτωχότερη περιφέρεια της χώρας. Ακολουθώντας τη γενικότερη οικονομική πορεία της χώρας, η οικονομία της ΠΔΕ παρουσιάζει ανοδική πορεία έως και το 2008, οπότε και το ΑΕΠ (σε τρέχουσες τιμές) έφθασε στην υψηλή τιμή των 11,41 δις. €. Κατά το διάστημα 2001-2006 η οικονομία της Περιφέρειας αναπτύχθηκε με ρυθμούς άνω του 8% ετησίως, ο οποίος επιβραδύνθηκε από κατά τα έτη 2007-2008, και εν συνεχεία συνέχισε να ακολουθεί την υφεσιακή - πλέον - πορεία της χώρας. Με βάση τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2012, μεταξύ 2008 και 2012 το ΑΕΠ της ΠΔΕ μειώθηκε κατά 20% σε 9,16 δις. €.

Η Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας αποτελεί περίπου το 20% της περιφερειακής οικονομίας, ακολουθώντας σε γενικές γραμμές την πορεία της περιφερειακής οικονομίας. Εξαίρεση αποτελεί η περίοδος της ύφεσης, η οποία αν και οξεία έπληξε την Ηλεία σε μικρότερο βαθμό (-14%). Το ΑΕΠ της ΠΕ Ηλείας έπεσε από 2,25 δις. € σε 1,93 δις το 2012 (προσωρινά στοιχεία).

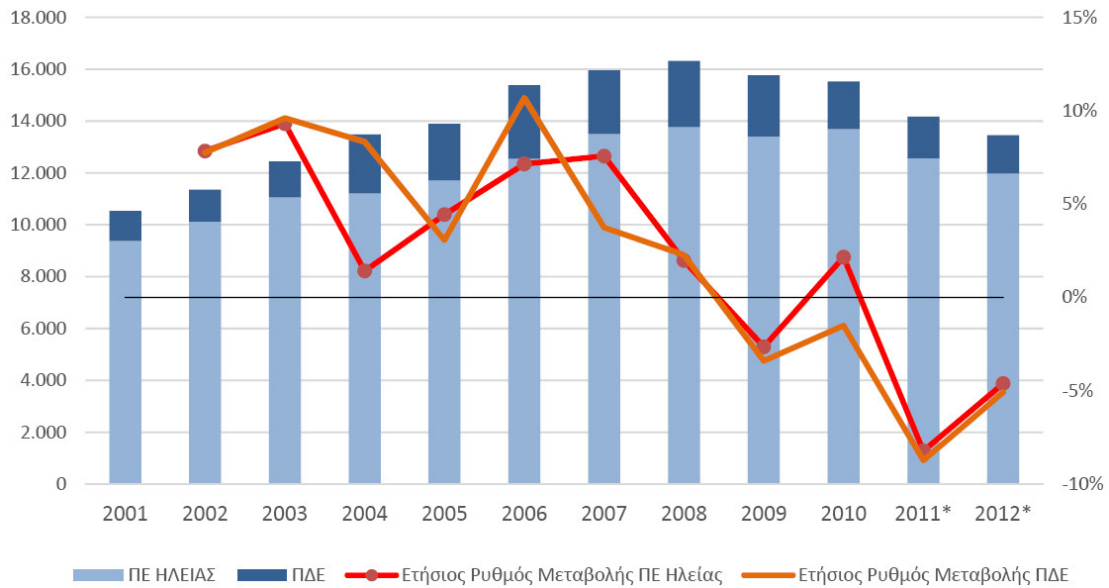
Το ΑΕΠ κατά κεφαλή στην ΠΕ Ηλείας διαμορφώνεται στο 88% περίπου του αντίστοιχου περιφερειακού (περίπου 12.000 € έναντι 13.450€).

Διάγραμμα 4 ΑΕΠ ΠΔΕ και ΠΕ Ηλείας σε τρέχουσες τιμές (εκατ. €)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

Διάγραμμα 5 ΑΕΠ κκ ΠΔΕ και ΠΕ Ηλείας σε τρέχουσες τιμές (εκατ. €)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

Ελλείπει στοιχείων σύνθεσης του ΑΕΠ σε επίπεδο κατώτερο από αυτό της Περιφέρειας, η ανάλυση της κλαδικής οργάνωσης της οικονομίας της ΠΕ Ηλείας και ειδικότερα των Δήμων Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας βασίζεται στα στοιχεία σύνθεσης της απασχόλησης (ΕΛΣΤΑΤ, απογραφές). Με βάση τα στοιχεία αυτά, το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στην ΠΔΕ, ΠΕ Ηλείας αλλά και τους Δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας απασχολείται στον τριτογενή τομέα (υπηρεσίες). Σημαντικότερο είναι το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, ενώ ο δευτερογενής τομέας φαίνεται να απασχολεί το μικρότερο μερίδιο του πληθυσμού.

Συνολικά, η απασχόληση στον πρωτογενή τομέα στην Ηλεία, ξεπερνά κατά πολύ το αντίστοιχο περιφερειακό ποσοστό (33% έναντι 23,5%) ενώ αντίστοιχα χαμηλότερο ποσοστό απασχολούμενων καταγράφεται στον τομέα των υπηρεσιών (47% έναντι 57%). Σε χαμηλότερο επίπεδο ακόμα μεγαλύτερη συγκέντρωση στον πρωτογενή τομέα καταγράφεται στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας ενώ το 2011 στο Δήμο Πύργου η σύνθεση της απασχόλησης συμπίπτει με την γενικότερη περιφερειακή τάση (23,5% στον πρωτογενή, 20% στο δευτερογενή και 56% στον τριτογενή τομέα). Σε απόλυτα μεγέθη, το σύνολο των απασχολούμενων στο Δήμο Πύργου το 2011 ήταν σχεδόν 15.000 εκ των οποίων άνω των 8.000 στις υπηρεσίες και σχεδόν 3.500 στον πρωτογενή τομέα. Στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας (2011), σε σύνολο περίπου 3.700 απασχολούμενων, σχεδόν 2.000 κατατάσσονται στον τριτογενή και περίπου 1.200 στον πρωτογενή τομέα.

Σε ότι αφορά τη μεταβολή της απασχόλησης, μεταξύ 2001 έως το 2011, παρατηρείται μια έντονη μείωση στον πρωτογενή τομέα στους δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας, η οποία ξεπερνά το μέσο όρο της

ΠΔΕ (-37% και -23% έναντι -21%). Για το ίδιο διάστημα, παρατηρείται σημαντική αύξηση στο δευτερογενή τομέα (+9,43% στην ΠΕ Ηλείας αγγίζοντας τους 10.000 εργαζόμενους, εκ των οποίων 3.000 περίπου στο Δήμο Πύργου), έναντι μείωσης περίπου 3% στην ΠΔΕ. Το στοιχείο αυτό καταδεικνύει ότι η αύξηση στο δευτερογενή τομέα, μπορεί να αποδοθεί κατά κύριο λόγο στην αύξηση του κλάδου των κατασκευών και λιγότερο (έως και καθόλου) στον κλάδο της μεταποίησης.

Στον τριτογενή τομέα, παρατηρείται μείωση στον αριθμό των εργαζομένων σε επίπεδο ΠΔΕ (-2,3%) και ΠΕ Ηλείας (-2%). Σημαντικότερη μείωση καταγράφεται στο Δήμο Πύργου (-4,4% ή περίπου 400 απασχολούμενοι) ενώ ο δήμος Αρχαίας Ολυμπίας κινήθηκε αντίθετα στην γενικότερη τάση (αύξηση κατά 150 άτομα ή 8,3%).

Πίνακας 8 Μεταβολή της απασχόλησης ανά τομέα, 2001-2011

ΠΕΡΙΟΧΗ	Πρωτογενής			Δευτερογενής			Τριτογενής			Σύνολο		
	2001	2011	%Μετ.	2001	2011	%Μετ.	2001	2011	%Μετ.	2001	2011	%Μετ.
Δ. ΠΥΡΓΟΥ	4.446	3.432	-23%	2.920	3.058	5%	8.536	8.163	-4%	17.022	14.653	5%
Δ. ΑΡΧ. ΟΛΥΜΠΙΑΣ	1.938	1.214	-37%	568	558	-2%	1.793	1.942	8%	4.697	3.714	-2%
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	20.738	16.355	-21%	8.902	9.742	9%	23.943	23.476	-2%	58.613	49.572	9%
ΠΔΕ	61.149	48.502	-21%	42.298	40.993	-3%	119.579	116.858	-2%	238.831	206.353	-3%

Πηγή: Eurostat, 2015; ΕΛΣΤΑΤ, Περιφερειακοί Λογαριασμοί 2011 (Επεξεργασία) *Σημειώνεται ότι το σύνολο απασχολούμενων (2001) δεν αποτελεί το άθροισμα των απασχολούμενων στους επιμέρους οικονομικούς κλάδους, καθώς περίπου 7% των ερωτηθέντων απασχολούμενων δεν έδωσε κάποια απάντηση.

Πίνακας 9 Κατανομή της απασχόλησης ανά τομέα (%), 2001-2011

ΠΕΡΙΟΧΗ	Πρωτογενής		Δευτερογενής		Τριτογενής	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Δ. ΠΥΡΓΟΥ	26,12%	23,42%	17,15%	20,87%	50,15%	55,71%
Δ. ΑΡΧ. ΟΛΥΜΠΙΑΣ	41,26%	32,69%	12,09%	15,02%	38,17%	52,29%
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	35,38%	32,99%	15,19%	19,65%	40,385%	47,36%
ΠΔΕ	25,60%	23,50%	17,71%	19,87%	50,07%	56,63%

Πηγή: Eurostat, 2015; ΕΛΣΤΑΤ, Περιφερειακοί Λογαριασμοί 2011 (Επεξεργασία) *Σημειώνεται ότι το σύνολο απασχολούμενων (2001) δεν αποτελεί το άθροισμα των απασχολούμενων στους επιμέρους οικονομικούς κλάδους, καθώς περίπου 7% των ερωτηθέντων απασχολούμενων δεν έδωσε κάποια απάντηση.

Με επιφυλάξεις, παρατίθενται συμπληρωματικά στοιχεία κατανομής επιχειρήσεων ανά κλάδο που αντλούνται από το ΠΠΧΣΑΑ της ΠΔΕ. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (2011) δραστηριοποιούνταν 50.879 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 11.335 στην ΠΕ Ηλείας (22%). Το 2011, οι τουριστικές επιχειρήσεις της Ηλείας ξεπέρασαν τις 3.400 (30% του συνόλου έναντι 26% σε επίπεδο ΠΔΕ). Ο αριθμός των επιχειρήσεων

στον δευτερογενή τομέα, δηλαδή στους κλάδους Βιομηχανίας και Μεταποίησης, ξεπέρασε τις 1.100 (9,8% έναντι 9,2% στο σύνολο της ΠΔΕ). Τέλος, στην ΠΕ Ηλείας καταγράφονται 534 αγροτικές/κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εκ των οποίων 100 στο Δήμο Πύργου και 60 στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας.

Συνολικά στο Δήμο Πύργου (2011), καταγράφονται 4.184 επιχειρήσεις εκ των οποίων περίπου 1.300 στον τουρισμό (31%), 720 σε άλλες υπηρεσίες (17%), 350 στη βιομηχανία-μεταποίηση (8,5%), και 100 στη γεωργία-κτηνοτροφία (2,4%). Περίπου 1.700 επιχειρήσεις κατατάσσονται σε «άλλο κλάδο», συμπεριλαμβανομένων και των κατασκευών. Αντίστοιχα, στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας (2011) καταγράφονται 797 επιχειρήσεις, εκ των οποίων περίπου 300 (37%) στον τουρισμό, 80 στη μεταποίηση (10%), 70 σε άλλες υπηρεσίες (9%) και 60 στη γεωργία-κτηνοτροφία (7,5%). Σε «άλλο κλάδο» (συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών) κατατάσσονται σχεδόν 300 επιχειρήσεις (37%).

Πίνακας 10 Επιχειρήσεις ανά κλάδο, 2011

ΠΕΡΙΟΧΗ	Γεωργία Κτηνοτροφία		Βιομηχανία Μεταποίηση		Τουρισμός		Υπηρεσίες		Άλλο		Σύνολο
	Αρ.Επιχ.	%συν.	Αρ.Επιχ.	%συν.	Αρ.Επιχ.	%συν.	Αρ.Επιχ.	%συν.	Αρ.Επιχ.	%συν.	Αρ.Επιχ.
Δ. ΠΥΡΓΟΥ	100	2,40	357	8,50	1.304	31,20	718	17,20	1.705	40,80	4.184
Δ. ΑΡΧ. ΟΛΥΜΠΙΑΣ	60	7,50	78	9,80	295	37,00	71	8,90	293	36,80	797
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	534	4,71	1.110	9,79	3.410	30,08	1.755	15,48	4.526	39,93	11.335
ΠΔΕ	1.275	2,51	4.678	9,19	13.136	25,82	10.736	21,10	21.054	41,38	50.879

Πηγή: Πρόταση αναθεώρησης ΠΠΧΣΑ Δυτικής Ελλάδας, 2014

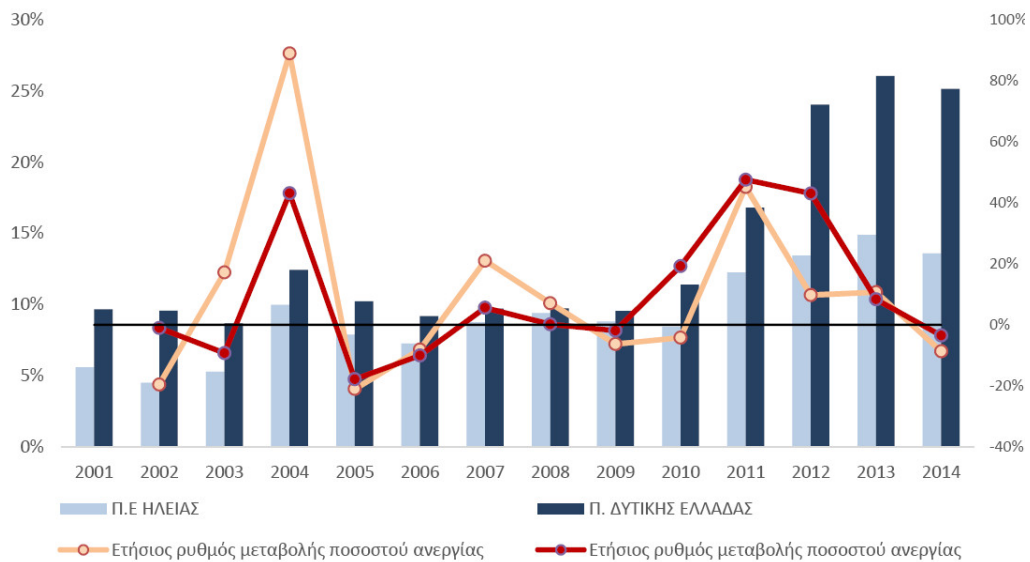
Σε ότι αφορά την οργάνωση και εξέλιξη της τοπικής οικονομίας δεν μπορεί να παραγνωριστεί η οξύτατη ύφεση της περιόδου μετά το 2011. Αν και τα σχετικά μεγέθη σε επίπεδο ΠΕ δεν έχουν δημοσιοποιηθεί από την ΕΛΣΤΑΤ, είναι γνωστό ότι το ΑΕΠ της ΠΔΕ μειώθηκε κατά 23,8% σε σχέση με το 2008. Το ποσοστό ανεργίας στην ΠΕ Ηλείας από 9,4% (2008) ανήλθε σε 15% το 2013 και υποχώρησε σχετικά στο 13,5% το 2014. (έναντι ποσοστού άνω του 25% στην ΠΔΕ). Ο αριθμός των ανέργων στην ΠΕ Ηλείας ξεπερνά τους 13.000 εκ των οποίων περίπου 4.000 στο Δήμο Πύργου και περίπου 1.000 στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά τη συνολική οικονομική μεγέθυνση της περιόδου 2001-2008, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από 5,6% σε 9,4% στην ΠΕ Ηλείας (ενώ στην ΠΔΕ παρέμεινε σχετικά σταθερό γύρω στο 10%). Η δυναμική αυτή οφείλει να ληφθεί υπόψη σε οποιαδήποτε τοπική στρατηγική καθώς καταδεικνύει ότι η οικονομική μεγέθυνση (ειδικά εφόσον προκύπτει από γνώριμα μοντέλα τουριστικής ανάπτυξης) δεν συνοδεύεται απαραίτητα από αύξηση της απασχόλησης.

Πίνακας 11 Εξέλιξη της ανεργίας, 2001-2014

Έτος	% ανεργίας ΠΕ Ηλείας	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής	% ανεργίας ΠΔΕ	Ετήσιος ρυθμός μεταβολής
2001	5,6		9,7	
2002	4,5	-19,55%	9,6	-1,01%
2003	5,3	17,22%	8,7	-9,24%
2004	10,0	88,98%	12,4	43,16%
2005	7,9	-20,98%	10,2	-17,81%
2006	7,2	-8,08%	9,2	-10,02%
2007	8,8	21,03%	9,7	5,62%
2008	9,4	7,12%	9,7	0,20%
2009	8,8	-6,27%	9,5	-1,88%
2010	8,4	-4,19%	11,4	19,25%
2011	12,3	45,21%	16,8	47,58%
2012	13,4	9,74%	24,0	43,08%
2013	14,9	10,69%	26,1	8,37%
2014	13,6	-8,65%	25,2	-3,47%

Διάγραμμα 6 Εξέλιξη της ανεργίας, 2001-2014

Λοιπό αναπτυξιακό δυναμικό και πόροι**Τουρισμός**

Η Ηλεία αποτελεί **σημαντικό τουριστικό προορισμό**. Με σχεδόν 214.000 αφίξεις και 714.00 διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, συγκεντρώνει το 40% σχεδόν των αφίξεων και το 45% των διανυκτερεύσεων στην ΠΔΕ (2014). Σε ότι αφορά τη σύνθεση αφίξεων και διανυκτερεύσεων, αυτές αφορούν κατά κύριο λόγο αλλοδαπούς (60% στις αφίξεις και 70% στις διανυκτερεύσεις) σε ποσοστό πολύ υψηλότερο από αυτό της ΠΔΕ (34% και 48% αντίστοιχα) αλλά αρκετά χαμηλότερο από αυτό της χώρας συνολικά (68% και 82% αντίστοιχα). Ανάλογη εικόνα παρατηρείται και σε ότι αφορά την πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων η οποία στην Ηλεία είναι 34% έναντι 32% της ΠΔΕ και 47% του συνόλου της χώρας.

Πίνακας 12 Αφίξεις και διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2014

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ			ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ %
	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	85.386	128.360	213.746	209.003	504.800	713.803	34.30%
ΠΔΕ	366.688	188.191	554.879	829.799	750.560	1.580.359	31.70%
ΕΛΛΑΔΑ	5.536.719	11.882.134	17.418.853	13.049.668	60.901.973	73.951.641	47.30%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

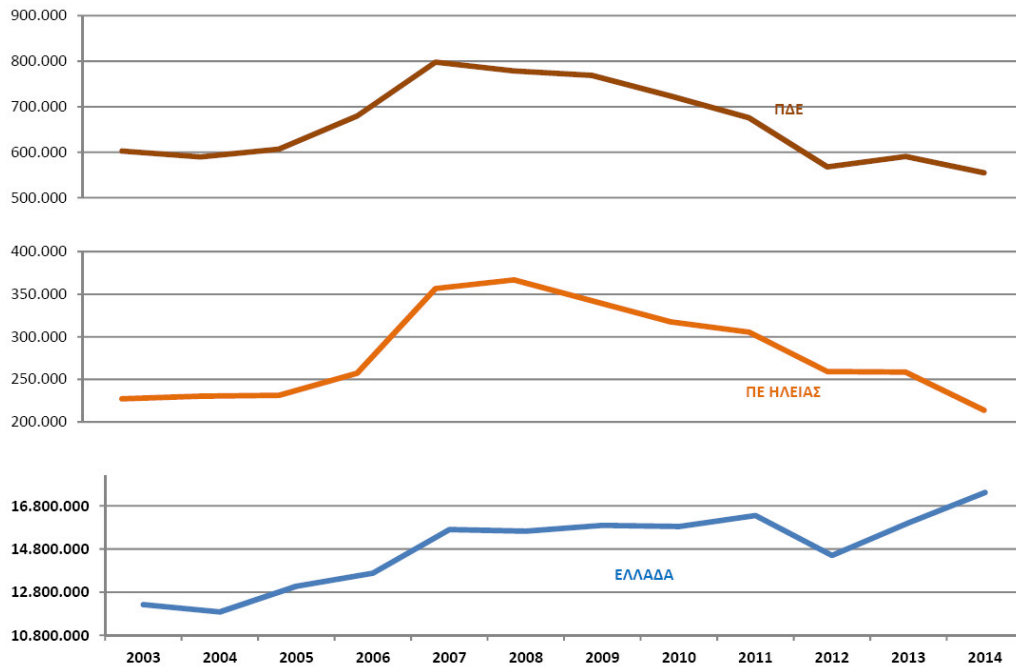
Πίνακας 13 Αφίξεις και διανυκτερεύσεις σε campings, 2014

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ		
	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	1.075	8.740	9.815	1.075	8.740	9.815
ΠΔΕ	3.114	18.938	22.052	31.857	68.077	99.934
ΕΛΛΑΔΑ	125.012	199.628	324.641	682.114	756.690	1.438.804

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

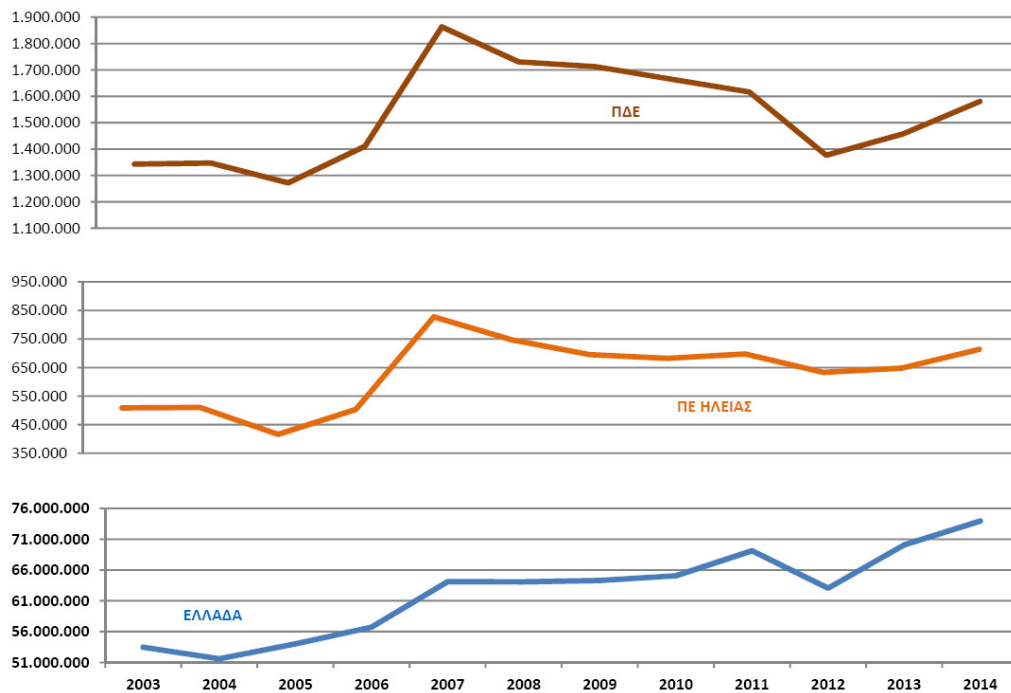
Σε ότι αφορά την εξέλιξη αφίξεων και διανυκτερεύσεων την τελευταία δεκαετία, η ΠΕ Ηλεία έφτασε σε μέγιστο αριθμό αφίξεων το 2008 (σχεδόν 367.000) και διανυκτερεύσεων το 2007 (περίπου 827.000). Όπως και στο σύνολο της χώρας, το 2012 υπήρξε μια χρονιά απότομης μείωσης της τουριστικής κίνησης, η οποία υπήρξε σχετικά εντονότερη στην ΠΔΕ/ΠΕ Ηλείας σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Έκτοτε, αν και σε εθνικό επίπεδο έχει υπάρξει σημαντική ανάκαμψη, η ΠΕ Ηλείας έχει επανέρθει μόνο ως προς τον αριθμό διανυκτερεύσεων (+2% σε σχέση με το 2011) αλλά όχι ως προς τις αφίξεις (-30% σε σχέση με το 2011).

Διάγραμμα 7 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2003-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

Διάγραμμα 8 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα, 2003-2014

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2015

Τουριστικές υποδομές

Η ΠΕ Ηλείας αριθμεί συνολικά 86 κύρια καταλύματα τα οποία αποτελούν το 32% του συνολικού Ξενοδοχειακού Δυναμικού της ΠΔΕ για το 2015. Το σημαντικότερο ποσοστό των κύριων καταλυμάτων στην ΠΕ Ηλείας ανήκει στην κατηγορία 2 αστέρων (39 Ξενοδοχεία) ή 3 αστέρων (20 ξενοδοχεία). Στις κατηγορία 4 και 5 αστέρων κατατάσσονται 13 και 4 ξενοδοχεία αντίστοιχα. Ειδικά σε ότι αφορά τα ξενοδοχεία 5 αστέρων πρέπει να σημειωθεί ότι παρά το μικρό τους αριθμό (5% των ξενοδοχείων) συγκεντρώνουν το 37% των κλινών (3.106), το σύνολο δηλαδή του δυναμικού της ΠΔΕ στη συγκεκριμένη κατηγορία.

Το συνολικό δυναμικό της Ηλείας (2015) ανέρχεται σε σχεδόν 8.300 κλίνες εκ των οποίων περίπου 1.400 κλίνες στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας και περίπου 2.300 κλίνες στο Δήμο Πύργου. Στο Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας συγκεντρώνονται 19 ξενοδοχειακές μονάδες (746 δωμάτια, 1.420 κλίνες). Τα καταλύματα 4 αστέρων συγκεντρώνουν σε 7 μονάδες το 60% των διαθέσιμων κλινών του δήμου, ενώ τα καταλύματα 2 αστέρων (επίσης 7 μονάδες) μόλις το 23%. Στην Αρχαία Ολυμπία βρίσκεται ένα εκ των τεσσάρων πολυτελών ξενοδοχείων της ΠΔΕ (134 κλίνες). Στο Δήμο Πύργου, βρίσκονται 17 κύρια καταλύματα εκ των οποίων η πλειοψηφία ανήκει στις κατηγορίες 2 και 3 αστέρων (το 37% του δυναμικού) καθώς και ένα ξενοδοχείο 5 αστέρων το οποίο συγκεντρώνει το 58% των διαθέσιμων κλινών του Δήμου και το 50% των κλινών πολυτελείας της ΠΕ Ηλείας.

Πίνακας 14 Ξενοδοχειακό Δυναμικό, ανά κατηγορία, 2015

ΠΕΡΙΟΧΗ		5*****	4****	3***	2**	1*	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Αρχαίας Ολυμπίας	Μονάδες	1	7	2	7	2	19
	Κλίνες	134	838	88	328	32	1.420
Δ.Πύργου	Μονάδες	1	2	4	9	1	17
	Κλίνες	1.353	102	247	600	16	2.318
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	Μονάδες	4	13	20	39	10	86
	Κλίνες	3.106	1.618	1.065	2.120	386	8.295
ΠΔΕ	Μονάδες	4	37	87	110	29	267
	Κλίνες	3.106	3.859	5.605	5.365	799	18.734

Πηγή: ΞΕΕ - ΜΗΤΕ, 2015

Σε ότι αφορά τα μη κύρια καταλύματα, (ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα), στην Ηλεία συγκεντρώνονται 80 μονάδες (σε σύνολο 233 στην ΠΔΕ) συνολικής δυναμικότητας 1.000 κλινών περίπου. Πρόκειται για καταλύματα της κατηγορίας 2 κλειδιών (38 μονάδες, 424 κλίνες) ή 3 κλειδιών (31

μονάδες, 467 κλίνες). Ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας διαθέτει μόλις 3 μη κύρια καταλύματα (δυναμικότητας 38 κλινών), ενώ ο Δήμος Πύργου 4 μονάδες συνολικής δυναμικότητας 52 κλινών (Πίνακας 15).

Πίνακας 15 Μη Κύρια Καταλύματα (Ενοικιαζόμενα Δωμάτια- Διαμερίσματα) ανά κατηγορία, 2015

ΠΕΡΙΟΧΗ		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Αρχαίας Ολυμπίας	Μονάδες	-	1	1	1	3
	Κλίνες	-	18	11	9	38
Δ.Πύργου	Μονάδες	-	3	1	-	4
	Κλίνες	-	43	9	-	52
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	Μονάδες	-	31	38	11	80
	Κλίνες	-	467	424	113	1.004
ΠΔΕ	Μονάδες	16	79	95	43	233
	Κλίνες	268	1.298	1.302	529	3.397

Πηγή: ΜΗΤΕ, 2015

Επιπρόσθετα, στην Ηλεία βρίσκονται 13 μονάδες camping, στις οποίες συγκεντρώνεται σχεδόν το 70% της σχετικής δυναμικότητας της ΠΔΕ (3.751 άτομα) κατά κύριο λόγο στην κατηγορία 2 αστέρων (Πίνακας 16).

Πίνακας 16 Καταλύματα Camping στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας, 2015

ΠΕΡΙΟΧΗ		5*****	4****	3***	2**	1*	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ ΗΛΕΙΑΣ	Μονάδες	-	1	3	9	-	13
	Θέσεις	-	41	15	0	-	56
	Οικίσκοι	-	120	243	774	-	1.137
	Άτομα	-	518	848	2.385	-	3.751
ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΕ	Μονάδες	-	1	5	16	-	22
	Θέσεις	-	41	15	12	-	68
	Οικίσκοι	-	120	408	1.138	-	1.666
	Άτομα	-	518	1.388	3.592	-	5.498

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος, 2015

Κρουαζιέρα

Το λιμάνι του Κατακόλου αποτελεί έναν από τους δέκα πιο δημοφιλείς προορισμούς κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα. Σύμφωνα με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της ΠΔΕ αλλά και το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, το λιμάνι του Κατακόλου

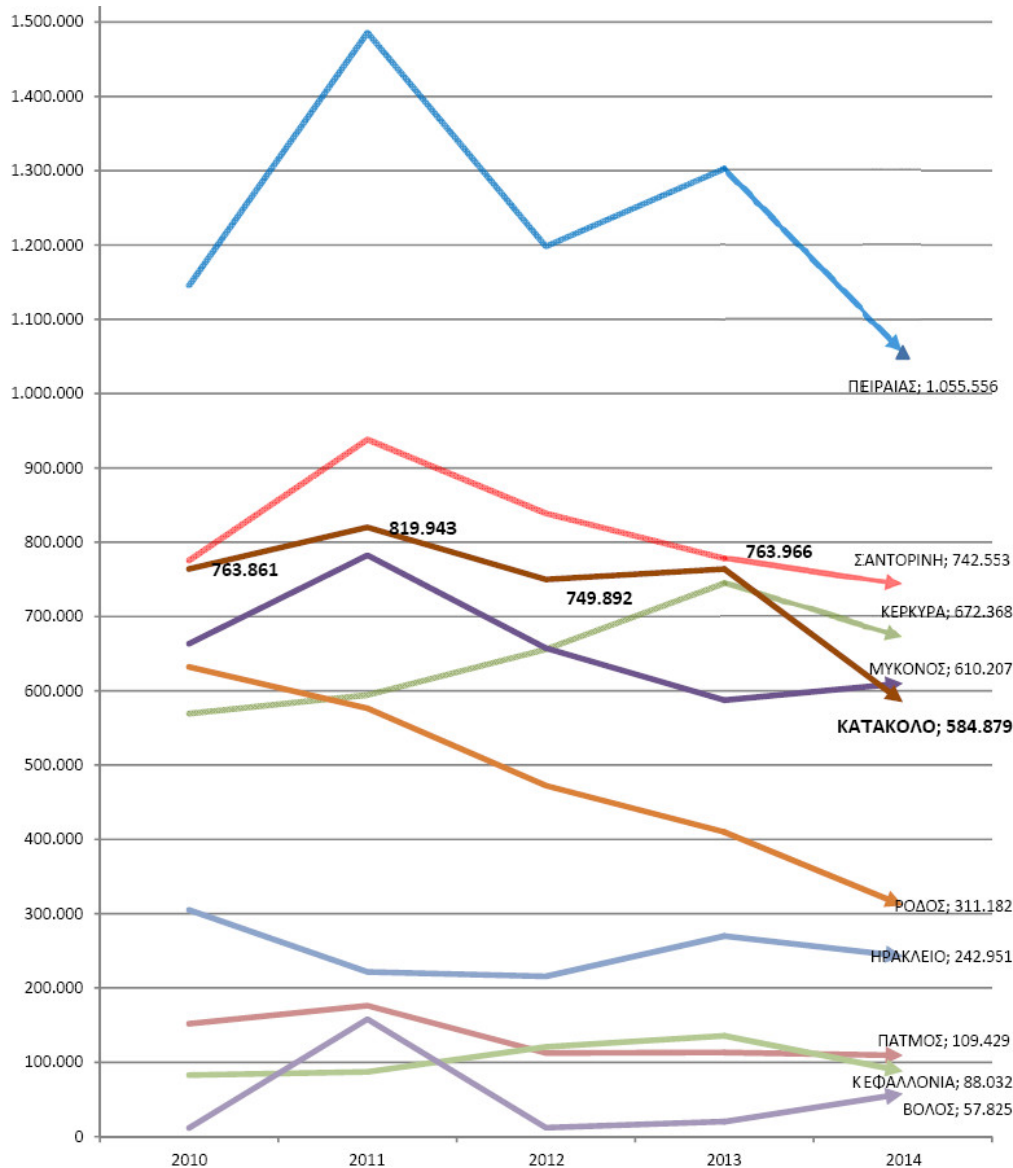
αποτελεί ειδικό τουριστικό λιμάνι ευρύτερης ακτινοβολίας, σε συνάρτηση με τον εθνικής σημασίας αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας και τις διαπεριφερειακές τουριστικές – πολιτιστικές διαδρομές Ολυμπία-Επίδαυρος-Μυκήνες και Ολυμπία-Ήλιδα-Δελφοί, με εισροές από την Ιταλία και τον Αδριατικό Διάδρομο.

Η ραγδαία ανάπτυξή του, η οποία αναμένεται να συνεχιστεί, στηρίζεται στη διέλευση μεγάλου αριθμού κρουαζιερόπλοιων με έδρα (home port) τους μεγάλους λιμένες της Αδριατικής και του Τυρρηνικού Πελάγους όπως Γένοβα, Σαβόνα, Τσιβιταβέκια, Βενετία, Μπάρι, αλλά και της δυτικής Μεσογείου (Μασσαλία, Βαρκελώνη). Η γεωγραφική θέση του λιμένα δίνει τη δυνατότητα επισκεψιμότητας τόσο στην αρχή όσο και στο τέλος της «κυκλικής ροής» της κρουαζιέρας.

Την τελευταία πενταετία, το Κατάκολο υποδέχεται σταθερά μεταξύ 8,5-9% των κρουαζιερόπλοιων που φθάνουν στη χώρα και μεταξύ 13-15% των επιβατών. Το 2014 με αφίξεις 251 κρουαζιερόπλοιων και σχεδόν 585.000 επιβάτες κατατάχθηκε στην πέμπτη θέση μεταξύ των λιμένων της χώρας (πίσω από Πειραιά, Σαντορίνη, Κέρκυρα και Μύκονο) αλλά με πολύ μεγάλη διαφορά από Ρόδο, Ηράκλειο και Πάτμο. Σημειώνεται ότι μέχρι και το 2012, οι αφίξεις στο Κατάκολο ξεπερνούσαν κατά πολύ τόσο την Κέρκυρα όσο και την Μύκονο.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε εθνικό επίπεδο, μετά την καταγραφή του ιστορικού υψηλού των 5,8 εκ αφίξεων (2012) το σύνολο της κρουαζιέρας υπέστη δραματική πτώση. Αν και τα περισσότερα λιμάνια φαίνεται να έχουν σταθεροποιηθεί η πτώση συνεχίστηκε για τον Πειραιά και το Κατάκολο και μεταξύ 2013-2014 (-19% και -23% αντίστοιχα) (Διάγραμμα 9).

Διάγραμμα 9 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, 2010-2014

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος, 2015

Ο τουρισμός κρουαζιέρας αποτελεί σημαντικό τμήμα του συνολικού τουριστικού προϊόντος της χώρας αλλά και της ΠΔΕ/ΠΕ Ηλείας ειδικότερα. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος οι συνολικές εισπράξεις από κρουαζιέρες για το 2014 ήταν 369 εκ. € (έναντι 425 εκ. € το 2013). Στην περιοχή του Κατάκολου το 2014 υπολογίζονται ταξιδιωτικές εισπράξεις ύψους 28 εκ. €, που αντιστοιχεί στο 7,7% των συνολικών εισπράξεων της χώρας από κρουαζιέρες. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 1,5% του ΑΕΠ (2012) της Ηλείας, καταδεικνύοντας όχι μόνο τη σημασία της κρουαζιέρας για την τοπική οικονομία, αλλά και το πλήγμα που δέχτηκε η τελευταία από την πτώση των αφίξεων κατά 17,2% από το 2011.

Επιπλέον, το ποσοστό συμμετοχής του Κατάκολου στις εθνικές εισπράξεις από κρουαζιέρες υπολείπεται σημαντικά του ποσοστού αφίξεων πλοίων και επιβατών (7,7% έναντι 8,5% και 13,1% αντίστοιχα) (Πίνακας 17). Η τάση αυτή επιβεβαιώνει ότι το Κατάκολο κατατάσσεται ιδιαιτέρως χαμηλά ως προς το μέσο έσοδο

ανά επιβάτη: το μέσο έσοδο είναι 48,6€ έναντι 82,3€ στην Κέρκυρα ή 132,5 € στον Πειραιά και πολύ χαμηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο (82,5 €). Επιβεβαιώνει επίσης ότι αύξηση των εσόδων από την κρουαζιέρα ακόμα και με βάση τις υφιστάμενες (μειωμένες) αφίξεις μπορεί να επιφέρει άμεσες θετικές μεταβολές, ικανές να επηρεάσουν όχι μόνο την στενά ορισμένη τοπική οικονομία αλλά το ΑΕΠ της ΠΕ Ηλείας συνολικά.

Πίνακας 17 Εισπράξεις από κρουαζιέρα, 2014

Λιμάνι	% συνολικών εισπράξεων	Εισπράξεις 2014	Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας	Μέσο έσοδο (€) / επιβάτη
Πειραιάς	37,90%	139.851.000 €	1.055.556	132,49 €
Σαντορίνη	10%	36.900.000 €	742.553	49,69 €
Κέρκυρα	15%	55.350.000 €	672.368	82,32 €
Μύκονος	8,50%	31.365.000 €	610.207	51,40 €
Κατάκολο	7,70%	28.413.000 €	584.879	48,58 €
Ρόδος	5,10%	18.819.000 €	311.182	60,48 €
Ηράκλειο	4,90%	18.081.000 €	242.951	74,42 €
Πάτμος	1,60%	5.904.000 €	109.429	53,95 €
(Υπόλοιπα λιμάνια)	9%	34.317.000,00 €	145.857	(235,28€)
Σύνολο Χώρας	100%	369.000.000,00 €	4.474.982	82,46 €

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο Πληρωμών 2015; Ένωση Λιμένων Ελλάδας, 2015. (Ιδ.Επεξεργασία)

Άλλα σημεία εισόδου

Το λιμάνι της Πάτρας αποτελεί μία από τις βασικές πύλες εισόδου στη χώρα και σίγουρα τη μεγαλύτερη στην ΠΔΕ, με ακτοποϊκές συνδέσεις ως επί το πλείστον με την Ιταλία. Το λιμάνι απέχει 101 χλμ. από την Αρχαίας Ολυμπία και 103 χλμ. από το Κατάκολο. Για το 2014, οι αφίξεις αλλοδαπών στην Πάτρα (από Ιταλία) υπολογίζονται σε σχεδόν 177.000 (SETE Intelligence, 2015). Συμπληρωματικά μέσω Ηγουμενίτσας εκτιμάται ότι εισήλθαν άνω των 276.000 αλλοδαπών από την Ιταλία.

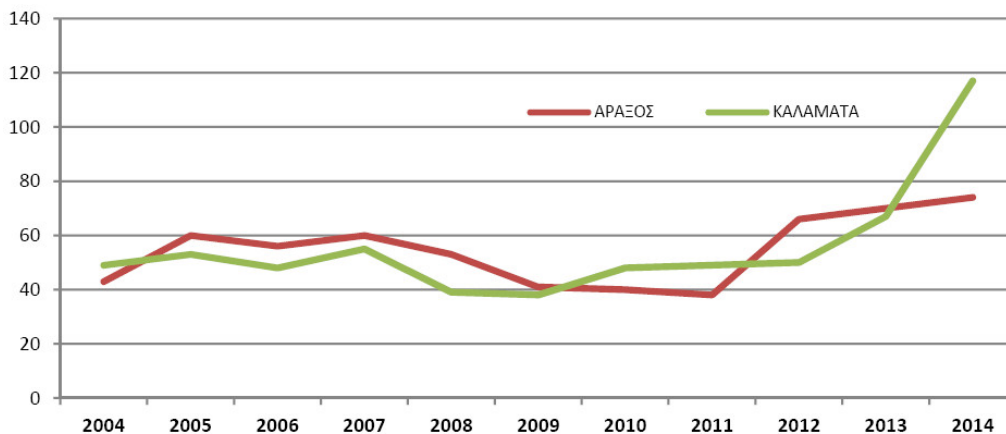
Τα κοντινότερα αεροδρόμια στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας είναι οι αερολιμένες Αράξου (Αχαΐας) και Καλαμάτας (Μεσσηνίας). Αν και ο Αερολιμένας Αράξου αποτελεί κατά βάση στρατιωτικό αεροδρόμιο, το οποίο κατά τους θερινούς μήνες φιλοξενεί πτήσεις charter από αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις, τους μήνες αυτούς καταγράφει αξιοσημείωτη επιβατική κίνηση της τάξεως των 70-75.000 επιβατών. Ο αερολιμένας της Καλαμάτας παρουσιάζει αλματώδη αύξηση της επιβατικής κίνησης τα τελευταία χρόνια: μεταξύ 2013 η κίνηση σχεδόν διπλασιάστηκε από 67,5 χιλ. αφίξεις σε 116.600, και μάλιστα σε ποσοστό 93% αφίξεις εξωτερικού (Πίνακας 18). Οι συνολικές αφίξεις των δύο αεροδρομίων το 2014 ξεπέρασαν τις 190.000, με το ποσοστό διεθνών αφίξεων να ξεπερνά το 95%.

Πίνακας 18 Διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού σε Άραξο και Καλαμάτα, 2014

Αερολιμένας	ΑΦΙΞΕΙΣ 2014		
	ΔΙΕΘΝΕΙΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
Άραξος	73.786	150	73.936
Καλαμάτα	108.623	7.977	116.600
Σύνολο	182.409	8.127	190.536

Πηγή: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, 2015. (Ιδ.Επεξεργασία)

Διάγραμμα 10 Αφίξεις στους αερολιμένες Αράξου και Καλαμάτας, 2004-2014 (σε χιλιάδες)

Μουσεία – Αρχαιολογικοί Χώροι

Η περιοχή αναφοράς περιλαμβάνει το «αρχαιολογικό τρίπολο» Αρχαία Ήλιδα - Αρχαία Ολυμπία - Ναός Επικούριου Απόλλωνος. Οι τρεις αρχαιολογικοί χώροι αποτελούν **πόλους** διεθνούς βεληνεκούς με τεράστια αρχαιολογική και ευρύτερη επιστημονική σημασία. Με βάση την επισκεψιμότητα, αποτελούν τον κύριο (σχεδόν αποκλειστικό) πυλώνα του πολιτιστικού/ αρχαιολογικού προϊόντος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Μεταξύ αυτών, ο πλέον δημοφιλής είναι ο χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας, τόπος διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων, ο οποίος έχει ανακηρυχθεί Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς UNESCO από το 1989. Ο ετήσιος αριθμός επισκεπτών του χώρου ξεπερνά τους 450.000 ετησίως, καθιστώντας τον 5^ο σε επισκεψιμότητα αρχαιολογικό χώρο της Ελλάδας. Το 2013 επισκέφθηκαν τον χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας 462.370 άτομα ενώ το 2014, 464.990 άτομα (Πίνακας 19). Συνολικά, ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας, το 2014 κάλυπτε το 98% των συνολικών επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας, καταγράφοντας εισπράξεις από εισιτήρια που ξεπερνούν τα 2,6 εκ. €.

Δεύτερος σε επισκεψιμότητα αρχαιολογικός χώρος της Ηλείας είναι ο επιβλητικός Ναός του Επικούριου Απόλλωνα (420- 410 π.Χ.), ένα από τα καλύτερα σωζόμενα της κλασικής αρχαιότητας και το πρώτο στην Ελλάδα που ανακηρύχθηκε Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς UNESCO (1986).

Παρά τη δυσκολία στην πρόσβαση, ο αριθμός των επισκεπτών κινείται 27.000 ετησίως (27.410 το 2014). Αισθητά μικρότερη είναι η κίνηση επισκεπτών στη Μουσειακή Συλλογή Ήλιδας, με σχεδόν 3.000 επισκέπτες ετησίως.

Σημειώνεται ότι τα στοιχεία του Ταμείου Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων, αφορούν μόνο τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία στα οποία η είσοδος απαιτεί εισιτήριο. Επομένως για μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους με ελεύθερη είσοδο, συμπεριλαμβανομένου του Αρχαιολογικού Χώρου Ήλιδας, δεν διατίθενται τα στοιχεία επισκεψιμότητας.

	2013		2014	
	Εισιτήρια	Εισπράξεις	Εισιτήρια	Εισπράξεις
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ				
Αρχαία Ολυμπία	462.370	2.767.501€	464.990	1.221.684€
Κάστρο, Χλεμούτσι Ηλείας	10.691	16.236€	12.554	9.494€
Ναός Επικούριου Απόλλωνα	25.596	43.670€	27.410	23.319€
<i>Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας</i>	<i>498.657</i>	<i>2.827.407€</i>	<i>504.954</i>	<i>1.254.497€</i>
<i>Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας</i>	<i>504.597</i>	<i>2.830.993€</i>	<i>514.353</i>	<i>1.257.782€</i>
ΜΟΥΣΕΙΑ				
Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας	106.997	399.494€	134.976	496.195€
Μουσειακή συλλογή Ήλιδας	2.826	1.213€	2.816	1.464€
Μουσείο Ιστορίας Ολυμπιακών Αγώνων	13.223	18.014€	14.834	17.617€
<i>Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας</i>	<i>123.046</i>	<i>418.721€</i>	<i>152.626</i>	<i>515.276€</i>
<i>Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας</i>	<i>147.275</i>	<i>431.069€</i>	<i>173.800</i>	<i>527.417€</i>

Πηγή: Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, 2015

Σύνοψη υφιστάμενων στρατηγικών και πολιτικών που επηρεάζουν την περιοχή**Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Δυτικής Ελλάδας 2014-2020**

Το ΠΕΠ¹⁴ συνοψίζει το όραμα της ΠΔΕ ως εξής: «**Αυτοτροφοδοτούμενη, εξωστρεφής και αιεφορική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εστιασμένη στην παγκόσμια ταυτότητά της, στις αξίες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον**». Για την προαγωγή του αναπτυξιακού οράματος της ΠΔΕ διατυπώνονται πέντε (5) στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι συνδέονται με δέκα (10) θεματικούς στόχους, που ικανοποιούν τόσο την εθνική στρατηγική όπως αυτή εκφράζεται από το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, όσο και την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (Πίνακας 20).

Πίνακας 20 Στρατηγικοί και Θεματικοί Στόχοι ΠΕΠ ΠΔΕ 2014-2020

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	ΘΣ 1: Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ΘΣ 2: Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ΘΣ 3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
2: Προστασία του Περιβάλλοντος - μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον	ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ΘΣ 5: Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων ΘΣ 6: Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
3: Ανάπτυξη- εκσυγχρονισμός- συμπλήρωση μεταφορικών υποδομών	ΘΣ 7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
4: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και των Διακρίσεων	ΘΣ 8: Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης
5: Ανάπτυξη- εκσυγχρονισμός- συμπλήρωση κοινωνικών υποδομών, υποδομών υγείας και εκπαίδευσης	ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης ΘΣ 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση

Επιπλέον, στη στρατηγική στοχοθεσία της ΠΔΕ ενσωματώνονται κατευθύνσεις ανά τομέα:

- **Αγροδιατροφή:** Η στρατηγική συνίσταται στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου παραγωγικού κλάδου, ικανού να συμβάλει στην οικονομική ευημερία και την ποιότητα ζωής των πολιτών, μέσω της παραγωγής ανταγωνιστικών, ποιοτικών και ασφαλών τροφίμων προστατευόμενης ονομασίας

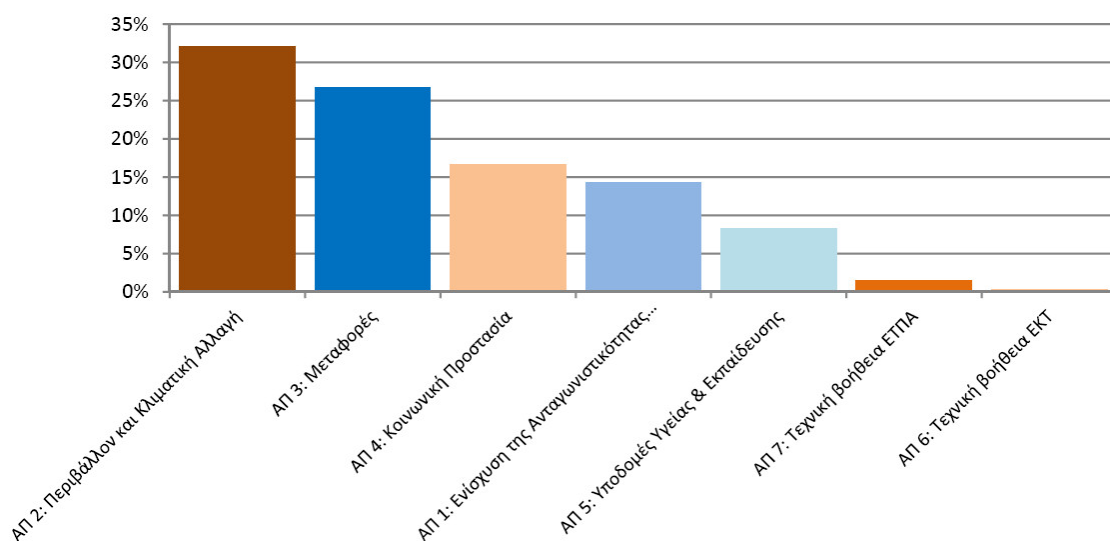
¹⁴ Το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 (ΠΕΠ ΔΕ 2014-2020), έκδοση 1.4 υποβλήθηκε το Δεκέμβριο του 2014, εγκρίθηκε με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2014GR16M2OP005) και αφορά τον προγραμματικό σχεδιασμό της Περιφέρειας για την 5η προγραμματική περίοδο 2014-2020. Για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ έχει θεσπιστεί ο Νόμος 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

προέλευσης, με υψηλή προστιθέμενη και διατροφική αξία. Η ανάπτυξη της αγροβιοδιατροφής αποτελεί σε εθνικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο βασική προτεραιότητα προκειμένου να αλλάξει το παραδοσιακό μοντέλο αγροτικής παραγωγής – ιχθυοκαλλιέργειας και παραγωγής – επεξεργασίας τροφίμων.

- **Τουρισμός - Πολιτισμός:** Η στρατηγική του Τουρισμού συνίσταται στην ανάδειξη του τουρισμού με το συνδυασμό του φυσικού και του πολιτιστικού αποθέματος σε ένα συνολικό προϊόν εμπειριών, που θα το χαρακτηρίζει η υψηλή ποιότητα σε όλες τις πτυχές των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- **Υλικά - Μικροηλεκτρονική:** Η στρατηγική στον τομέα των Υλικών και της Μικροηλεκτρονικής εστιάζει στην παραγωγή προηγμένων υλικών που αξιοποιούνται τόσο στη μικροηλεκτρονική όσο και στην ενέργεια και στο σχεδιασμό εξαρτημάτων μικροηλεκτρονικής τα οποία βρίσκουν σημαντικές εφαρμογές σε σειρά κλάδων όπως τα ηλεκτρονικά συστήματα (βιομηχανικές και καταναλωτικές εφαρμογές), οι ΤΠΕ κ.λπ.
- **Ενεργειακά συστήματα και εφαρμογές - ΤΠΕ:** Η στρατηγική στους τομείς των ενεργειακών εφαρμογών και πληροφορικής επικεντρώνεται στην οριζόντια υποστήριξη των παραπάνω τομέων καθώς αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των αλυσίδων αξίας τους.

Η στρατηγική του ΠΕΠ αντικατοπτρίζεται στην τελική διαμόρφωση των πέντε βασικών Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ) του Προγράμματος και την αντίστοιχη χρηματοδοτική τους βαρύτητα (Πίνακας 21). Η μεγαλύτερη βαρύτητα δίνεται στον ΑΠ 2 «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (32%) και εν συνεχεία στον ΑΠ 3 «Μεταφορές» (27%). Ακολουθούν ο ΑΠ 4 «Κοινωνική Προστασία» (17%) ο ΑΠ 1 «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας - Ε&Κ» (14%) και ο ΑΠ 5 «Υποδομές Υγείας & Εκπαίδευσης» (8%).

Πίνακας 21 Βαρύτητα Αξόνων Προτεραιότητας Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) 2014-2020 Δυτικής Ελλάδας

Πηγή: ΠΕΠ 2014-2020 ΠΔΕ (2014GR16M2OP005, v.1.4)

Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2019

Με την αρ. 141/2015 (ΑΔΑ: 6ΘΜΖ7Λ6-Ζ1) απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (αρ. έγκρισης νομιμότητας Αποκεντρωμένης Διοίκησης 12973/1334/3.2.2016) ολοκληρώθηκε η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2014-2019 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, στο οποίο καθορίστηκαν οι κάτωθι **αναπτυξιακές προτεραιότητες**:

- ▶ Η σμίκρυνση του εύρους των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και η προώθηση της Περιφέρειας ως ενιαίου οικονομικού και κοινωνικού χώρου (δημιουργία «Περιφερειακής Συνείδησης»)
- ▶ Η επίτευξη υψηλής ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας, η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων στην αγορά εργασίας (ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής) και βελτίωση της δημόσιας διοίκησης
- ▶ Η προστασία του περιβάλλοντος και εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης
- ▶ Η ανάπτυξη της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της, ως οργανισμών, και η βελτίωση των σχέσεών της με τους πολίτες, τους

Βάσει των ανωτέρω, επαναδιατυπώθηκε το αναπτυξιακό όραμα της ΠΔΕ: **«Αυτοτροφοδοτούμενη, εξωστρεφής και αειφορική ανασυγκρότηση της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εστιασμένη στην παγκόσμια ταυτότητά της, στις αξίες για τον άνθρωπο και το περιβάλλον»**. Για την επίτευξη του οράματος τέθηκαν έξι (6) Στρατηγικοί Στόχοι:

Στρατηγικός Στόχος 1:	Ενίσχυση κοινωνικής συνοχής με στοχευμένες δράσεις και βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών στην υγεία, πρόνοια, παιδεία - Δια βίου μάθηση, αθλητισμό
Στρατηγικός Στόχος 2:	Ενίσχυση και ανασυγκρότηση παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας
Στρατηγικός Στόχος 3:	Στήριξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας
Στρατηγικός Στόχος 4:	Ανάδειξη τουριστικού προϊόντος της Δυτικής Ελλάδας σε διασύνδεση με πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους της περιοχής μας
Στρατηγικός Στόχος 5:	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
Στρατηγικός Στόχος 6:	Βελτίωση διοικητικής λειτουργίας οργανισμού (και οργανισμών) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην κατεύθυνση χάραξης και υλοποίησης διακριτής περιφερειακής πολιτικής

Οι Αναπτυξιακοί Άξονες που ενσωματώνουν το όραμα, όπως αυτοί εξειδικεύονται σε επιμέρους Μέτρα φαίνονται στον Πίνακα 22.

Πίνακας 22 Αναπτυξιακοί Άξονες και Μέτρα Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος ΠΔΕ (2014-2020)

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΑ
1^{ος} : Προστασία περιβάλλοντος & βελτίωση ποιότητας ζωής	<p>1.1 Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος</p> <p>1.2 Διαχείριση απορριμμάτων - αντιμετώπιση εκπεμπόμενων ρύπων</p> <p>1.3 Ολοκληρωμένες χωρικές και αστικές αναπλάσεις</p> <p>1.4 Υποδομές</p>
2^{ος} : Τοπική οικονομία- Απασχόληση	<p>2.1. Αγροτική ανάπτυξη</p> <p>2.2. Τουριστική ανάπτυξη</p> <p>2.3. Επενδύσεις - Επιχειρηματικότητα</p> <p>2.4. Ενίσχυση της απασχόλησης</p> <p>2.5. Έρευνα - Τεχνολογία</p> <p>2.6. Ενέργεια</p>
3^{ος} : Κοινωνική μέριμνα, δια βίου μάθηση, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός & απασχόληση	<p>3.1. Υγεία- Πρόνοια</p> <p>3.2. Δια Βίου Μάθηση</p> <p>3.3. Πολιτισμός- Αθλητισμός</p>
4^{ος} : Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της περιφέρειας	<p>4.1. Διοικητική αποτελεσματικότητα</p> <p>4.2. Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού Περιφέρειας και Νομικών Προσώπων</p> <p>4.3. Αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων</p>

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020

Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης¹⁵ αναπτύχθηκε ώστε η χώρα αλλά και κάθε περιφέρεια να εστιάσει στην ενίσχυση συγκεκριμένων κατηγοριών επενδύσεων που θα προσδώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην οικονομία. Πρόκειται για μία τοπο-κεντρική (place-based) προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών σε ότι αφορά στα χαρακτηριστικά τους και τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσουν προς την οικονομική ανάπτυξη. Η RIS εισάγεται ως βασική προϋπόθεση για τη λήψη στήριξης μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Το Όραμα της Εθνικής Στρατηγικής RIS μπορεί να συμπυκνωθεί στο εξής: **«Η εστιασμένη παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας με βασικό πυλώνα την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία για την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων και τη δημιουργία βιώσιμης απασχόλησης με σεβασμό στον άνθρωπο και στην κοινωνία, στο περιβάλλον και στον πολιτισμό. Επίσης, η στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης αναμένεται να συμβάλλει στη δημιουργία σταθερών σχέσεων εργασίας και γενικότερα στην διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την αποτελεσματική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας»**

Για την υλοποίηση του οράματος, η χώρα έχει θέσει ως στόχο, στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων, οι επενδύσεις σε έρευνα να φθάσουν από το 0,80% του ΑΕΠ το 2013 στο 1,2% το 2020. Αντίστοιχα, η επένδυση στην έρευνα από την πλευρά των επιχειρήσεων προσδοκείται να ανέλθει από 0,27% του ΑΕΠ το 2013 σε περίπου 0,38% του ΑΕΠ το 2020. Η φιλοδοξία είναι στην επικαιροποίηση της RIS3, οι στόχοι αυτοί να αναθεωρηθούν προς τα πάνω.

Η RIS3 έχει συγκεκριμένη τομεακή διάσταση και περιλαμβάνει τους τομείς:

- Αγρο-διατροφή
- Βιοεπιστήμες & Υγεία - Φάρμακα
- Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα
- Υλικά - Κατασκευές
- Πολιτισμός - Τουρισμός - Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ)

¹⁵ ΥΑ 82193/ΕΥΣΣΑ 1810 (ΦΕΚ1862 27-08-2015), Έγκριση Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020

Το Σχέδιο Παρέμβασης RIS3 αποτελείται από τρεις (3) Στρατηγικές Επιλογές και τέσσερις (4) Άξονες Παρέμβασης (Πίνακας 23).

Πίνακας 23 Στρατηγικές Επιλογές, Άξονες & Κατηγορίες Παρέμβασης Εθνικής RIS3

Στρατηγικές επιλογές RIS3	1. Επένδυση στη δημιουργία και διάχυση της Νέας Γνώσης	2. Επένδυση στην έρευνα και καινοτομία	3. Ανάπτυξη καινοτομικής νοοτροπίας και θεσμών και διασυνδέσεων ΕΤΑΚ με την κοινωνία
Άξονες Παρέμβασης	Κατηγορίες Παρέμβασης		
α. Ανάπτυξη δυναμικού (capacity building)	1.α Ανάπτυξη δυναμικού ΕΤΑΚ στους τομείς εξειδίκευσης	2.α Εκκόλαψη νέων επιχειρηματικών παικτών	3.α Ενίσχυση μηχανισμών και θεσμικού πλαισίου
β. Ενίσχυση δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ	1.β Ενίσχυση δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ και νησίδων αριστείας	2.β Ενίσχυση της ενδογενούς έρευνας και καινοτομίας στις επιχειρήσεις	3.β Ενίσχυση της ζήτησης για καινοτομία από τη δημόσια διοίκηση
γ. Μηχανισμοί και δομές υποστήριξης	1.γ Ενίσχυση (Υπο)δομών δικτύωσης	2.γ Υποδομές και μηχανισμοί στήριξης καινοτόμου επιχειρηματικότητας	3.γ Μηχανισμοί Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και Τεκμηρίωσης
δ. Εξωστρέφεια και δικτύωση	1.δ Διασύνδεση και συνεργασία σε ΕΤΑΚ	2.δ Επιχειρηματική εξωστρέφεια	3.δ Ανάπτυξη καινοτομικής κουλτούρας

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Δυτικής Ελλάδας 2014-2020

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)¹⁶ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εστιάζει ακόμα περισσότερο σε συγκεκριμένες προτεραιότητες τόσο στρατηγικά όσο και θεματικά.

Το «καινοτομικό» όραμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι **«να αποτελέσει περιφερειακό πόλο έρευνας και καινοτομίας για νέους επιστήμονες, ερευνητές και επιχειρήσεις αξιοποιώντας την γεωγραφική της θέση αλλά και το πλήθος των καινοτομικών περιουσιακών της στοιχείων που την χαρακτηρίζουν με κυριότερο τις σημαντικές εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές που έχουν ως αποτέλεσμα την διαρκή παραγωγή νέων επιστημόνων και ερευνητών».**

Ειδικότερα, η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της ΠΔΕ περιλαμβάνει τρεις (3) Στρατηγικούς Στόχους/Προτεραιότητες και πέντε (5) Θεματικές Περιοχές Προτεραιότητας (Πίνακας 24).

Πίνακας 24 Στρατηγικές Επιλογές και Θεματικές Προτεραιότητες Έξυπνης Ειδίκευσης (RIS3) Δυτικής Ελλάδας

Στρατηγικοί Στόχοι/Προτεραιότητες	Θεματικές Περιοχές Προτεραιότητας
1: Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ	Τουρισμός – Πολιτισμός
2: Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και ποιότητάς τους και αξιοποίηση τους στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ	Γεωργία, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργειες, τρόφιμα και ποτά
3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό και οικονομική διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας προσανατολισμένη στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ	Υλικά – Μικροηλεκτρονική
	Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών
	Ενεργειακές Τεχνολογίες

¹⁶ Έγκριση από την Ε.Ε. τον Ιούλιο 2015

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ)

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ) είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΓΤΑΑ) και στοχεύει στην επίτευξη της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του αγροτικού χώρου μέσω της μετάβασης σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα και της αύξησης της προστιθέμενης αξίας των αγροτικών περιοχών.

Το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη, είναι η «**Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου**», με βασικό όχημα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και την ανάδειξη του πολύ-λειτουργικού χαρακτήρα των αγροτικών περιοχών. Η στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από τρεις (3) αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι εξειδικεύονται σε οκτώ (8) συνολικά ειδικούς στόχους (Πίνακας 25).

Πίνακας 25 Στρατηγικοί και Ειδικοί Στόχοι ΠΑΑ 2014-2020

Στρατηγικοί Στόχοι	Ειδικοί Στόχοι
1: Δημιουργία ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος	1.1: Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος (Γεωργία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων).
	1.2: Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των αγρο-διατροφικών προϊόντων
	1.3: Αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας
2: Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών	2.1: Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας στη γεωργία και δασοπονία
	2.2: Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
3: Δημιουργία βιώσιμων & πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών	3.1 Παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητα ζωής στις περιοχές της υπαίθρου
	3.2 Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
	3.3 Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του ΕΣΠΑ/ΠΕΠ εκπονήθηκε και εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας (ΠΕΣΚΕ ΠΔΕ 2014-2020). Για την προαγωγή του αναπτυξιακού οράματος της Περιφέρειας σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και ιδιαίτερα τις ευπαθείς ομάδες, υιοθετήθηκαν τέσσερις (4) Στρατηγικοί Στόχοι οι οποίοι εξειδικεύονται σε επιμέρους Προτεραιότητες (Πίνακας 26).

Πίνακας 26 Στρατηγικοί Στόχοι και Προτεραιότητες της ΠΕΣΚΕ ΠΔΕ

Στρατηγικοί Στόχοι	Προτεραιότητες
1. Πρόσβαση σε βασικά αγαθά.	1.1 Εξασφάλιση της πρόσβασης σε βασικά αγαθά
2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και κοινωνικές υπηρεσίες	2.1 Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας
	2.2 Πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόνοιας και λοιπές κοινωνικές υπηρεσίες
3. Ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων Κοινοτήτων και καταπολέμηση των διακρίσεων.	3.1 Κοινωνική και οικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων
	3.2 Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών ομάδων
4. Προώθηση στην απασχόληση	4.1 Υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού για την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας
	4.2 Ενεργοποίηση του τοπικού δυναμικού για την προώθηση στην απασχόληση ευπαθών ομάδων

Εθνικό και Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη των ΡΟΜΑ

Στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, η κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση των ομάδων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες συνιστούν ιδιαίτερη πρόκληση σε επίπεδο Ε.Ε., δεδομένου ότι η εξασφάλιση τόσο της αρμονικής συνύπαρξης εντός του ευρύτερου κοινωνικού ιστού - με όρους δικαιοσύνης και δημοκρατίας- όσο και του σεβασμού της προσωπικότητας, είναι αναγκαία προαπαιτούμενα για την κοινωνική συνοχή και ευημερία. Για το λόγο αυτό, κάθε κράτος μέλος της ΕΕ κλίθηκε να αναπτύξει εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Στην Ελλάδα, συστάθηκε το 2011, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τους Ρομά με στόχο την **άρση των όρων του κοινωνικού τους αποκλεισμού και τη δημιουργία προϋποθέσεων της κοινωνικής τους ένταξης**. Ο παραπάνω στρατηγικός στόχος εξυπηρετείται από τρεις (3) επιμέρους γενικούς στόχους:

- Α.** Εξασφάλιση και εγγύηση του «κατοικείν»
- Β.** Ανάπτυξη υποστηρικτικού πλέγματος κοινωνικής παρέμβασης (στους τομείς της απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας και Κοινωνικής ένταξης)
- Γ.** Ανάπτυξη Κοινωνικού διαλόγου και συναίνεσης, μέσω της κοινωνικής χειραφέτησης και της συμμετοχής των ίδιων των Ρομά.

Το Εθνικό Σχέδιο εξειδικεύτηκε περαιτέρω για όλες τις περιφέρειες με πρωτοβουλία της ΜΟΔ Α.Ε. Για την ΠΔΕ, στο πλαίσιο Περιφερειακού σχεδίου υιοθετήθηκαν οι παρακάτω στόχοι:

- α.** Να διαμορφωθούν συνθήκες μόνιμης στέγασης των Ρομά, με ταυτόχρονη μεταβολή του νομικού καθεστώτος ιδιοκτησίας και με προώθηση των ρυμοτομικών σχεδίων
- β.** Να ρυθμιστούν τα προβλήματα σύνδεσης οργανισμών κοινής ωφέλειας, δηλαδή με τα δίκτυα νερού, ηλεκτρισμού και αποχέτευσης
- γ.** Να δημιουργηθούν σε οικισμούς ή/και καταυλισμούς υποδομές για μετακινούμενες ομάδες πληθυσμού
- δ.** Να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των ανήλικων Ρομά στην εκπαίδευση και να προωθηθεί η καταπολέμηση του αναλφαριθμισμού των ενηλίκων ρομά
- ε.** Να παρέχονται αδιαλείπτως υπηρεσίες υγείας και ανάλογη ενημέρωση για την πρόληψη νοσημάτων και κινδύνων για τη δημόσια υγεία
- στ.** Να επιδιωχθεί η αποτροπή παράνομων και επιβλαβών για όλους δραστηριοτήτων βιοπορισμού, μέσω της προσφοράς εναλλακτικών πόρων διαβίωσης
- ζ.** Να προταχθεί η δημόσια διαβούλευση για τη μετακίνηση των Ρομά, όπου απαιτείται, και η μετεγκατάσταση των καταυλισμών σε οικισμούς και περιοχές μετεγκατάστασης με κατάλληλες υποδομές, οι οποίες εξασφαλίζουν συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Σύνθεση ανάλυσης υφιστάμενης κατάστασης

Στην ενότητα αυτή συνοψίζονται τα κυριότερα προβλήματα και προκλήσεις της περιοχής εφαρμογής (ανεργία, χαμηλά εισοδήματα, ελλείψεις σε υποδομές και υπηρεσίες, περιβαλλοντική υποβάθμιση, αποβιομηχάνιση, κλπ.) που δύναται να αντιμετωπισθούν μέσω της προτεινόμενης στρατηγικής και παρουσιάζονται με εποπτικό τρόπο (S.W.O.T. Analysis) τα δυνατά (S: Strengths) και αδύνατα σημεία (W: Weaknesses) καθώς και οι ευκαιρίες (O: Opportunities) και οι απειλές (T: Threats).

S.W.O.T. Analysis

Δυνατά Σημεία (S)	Αδυναμίες (W)
<ul style="list-style-type: none"> • Ευνοϊκή γεωγραφική θέση (κέντρο της ΠΕ Ηλείας) • Σιδηροδρομική γραμμή Κατάκολο - Πύργος -Αρχαία Ολυμπία • Λιμάνι Κατακόλου (ένα από τα πιο σύγχρονα ευρωπαϊκά λιμάνια κρουαζιέρας) ως πύλη εισόδου τουριστών και «κόμβος» στη Μεσόγειο και ιδίως σε Αδριατική και Ιόνιο • Τουριστικοί και πολιτιστικοί πόροι, με κύριο συντελεστή παγκόσμιας εμβέλειας την Ολυμπία (Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco) • «Αρχαιολογικό τρίπολο» Αρχαία Ήλιδα- Αρχαία Ολυμπία-Ναός Επικούριου Απόλλωνος (το 2ο Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco στην περιοχή) • Ύπαρξη τοποθεσιών ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και αισθητικής αξίας (φυσικά τοπία με εκπληκτικές εναλλαγές) • Υψηλής ποιότητας θαλάσσιο περιβάλλον • Αξιόλογο παράκτιο μέτωπο του «βόρειου» Κυπαρισσιακού Κόλπου (νότια του Κατακόλου) • Πλούσιο υδάτινο δυναμικό • Πεδινές εκτάσεις του Δ.Πύργου ως δυναμική ζώνη στον πρωτογενή τομέα (γη υψηλής παραγωγικότητας) • Δυνατότητες εφαρμογής καινοτόμων οργανωτικών σχημάτων παραγωγής • Πόλη του Πύργου, ως κύριο αστικό κέντρο (με πρωτεύοντα περιφερειακό ρόλο) με επαρκή αριθμό κοινωνικών και διοικητικών λειτουργιών και εξυπηρετήσεων • Καθιερωμένα Διεθνούς Εμβέλειας Φεστιβάλ (Αρχαίας Ολυμπίας, Αρχαίας Ήλιδας) και το μοναδικό παγκόσμιο γεγονός της Τελετής της Αφής της Ολυμπιακής Φλόγας (οικουμενικό ορόσημο για τον παγκόσμιο αθλητισμό και πολιτισμό) • Μεγάλα αναπτυξιακού χαρακτήρα έργα στην ευρύτερη περιοχή: αναβάθμιση λιμένα Κατακόλου, Ολυμπία Οδός, Ιόνια Οδός 	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ • Μείωση και γήρανση του πληθυσμού και ειδικά του οικονομικά ενεργού • Χαμηλά ποσοστά απασχόλησης και υψηλά ποσοστά ανεργίας • Χαμηλό ποσοστό αγροτών με κατάρτιση • Χαμηλός βαθμός και ρυθμός εκσυγχρονισμού εκμεταλλεύσεων και μεθόδων καλλιέργειας / χαμηλή εφαρμογή καινοτομικότητας και επιστημονικών μεθόδων • Έλλειψη επαρκών υποδομών στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις στους τομείς τυποποίησης-μεταποίησης αγροτικών προϊόντων • Έλλειψη ισχυρών δικτύων συνεργασίας τουρισμού, πολιτισμού και αναψυχής ανάμεσα στις πόλεις και τις επιμέρους περιοχές • Ανισομέρειες ως προς τον τουρισμό, παρ' όλο τον πλούτο των τουριστικών πόρων, με ανισοκατανομή και τοπικές διαφοροποιήσεις ως προς τη μορφή, τις δραστηριότητες και τις τουριστικές ροές • Αδυναμία παραμονής τουριστικού ρεύματος • Ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο χρήσεων γης και ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης ευρύτερων περιοχών • Έλλειψη δεξιοτήτων και εξειδίκευσης των απασχολούμενων στον τομέα του τουρισμού και έλλειψη τουριστικής κουλτούρας • Έλλειψη ανταγωνιστικότητας πολιτισμικής και δημιουργικής βιομηχανίας • Έλλειψη σύγχρονων υποδομών για ειδικό-εναλλακτικό τουρισμό (αθλητικό, συνεδριακό - εκθεσιακό, πολιτισμικό) • Έλλειψη πολιτικού αεροδρομίου, κλειστών αυτοκινητόδρομων, σιδηροδρομικού δικτύου • Ελλιπές οδικό Δίκτυο προς την ενδοχώρα • Ελλιπής και μη ορθολογική αξιοποίηση των ακτών, των πλούσιων αρχαιολογικών ευρημάτων και χώρων, των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος

Δυνατά Σημεία (S)

- Ευνοϊκή γεωγραφική θέση (κέντρο της ΠΕ Ηλείας)
- Σιδηροδρομική γραμμή Κατάκολο - Πύργος - Αρχαία Ολυμπία
- Λιμάνι Κατακόλου (ένα από τα πιο σύγχρονα ευρωπαϊκά λιμάνια κρουαζιέρας) ως πύλη εισόδου τουριστών και «κόμβος» στη Μεσόγειο και ιδίως σε Αδριατική και Ιόνιο
- Τουριστικοί και πολιτιστικοί πόροι, με κύριο συντελεστή παγκόσμιας εμβέλειας την Ολυμπία (Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco)
- «Αρχαιολογικό τρίπολο» Αρχαία Ήλιδα- Αρχαία Ολυμπία- Ναός Επικούριου Απόλλωνος (το 2ο Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco στην περιοχή)
- Ύπαρξη τοποθεσιών ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και αισθητικής αξίας (φυσικά τοπία με εκπληκτικές εναλλαγές)
- Υψηλής ποιότητας θαλάσσιο περιβάλλον
- Αξιόλογο παράκτιο μέτωπο του «βόρειου» Κυπαρισσιακού Κόλπου (νότια του Κατακόλου)
- Πλούσιο υδάτινο δυναμικό
- Πεδινές εκτάσεις του Δ.Πύργου ως δυναμική ζώνη στον πρωτογενή τομέα (γη υψηλής παραγωγικότητας)
- Δυνατότητες εφαρμογής καινοτόμων οργανωτικών σχημάτων παραγωγής
- Πόλη του Πύργου, ως κύριο αστικό κέντρο (με πρωτεύοντα περιφερειακό ρόλο) με επαρκή αριθμό κοινωνικών και διοικητικών λειτουργιών και εξυπηρετήσεων
- Καθιερωμένα Διεθνούς Εμβέλειας Φεστιβάλ (Αρχαίας Ολυμπίας, Αρχαίας Ήλιδας) και το μοναδικό παγκόσμιο γεγονός της Τελετής της Αφής της Ολυμπιακής Φλόγας (οικουμενικό ορόσημο για τον παγκόσμιο αθλητισμό και πολιτισμό)
- Μεγάλα αναπτυξιακού χαρακτήρα έργα στην ευρύτερη περιοχή: αναβάθμιση λιμένα Κατακόλου, Ολυμπία Οδός, Ιόνια Οδός

Απειλές (T)

- Υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους, τις γυναίκες και τα άτομα περιορισμένων προσόντων
- Γήρανση και μείωση πληθυσμού
- Χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο στη νέα εποχή της πληροφορίας και της γνώσης που δημιουργεί νέες κοινωνικές ανισότητες
- Κίνδυνος εγκατάλειψης του πρωτογενή τομέα
- Απερήμωση της υπαίθρου
- Συγκρούσεις χρήσεων γης (ενδεχόμενη άναρχη τουριστική ανάπτυξη λόγω αδυναμιών/ ελλείψεων του Χωροταξικού /Πολοδομικού Σχεδιασμού)
- Άσκηση σημαντικών πιέσεων στις χρήσεις γης και στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον από την εποχική τουριστική δραστηριότητα
- Εξάρτηση από την άφιξη κρουαζιερόπλοιων
- Καθυστερήση ολοκλήρωσης μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων στην ευρύτερη περιοχή
- Αδυναμία ανασύστασης της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής (place name)
- Έλλειψη ενημέρωσης – πληροφόρησης για τις ευκαιρίες ανάπτυξης , ανάδειξης και εμπλουτισμού της νέας ταυτότητας της περιοχής
- Σημειακές συγκεντρώσεις τουριστικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων που δημιουργούν προβλήματα φόρτισης
- Συνεχιζόμενη οικονομική ύφεση που αποτρέπει εκδήλωση επενδυτικού ενδιαφέροντος
- Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος, νοοτροπίας και δεξιοτήτων στους τομείς της τοπικής οικονομίας

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 Όραμα Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης

Η Αρχαία Ολυμπία αποτελεί ένα πόλο παγκόσμιας εμβέλειας και αναγνωρισιμότητας τον οποίο επισκέπτονται άνω των 450.000 επισκεπτών ετησίως, μεγάλος αριθμός των οποίων καταφθάνει μέσω κρουαζιέρας στο λιμένα Κατάκολου. Αν και οι αφίξεις στο Κατάκολο έχουν μειωθεί στους 585.000 περίπου (από 820.000 επισκέπτες το 2010), η περιοχή παραμένει ένας λιμένας μεγάλης σημασίας όχι μόνο για την τοπική αλλά και για την εθνική οικονομία.

Εντούτοις, η μέχρι σήμερα τουριστική ανάπτυξη της Αρχαίας Ολυμπίας έχει βασιστεί στην απευθείας σύνδεση της με άλλα σημεία εισόδου της Περιφέρειας ή της χώρας, χωρίς απαραίτητα τα οφέλη της αυξημένης επισκεψιμότητας να διαχέονται στην ευρύτερη περιοχή. Ταυτόχρονα, η αλματώδης οικονομική μεγέθυνση της προηγούμενης δεκαετίας δε συνοδεύτηκε από μακροπρόθεσμα οφέλη: ο πληθυσμός συνέχισε να εγκαταλείπει την περιοχή και η ανεργία αυξήθηκε δραματικά.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η διάχυση των οφελών από την ύπαρξη ενός παγκόσμιου πόλου έλξης αποτελεί σημαντική διέξοδο για παραγωγική ανασυγκρότηση και αντιμετώπιση της κρίσης, όχι μόνο για την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας αλλά και για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας συνολικά

Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική για ολοκληρωμένη χωρική επένδυση στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας στηρίζεται σε τρεις **στρατηγικές κατευθύνσεις**:

1. **διαμόρφωση και κατοχύρωση ενός συνολικού τουριστικού προϊόντος και διακριτής ταυτότητας** που θα συνεισφέρει στην ελκυστικότητα της περιοχής και στη διατηρήσιμη ανάπτυξη. Όπως έχει φανεί, η ύπαρξη της Αρχαίας Ολυμπίας καθεαυτής δεν επαρκεί για την εξασφάλιση ικανοποιητικού αριθμού επισκεπτών, ούτε για τη διάχυση οφελών στην ευρύτερη περιοχή.
2. **η επισκεψιμότητα της Ολυμπίας αποτελεί σημείο αφετηρίας, για τη χωρική και παραγωγική ανασυγκρότηση** της περιοχής προς την κατεύθυνση της αύξησης της εγχώριας προστιθέμενης αξίας:
 - σε επίπεδο χωρικής οργάνωσης, η στρατηγική συνίσταται στη δημιουργία/ ανάδειξη σημείων και πόλων προκειμένου να διασφαλιστεί η διάχυση των οφελών από την παρουσία εκατοντάδων χιλιάδων επισκεπτών, αντιμετωπίζοντας το φαινόμενο της αυθημερόν διέλευσης επισκεπτών χωρίς περαιτέρω παραμονή/ διανυκτέρευση στην ΠΔΕ.
 - σε επίπεδο παραγωγικής οργάνωσης, αναγνωρίζεται ότι απαιτούνται στοχευμένες παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση του εμπλουτισμού του προσφερόμενου προϊόντος και της συνολικής ποιοτικής αναβάθμισής του, ειδικά στους κλάδους της αγροδιατροφής και του

πολιτισμού-τουρισμού όπως ορίζονται και στην Περιφερειακή Στρατηγική για την Καινοτομία (RIS3).

- εξίσου σημαντική για την παραγωγική οργάνωση είναι η λειτουργική και επιχειρησιακή διασύνδεση προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών με την υφιστάμενη τουριστική αγορά.
3. τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και υψηλής ποιότητας τόσο στον αγροδιατροφικό κλάδο όσο και στον τουριστικό-πολιτιστικό κλάδο μέσα από τον **συνδυασμό του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος καθώς και του επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού**. Η ανάπτυξη της περιοχής την περίοδο μέχρι το 2008 απέχει πολύ από τα να χαρακτηριστεί «διατηρήσιμη»: το διάστημα 2001-2008 το ΑΕΠ της Ηλείας αυξήθηκε κατά 44% ενώ ταυτόχρονα αυξήθηκε η ανεργία (κατά 70% από 5,6% σε 9,4%) και μειώθηκε ο πληθυσμός κατά 13%.

Πυρήνας της Ο.Χ.Ε. - στη χωρική της διάσταση - είναι οι **«ράγες» του ιστορικού τρένου που συνδέει το επίγειο του Πύργου, το Κατάκολο, με την Αρχαία Ολυμπία** και το ζητούμενο είναι, να αξιοποιηθεί/προβληθεί το πλεόνασμα πολιτιστικών, φυσικών και τουριστικών πόρων της ενδοχώρας της, του Νομού αλλά και της Περιφέρειας στο σύνολό της, ώστε ο κλάδος του πολιτιστικού τουρισμού να αποτελέσει όχι απλώς συμπληρωματικό του κυρίαρχου τουριστικού προϊόντος αλλά μοχλό ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής.

Απώτερος Σκοπός είναι:

- ☞ η δημιουργία ιδιαίτερης τουριστικής ταυτότητας που να στηρίζεται στους πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της ευρύτερης περιοχής επιρροής της Αρχαίας Ολυμπίας
- ☞ η δημιουργία πόλων και αξόνων συνδυασμένου ενδιαφέροντος σε αστικό επίπεδο και περιφερειακό επίπεδο
- ☞ η ένταξη των τουριστικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας σε ένα ενιαίο δίκτυο προώθησης και προβολής - μέσω του τρένου
- ☞ η δημιουργία ουσιαστικά ενός διακριτού, διεθνούς εμβέλειας και αναβαπτισμένου Τουριστικού και Πολιτιστικού ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο της παρούσας στρατηγικής ΟΧΕ, επιβεβαιώνονται οι βασικές αξίες του οράματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ήτοι ότι **ανθρώπινος παράγοντας και η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού παραμένουν μακροπρόθεσμα οι καλύτεροι εγγυητές της αναπτυξιακής στρατηγικής**, ειδικά στον από κάθε άποψη ευαίσθητο χώρο του Ολυμπιακού τοπίου.

Συνοψίζοντας το όραμα της στρατηγικής ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

Η παραγωγική ανασυγκρότηση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας μέσω της ανάδειξης της παγκόσμιας ταυτότητάς της, με γνώμονα τον άνθρωπο και το περιβάλλον

Το Όραμα της Στρατηγικής στηρίζεται σε δύο θεμελιώδεις ορισμούς:

1. τον ορισμό της περιοχής παρέμβασης

Σημειικά ο πυρήνας των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων ορίζεται από την ίδια την **Αρχαία Ολυμπία και περιλαμβάνει του Δήμους Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας**. Η ευρύτερη περιοχή της παρέμβασης περιλαμβάνει τον αρχαιολογικό χώρο Αρχαίας Ήλιδας και το Ναό του Επικούριου Απόλλωνα (συνθέτοντας αρχαιολογικό τρίπολο), καθώς και την ορεινή ενδοχώρα της Ολυμπίας και ειδικά το Δρυοδάσος της Φολόης (βλ. και Χάρτη 3)

2. Τους άξονες παρέμβασης που αποτελούν τμήμα ευρύτερων αξόνων εθνικής σημασίας:

- τον **οριζόντιο άξονα**, που ορίζεται από τη σύνδεση Κατάκολο-Πύργος-Αρχαία Ολυμπία- Δάσος Φολόης, η οποία αποτελεί τμήμα του Άξονα Ανάπτυξης Εθνικής Σημασίας της Κεντρικής Πελοποννήσου, ο οποίος αποτελεί τμήμα και της διαπεριφερειακής τουριστικής- πολιτιστικής διαδρομής Ολυμπία- Επίδαυρος- Μυκήνες. Το δυτικό τμήμα της περιοχής παρέμβασης αποτελεί αναπτυγμένο πυρήνα μαζικού τουρισμού (με περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού) και εντάσσεται στη Ζώνη Ναυσιπλοΐας Αναψυχής Ιουνίου Πελάγους (ΖΝΑ9), αποτελώντας σημαντικό σημείο εισροών από την Ιταλία και τον Αδριατικό διάδρομο. Το ανατολικό αποτελεί τμήμα του «Ορεινού χώρου Πελοποννήσου» (Περιοχή με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού). Κατά μήκος του εν λόγω δυτικού-Ανατολικού άξονα αναπτύσσονται συνδυασμένες μεταφορές (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες), με σημαντικά περιθώρια βελτίωσης και ένταξής τους στο τουριστικό-πολιτιστικό προϊόν
- τον **κάθετο άξονα** που ορίζεται από την Αρχαία Ήλιδα και το Ναό του Επικούριου Απόλλωνα, αποτελώντας όμως τμήμα του Εθνικής Σημασίας Δυτικού Άξονα, ο οποίος εκτείνεται προς Πάτρα (-Αθήνα) προς το βορρά και προς Καλαμάτα προς το Νότο. Ο άξονας αποτελεί και ένα όριο μεταξύ της παράκτιας τουριστικής ζώνης (πυρήνα μαζικού τουρισμού αλλά και προστατευόμενη περιοχή) και της αγροτικής/ορεινής ενδοχώρας. Στο βαθμό, που τεκμηριώνεται άμεση σύνδεση με τη ροή επισκεπτών από και προς την Αρχαία Ολυμπία, σημειακές παρεμβάσεις δράσεις στα βασικά σημεία του εν λόγω άξονα (π.χ. Αθήνα, Πάτρα, Καλαμάτα) δεν θα πρέπει να αποκλειστούν ειδικά σε ότι αφορά θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού ή/ και επιχειρηματικών συνεργασιών.

Οι τομείς παρέμβασης της ΟΧΕ προκύπτουν από την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (2014) και το εγκεκριμένο ΠΕΠ (2014) ως εξής:

- ✓ **Τουρισμός-Πολιτισμός:** Η στρατηγική του Τουρισμού συνίσταται στην ανάδειξη του τουρισμού με το συνδυασμό του φυσικού και του πολιτιστικού αποθέματος σε ένα συνολικό προϊόν εμπειριών, που θα το χαρακτηρίζει η υψηλή ποιότητα σε όλες τις πτυχές των προσφερόμενων υπηρεσιών.
- ✓ **Αγροδιατροφή:** Η στρατηγική συνίσταται στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου παραγωγικού κλάδου, ικανού να συμβάλει στην οικονομική ευημερία και την ποιότητα ζωής των πολιτών, μέσω της παραγωγής ανταγωνιστικών, ποιοτικών και ασφαλών τροφίμων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης, με υψηλή προστιθέμενη και διατροφική αξία. Η ανάπτυξη της αγροβιοδιατροφής αποτελεί σε εθνικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο βασική προτεραιότητα προκειμένου να αλλάξει το παραδοσιακό μοντέλο αγροτικής παραγωγής – ιχθυοκαλλιέργειας και παραγωγής – επεξεργασίας τροφίμων.
- ✓ Οι παραπάνω τομείς υποστηρίζονται από **ενεργειακά συστήματα** και **εφαρμογές – ΤΠΕ** που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των αλυσίδων αξίας τους.

3.2 Η Λογική της Παρέμβασης

Η λογική της παρέμβασης, **ξεκινάει από την αμφίδρομη σχέση τουρισμού-πολιτισμού και την «διαδρομή» που απαιτείται να διανύσει ένας τόπος**, μια περιοχή για να μπορέσει να αποτελέσει έναν σύγχρονο και ανταγωνιστικό πολιτιστικό και τουριστικό πόλο, μέσα από οργανωμένο σχεδιασμό και συνεργασία των φορέων.

Μια «διαδρομή» όπως αυτή πάνω στο ίχνος του ιστορικού τρένου, γίνεται η βάση για τη δημιουργία ενός επώνυμου προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο καλείται να επαναπροσδιορίσει τη σύστασή του και να εμπλουτίσει την αλυσίδα αξίας του.

Η «διαδρομή»:

- **διαρθρώνεται σε τρεις ζώνες-πόλους:** το Κατάκολο-ως πύλη εισόδου, το Πύργο-ως το κύριο αστικό κέντρο της Ηλείας, την Αρχαία Ολυμπία - ως το πυρήνα μιας παγκόσμιας ταυτότητας των λαών
- **διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο συνεκτικό στοιχείο** (την οικουμενικότητα και την ιστορία της Αρχαίας Ολυμπίας)
- **καλύπτει μια προσδιορισμένη χωρικά περιοχή** (Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία)
- **αποκτά «τουριστική ταυτότητα»** με επωνυμία και στόχο έχει να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη ορισμένης περιοχής, βιώσιμη και οικονομικά και κοινωνικά και περιβαλλοντικά, η οποία θα προωθήσει την Ηλεία αλλά και την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στο σύνολό της
- **χρησιμοποιεί το τρένο ως στρατηγικό μέσο εικονικής δικτύωσης, προώθησης και προβολής** σημείων και περιοχών που προσδιορίζουν την πολιτιστική και τουριστική ταυτότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σε μια ενιαία – αλλά πολυδιάστατη – εικόνα. του πλεονάσματος των φυσικών, τουριστικών και πολιτιστικών πόρων της ΠΔΕ

Στόχοι της είναι να προσελκύσει επισκέπτες στην συγκεκριμένη περιοχή, να δημιουργήσει ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και τους παραγωγούς προϊόντων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, ώστε να αυξήσουν τα έσοδά τους, να προσελκύσει νέες επενδύσεις, να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο και να εξασφαλίσει πόρους για συντήρηση / ανάδειξη / περαιτέρω αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και «ζωντανών» πολιτιστικών στοιχείων-στρατηγικά όχι μόνο της περιοχής αλλά του συνόλου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Στα πλαίσια μιας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης, η «διαδρομή του τρένου» αναπτύσσεται και μετεξελισσεται - μεταξύ δυο παράλληλων αστικών συγκεντρώσεων (Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας) - σε ολοκληρωμένο πρόγραμμα που περιλαμβάνει επιπλέον, τουλάχιστον: υποστηρικτικές υποδομές,

υποδομές προσπελασιμότητας, προβολή-προώθηση, έξυπνες εφαρμογές και χρήση καινοτομικών εργαλείων, επεμβάσεις σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, ενίσχυση «ζώντων» στοιχείων πολιτισμού, ενίσχυση επιχειρήσεων, δημιουργία δομής διαχείρισης - λειτουργίας, εκπαίδευση προσωπικού.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Οδικού Χάρτη Εξειδίκευσης Δράσεων Τομέα Τουρισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, το τουριστικό σύστημα της Δυτικής Ελλάδας δύναται να κινητοποιήσει τη μόχλευση έργων, δράσεων και παρεμβάσεων που ξεπερνούν τα 502 εκ. ευρώ έως το 2020, μέσα από δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, σε τομείς που κατέχουν βασικό ή υποστηρικτικό χαρακτήρα για την περαιτέρω ανάπτυξη της «ατμομηχανής» της ανάπτυξης, τον τουρισμό. Οι τομείς αυτοί είναι: ιδιωτικές τουριστικές υποδομές (ίδρυση, επέκταση, αναβάθμιση), εξασφάλιση ικανού επιπέδου δημοσίων υποδομών (με έμφαση στην προσπελασιμότητα και τα δίκτυα μεταφορών), την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού μέσω «βιώσιμης» ανάπτυξης της ενδοχώρας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε συμπληρωματικότητα με τα παραδοσιακά τουριστικά προϊόντα, προώθηση των νέων τεχνολογιών στη διαχείριση τουριστικών ροών και προβολής, εκπαίδευση-κατάρτιση εργαζομένων στον τουρισμό κ.α.

Η Ο.Χ.Ε. Αρχαίας Ολυμπίας είναι σκόπιμη για να βελτιώσει σε όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας την υλοποίηση ενός σημαντικού μέρους του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας που αναφέρεται στην αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος προς όφελος της βιώσιμης (τουριστικής) ανάπτυξης.

Η ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας, στην οποία επιδιώκεται να εφαρμοστεί η στρατηγική της ΟΧΕ είναι πρόσφορη για την, δεδομένου ότι:

- Πρόκειται για μία διαφοροποιημένη και χωρολειτουργικά οριοθετημένη υποπεριφερειακή περιοχή με διακριτή ταυτότητα - που χρήζει ωστόσο επαναπροσδιορισμού, η οποία διαθέτει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για παραγωγική ανασυγκρότηση, με στοιχεία «Έξυπνης Εξειδίκευσης» και για δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
- Συνιστά έναν υποσχόμενο πόλο περαιτέρω τουριστικής ανάπτυξης, διαθέτοντας πόρους με διαχρονική αξία όπως είναι τα τοπία, οι παραδοσιακοί οικισμοί, οι ορεινοί όγκοι, το οικολογικό απόθεμα, μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, εκκλησιές και μοναστήρια, ποιοτική αγρο-κτηνοτροφική παραγωγή κ.α.
- Η ολοκλήρωση των υποδομών του λιμένα Κατακόλου σε συνδυασμό με τον οικουμενικό χαρακτήρα και αναγνώριση της Αρχαίας Ολυμπίας αναπτύσσουν μια αυτόνομη παραγωγική αλυσίδα Πολιτισμού-Αγροτοδιατροφής-Μεταφορών-Έξυπνων Εφαρμογών-Υποδομών-Τουρισμού-Υπηρεσιών
- Η μεσαία και ορεινή ζώνη της περιοχής εμφανίζει σημαντικά περιθώρια υποδοχής τουριστικής διάχυσης και ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, σε διασύνδεση με την περαιτέρω προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης τουριστικής δραστηριότητας της παράκτιας ζώνης, και ιδιαίτερα

δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού (π.χ. πολιτιστικού, οικολογικού, ορειβατικού, θρησκευτικού, γαστρονομικού, εμπειρίας),

Συμπερασματικά, η περιοχή αναφοράς χαρακτηρίζεται από ένα αναπτυξιακό δυσισμό. Από τη μια διαθέτει μία πρωτόγνωρη πύλη εισόδου τουριστικών ροών (Κατάκολο) προς σε ένα εμβληματικό πολιτιστικό χώρο οικουμενικής αξίας (Αρχαία Ολυμπία) η βιωσιμότητα του οποίου επιτάσσει την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης οικονομικής και περιβαλλοντικής ανασυγκρότησης και από την άλλη, μία αστική, ημιορεινή και ορεινή «ενδοχώρα» με σημαντικό αναπτυξιακό δυναμικό, συμπληρωματικό της παράκτιας ανάπτυξης, αλλά και αυτοδύναμο έως ένα βαθμό η οποία όμως δεν καρπώνεται παρά ελάχιστα από τις τουριστικές ροές. Η ισόρροπη ανάπτυξη του χώρου της περιοχής αναφοράς προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, τη διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης της Αρχαίας Ολυμπίας στην «ενδοχώρα» μέσω της δημιουργίας τουριστικών υποδομών, της ανάδειξης νέων εσωτερικών τουριστικών προορισμών, της ουσιαστικής λειτουργικής ενοποίησης του χώρου, καθώς και μέσω της διασύνδεσης του παράκτιου τουριστικού συστήματος με το ημιορεινό και ορεινό αγροδιατροφικό σύστημα.

Μέσω της εφαρμογής της ΟΧΕ επιδιώκεται, αφενός η διασφάλιση της τουριστικής αειφορίας της Αρχαίας Ολυμπίας και η ενίσχυση της λειτουργίας της ως σημαντικού αναπτυξιακού πόλου για το σύνολο της ΠΔΕ και αφετέρου η ενδυνάμωση και αναδιάρθρωση του παραγωγικού συστήματος και η επιτάχυνση της ανάπτυξης της αστικής, ημιορεινής και ορεινής περιοχής της – συνδυαστικά με τον Πύργο, η οποία παρά τις παραγωγικές δυνατότητές της χαρακτηρίζεται από δημογραφική και οικονομική συρρίκνωση, εγκατάλειψη και κοινωνική υποβάθμιση.

Ταυτόχρονα, λόγω της εμβληματικότητας του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας, ως παγκόσμιο σύμβολο πολιτιστικής κληρονομιάς, και της δυναμικής να αντλεί τουριστικές ροές από όλο τον κόσμο δίνει προοπτικές για την ανάδειξη της Δυτικής Ελλάδας σε ένα ελκυστικό και ανταγωνιστικό τόπο προορισμού, μέσω της απόκτησης τουριστικής ταυτότητας, στην οποία μπορούν να συμπεριλαμβάνονται και οι παραγωγικές δράσεις της περιοχής, με προβολή της βαθιάς πολιτιστικής παράδοσης, αλλά και την κουλτούρα, τα θρησκευτικά μνημεία και τις φυσικές περιοχές απείρου κάλλους, που δεσπόζουν στην επικράτεια της Δυτικής Ελλάδας.

Η εξειδίκευση της Ο.Χ.Ε. γίνεται χρονικά σχεδόν παράλληλα με την κατάρτιση του Οδικού Χάρτη Εξειδίκευσης Δράσεων Τομέα Τουρισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η συγκυρία αυτή δεν είναι τυχαία, καθώς οι δύο σχεδιασμοί είναι αλληλοσυμπληρούμενοι, αλλά και διακριτοί καθώς παρά το ότι εξυπηρετούν κοινούς στόχους, προσεγγίζουν με διαφορετική οπτική (και εν τέλει μέσα) την επίτευξη τους. Η ανάπτυξη συνεργιών και συντονισμού μεταξύ των δύο προσεγγίσεων είναι απαραίτητη για να

παραχθούν τα μέγιστα θετικά αποτελέσματα και κυρίως για να επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης συνολικά και ολοκληρωμένα.

Ο Οδικός Χάρτης για τη χρηματοδότηση της τουριστικής ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδας φιλοδοξεί να αποτελέσει μια - κατά το δυνατόν - αντικειμενική ματιά στις αναπτυξιακές προτεραιότητες του τουριστικού τομέα στην Περιφέρεια και, ταυτόχρονα, μια αναζήτηση τρόπων με τους οποίους τα υφιστάμενα και νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα της θα αναδειχθούν μέσα από παρεμβάσεις και πολιτικές, αξιοποιώντας στο έπακρο τις διαθέσιμες χρηματοδοτήσεις για την προώθηση ενός νέου κύκλου τουριστικής ανάπτυξης.

Κύριο στοιχείο διαφοροποίησης της Ο.Χ.Ε. από την τομεακή προσέγγιση Τουριστικής Ανάπτυξης είναι ο ορισμός του χώρου και των ιδιοτήτων του (χαρακτηριστικών του και διαφοροποιήσεων / εναλλαγών) ως κύριας παραμέτρου του σχεδιασμού. Επικεντρώνεται στην ρύθμιση των παραγόντων που θα επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των τομεακών επιλογών και την δημιουργία συνεργιών (θετικών επιπτώσεων) με την τομεακή προσέγγιση που δεν εξαντλούνται μόνο στην οικονομική διάσταση του αναπτυξιακού προγραμματισμού.

Η εστίαση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς ο τουρισμός έχει έντονη χωρική διάσταση στο βαθμό που η ανταγωνιστικότητα κάθε περιοχής εξαρτάται από τους Τουριστικούς Πόρους: Περιβαλλοντικούς, Πολιτιστικούς και Υποδομή, ο οποίοι (ειδικά οι δύο πρώτοι) σε σημαντικό βαθμό είναι άκαμπτα χωροθετημένοι. Κατά συνέπεια η Ο.Χ.Ε. επικεντρώνει σε έναν πρωτεύοντα κατά την Στρατηγική Τουριστικής Ανάπτυξης παράγοντα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας που είναι ο Πολιτισμός.

Στο πλαίσιο της Ο.Χ.Ε. η σύνδεση Πολιτισμού - Τουρισμού προωθεί και προγραμματίζει αμφίδρομα την ενίσχυση των αποτελεσμάτων και των θετικών επιπτώσεων από μια μελλοντική μεγέθυνση της τουριστικής οικονομίας στην Περιφέρεια στην πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη. Οδηγεί δηλαδή από τον Τουρισμό στον Πολιτισμό και ανατροφοδοτεί έτσι έναν αναπτυξιακό κύκλο που θα κινηθεί αντίθετα από τον υφιστάμενο φαύλο κύκλο της ύφεσης που δημιουργεί η σημερινή οικονομική συγκυρία. Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, αν όχι αναγκαία σήμερα, υπό το καθεστώς περιορισμένων πόρων για τομείς όπως ο Πολιτισμός (και το Περιβάλλον), οι οποίοι αν και έχουν καθοριστικό ρόλο για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη δεν παρουσιάζουν άμεσα οικονομικά αποτελέσματα. Προκύπτει ότι η Ο.Χ.Ε. Πολιτισμού - Τουρισμού έχει μια πολυτομεακή αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων επένδυσης πόρων στον τομέα του πολιτισμού με κύριο γνώμονα την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των επενδύσεων αυτών στην υλοποίηση των στόχων του ΠΕΠ. Η κρισιμότητα αυτή είναι ακόμα πιο αναγκαία λόγω του περιορισμού των πόρων.

Εύλογα γίνεται λοιπόν αντιληπτό, λοιπόν, ότι σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον, δεν μπορεί παρά να μεταβάλλεται συνεχώς και η τουριστική στόχευση της περιοχής. Το ασύγκριτης ομορφιάς φυσικό μας περιβάλλον (ακτές, ποτάμια, δάση, λίμνες, καταρράκτες), το ένδοξο παρελθόν, η μυθολογία και η ιστορία των προγόνων μας, δεν είναι αρκετά από μόνα τους για να προσελκύσουν τους τουρίστες. Η Αρχαία Ολυμπία και η Ηλεία δεν μπορεί να συνεχίσει να προβάλλεται στην εσωτερική και τη διεθνή αγορά χρησιμοποιώντας τα στερεότυπα (περιεχομένου και μορφής) των προηγούμενων δεκαετιών. Συνεπώς η σύνταξη ενός σύγχρονου Στρατηγικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα που θα οδηγήσει και στη Διαμόρφωση μιας νέας «μετά-Ταυτότητας» της Αρχαίας Ολυμπίας (Branding). Και ο καλύτερος τρόπος δε μπορεί παρά να είναι μέσω του Τρένου.

3.3 Χωρικό Μοντέλο Παρέμβασης

Η περιοχή παρέμβασης προσδιορίστηκε κατά τη φάση ανάλυσης και τεκμηρίωσης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης αλλά και από τους στρατηγικούς στόχους και το όραμα, μέσα στην οποία εντάσσονται αρχικά έργα και δράσεις που εξυπηρετούν το σκοπό της ΟΧΕ

Το Χωρικό Μοντέλο της Ο.Χ.Ε. υπακούει στο στόχο της αναβάθμισης της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου, το οποίο να διαχέεται στο σύνολο επιρροής της Αρχαίας Ολυμπίας, τόσο χωρο-λειτουργικά όσο και περιφερειακά μέσω της διαμόρφωσης μιας νέας ταυτότητας της περιοχής που θα συμπαρασύρει και την προώθηση και προβολή του νέου τουριστικού προϊόντος της Δυτικής Ελλάδας

Απώτερος σκοπός αυτής της δικτύωσης είναι η άμεση παροχή ελκυστικού, πολύπλευρου, ολοκληρωμένου, συνεκτικού και αφομοιώσιμου περιεχομένου προς τους χρήστες (τουρίστες, επισκέπτες), που θα αναδεικνύει την ιστορική και πολιτιστική ταυτότητα της ιδιαίτερης αυτής περιοχής έτσι ώστε να αυξάνει την ελκυστικότητα της ως τουριστικού προορισμού, να κάνει περισσότερο αναγνωρίσιμη την ταυτότητα της διεθνώς και να λειτουργεί προς όφελος της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής και πολιτιστικής προόδου.

Κατά συνέπεια, το **χωρικό μοντέλο εφαρμογής της Ο.Χ.Ε.** συντίθεται στη βάση τεσσάρων στοιχείων:

- **ΠΟΛΟΙ ΕΛΞΗΣ - το αστικό κέντρο του Πύργου/το αστικό κέντρο της Αρχαίας Ολυμπίας/ο αρχαιολογικός χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας και της Ήλιδας/Ο Επικούριος**

Κεντρικό στοιχείο του μοντέλου χωρικής ανάπτυξης της στρατηγικής ΟΧΕ του άξονα Κατάκολο-Αρχαία Ολυμπία αποτελούν οι πόλοι έλξης, οι οποίοι είναι οι κύριες περιοχές/ζώνες στις οποίες εντοπίζεται δυνατότητα χωρικής οργάνωσης για τον σχηματισμό ιδιαίτερης αξίας περιοχών αυξημένου τουριστικού/πολιτιστικού και οικονομικού ενδιαφέροντος μέσα από συνδυασμό των πολιτιστικών, τουριστικών, φυσικών, οικονομικών συστατικών. Για κάθε πόλο προσδιορίζεται μια στόχευση που προσδιορίζει τον ρόλο και την ιδιαίτερη κατεύθυνση βάσει των δυνατοτήτων, αναγκών και των προοπτικών που υπάρχουν. Οι επενδύσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της ΟΧΕ και του ΠΕΠ 2014-2020 θα κατευθυνθούν προς την ενδυνάμωση αυτού του ρόλου.

- **ΚΟΜΒΟΙ - το λιμάνι του Κατακόλου /οι σταθμοί του τρένου το εμπορικό και ιστορικό κέντρο του Πύργου και της Αρχαίας Ολυμπίας**

Οι κύριες περιοχές αφητηρίας των τουριστικών κινήσεων στο δίκτυο (τερματικά), άλλα και τα σημεία σύνδεσης και αναδιανομής των ροών.

▪ **ΆΞΟΝΕΣ - η σιδηροδρομική γραμμή Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία /η ιστορία της Αρχαίας Ολυμπίας /οι κάθετοι δρόμοι από και προς τους σταθμούς του τρένου**

Σύνθεση λειτουργικών και εννοιολογικών αξόνων από "γραμμικές" συνδέσεις μεταξύ πόλων έλξης και κόμβων. Ο εννοιολογικός άξονας αποτυπώνεται χωρικά από την ιστορία, την αναδομή, την αναγνωρισιμότητα και την οικουμενικότητα της Αρχαίας Ολυμπίας με στόχο την ενοποίηση του κοινωνικού, περιβαλλοντικού και οικονομικού περιεχόμενου της περιοχής και της παραγωγικής της διάρθρωσης, μέσα στο ιστορικό και πολιτιστικό πλαίσιο της.

▪ **ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ - Πολιτιστικές/ /Τουριστικές / Εικονικές Ποδηλατικές / Ιστορικές/Λαογραφικές**

Οι «διαδρομές» αυτές εικονικές ή μη, έχουν ως κύριο στόχο τη σύνδεση των πόλων, των αξόνων και των κόμβων μεταξύ τους, πάνω σε ένα ιστορικό και κοινωνικό χρονολόγιο με σκοπό να δομήσουν την νέα πολιτιστική και τουριστική ταυτότητα της περιοχής σε μια ενιαία (αλλά πολυεπίπεδη) εικόνα ενός εξωστρεφούς και ανταγωνιστικού παραγωγικού ιστού, και ειδικά στον τομέα της αγροδιατροφής και του πολιτισμού-τουρισμού.

Το χωρικό πρότυπο της ΟΧΕ, στη βάση των Πόλων, των Κόμβων, των Αξόνων και των Διαδρομών εξυπηρετεί με καίριο τρόπο τη στρατηγική στόχευση για:

Συνέργεια & Διεπαφή Τουρισμού - Πολιτισμού

Κύριος παράγοντας επιτυχίας αποτελεί η εύκολη πρόσβαση των τουριστών στην νέα εμπειρία, στη νέα ταυτότητα της περιοχής και στην βέλτιστη αφομοίωση του νέου μείγματος του τουριστικού προϊόντος. Η αφομοίωση αναφέρεται στην εικόνα και στην πληροφορία που παρέχεται. Μετατρέποντας έναν πόρο που ονομάζεται πολιτιστική κληρονομιά σε ένα τουριστικό προϊόν, απαιτείται η ενσωμάτωση νέων μέσων και πρακτικών που σχετίζονται με τον τουρισμό, ώστε να μπορεί να εισαχθεί στην δυναμική της τοπικής οικονομίας όπου η οικονομική αποδοτικότητα είναι ένας βασικός παράγοντας για τη βιωσιμότητα.

Η ανάγκη για αρμονία και ισορροπία μεταξύ των θεμελιωδών στοιχείων και της αξίας της πολιτιστικής κληρονομιάς από την μια μεριά και της τουριστικής δυναμικής από την άλλη, γίνεται επιτακτική και επιβάλλει την καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας για την πραγματοποίησή της.

Η «διαδρομή» στις ράγες του τρένου πρέπει να πλαισιωθεί από ένα νέο φάσμα δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ και των smart εφαρμογών.

Δύο βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να ληφθούν υπόψη στον σχεδιασμό είναι η νέα τάση του τουρισμού που χαρακτηρίζεται από συχνότερα ταξίδια κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά μικρότερα σε διάρκεια και ένα νέο προφίλ των τουριστών που αναζητούν εμπειρίες (χαλάρωση, ανακάλυψη, απόλαυση και γνώση). Σε ότι αφορά το δεύτερο χαρακτηριστικό, το νέο προφίλ των τουριστών που έχουν ένα υψηλότερο επίπεδο της περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ευαισθητοποίησης, σημαίνει ότι, ως αποτέλεσμα της γενίκευσης των ΤΠΕ και της κοινωνικής δικτύωσης, είναι πιο απαιτητικοί, είναι σε θέση να επηρεάσουν περισσότερο και να έχουν την άποψή τους σχετικά με τις υπηρεσίες που τους προσφέρονται.

Η αυξημένη χρήση του Διαδικτύου για τον προγραμματισμό των διακοπών έχει τεκμηριωθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να έχει πλέον καταστεί η κύρια πηγή των πληροφοριών, μεταξύ άλλων σχετικά με τους προορισμούς, τα τουριστικά προϊόντα, τις τιμές, την διαθεσιμότητα και τις κρατήσεις.

Εκτός από αυτές τις τάσεις του τουρισμού, που αντανakλούν σε μεγάλο βαθμό τη δυτική κοινωνία του εικοστού πρώτου αιώνα, υπάρχουν δύο πιο γενικές διαδικασίες που εξηγούν το αυξανόμενο ενδιαφέρον για τον πολιτιστικό τουρισμό, ο οποίος έχει εξελιχθεί σε μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες τάσεις του τουρισμού. Πρώτα, η ευαισθησία για το περιβάλλον και την ανάγκη προστασίας του και δεύτερον, η αύξηση του ενδιαφέροντος για το παρελθόν και, ως εκ τούτου, η επίγνωση της ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς. Σε αυτό το πνεύμα, το τουριστικό προϊόν που σχετίζεται με πολιτιστικές και άλλες (περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος) διαδρομές, σημαντικές πόλεις πολιτισμού και πολιτιστικά εκθέματα, πρέπει να συνδεθεί με το λαϊκό πολιτισμό, τις τέχνες, την έρευνα για την αυθεντικότητα των προορισμών και των τοπικών πολιτισμών, με σκοπό να αποτελέσει ίσως το βασικό κορμό των στοιχείων, που αποτελούν τη βάση του νέου σεναρίου σε όλο τον κόσμο του πολιτιστικού τουρισμού.

Αφορά παροχή οργανωμένης και εύκολα κατανοητής πληροφορίας για τον πολιτισμό, επιτάχυνση της εξοικείωσης του τουρίστα μ' αυτόν, δυνατότητα άμεσης και έγκυρης προσωπικής έρευνας που θα επιτρέψει στον τουρίστα να προσαρμόσει το περιεχόμενο και να δημιουργήσει δικό του πλάνο. Αναφέρεται επίσης στην ανάπτυξη μέσων και παροχής υπηρεσιών ερμηνείας και οργάνωσης εκθέσεων - εκθεμάτων. Εστιάζει κυρίως σημειακά και σχετίζεται με τεχνολογικά μέσα και ανθρώπινους πόρους.

Διάχυση Ροών

Στόχος η διάχυση των τουριστικών ροών στην ενδοχώρα της Αρχαίας Ολυμπίας. Με αφετηρία το νέο Λιμάνι του Κατακόλου και «τερματισμό» την Αρχαία Ολυμπία. Προϋποθέτει την επαρκή διασύνδεση περιοχών που βρίσκονται οι κύριοι πολιτιστικοί και τουριστικοί πόλοι (κάθετος και οριζόντιος άξονας κατά

το ΠΠΧΣΑΑ) με περιοχές που διαμένουν οι τουρίστες, ώστε να διασφαλίζεται με ασφάλεια και ποιότητα οι μετακίνηση τουριστών. Επιδιωκόμενο αποτέλεσμα η αύξηση της εμβέλειας που μπορεί να καλυφθεί από τους τουρίστες, επιτρέποντας την διάχυση των οικονομικών ωφελειών από τον τουρισμό προς την ενδοχώρα της Ολυμπίας. "Ραχοκοκαλιά" της λειτουργικής δικτύωσης το τρένο Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία και κύριοι κόμβοι τα 2 αστικά συγκροτήματα Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας.

Συνδεσιμότητα

Με κύριο στόχο τη σύνδεση των σημείων / περιοχών που προσδιορίζουν την νέα πολιτιστική και τουριστική ταυτότητα της Αρχαίας Ολυμπίας, τη Ηλείας και της Δυτικής Ελλάδας σε μια ενιαία (αλλά πολυεπίπεδη) εικόνα. Η δικτύωση δεν αφορά μόνο την σιδηροδρομική και οδική σύνδεση του Κατακόλου με την Αρχαία Ολυμπία, αλλά κυρίως την νοητή, την εννοιολογική και την ουσιαστική σύνδεση που θα επιτρέψει αναδομές, υποδομές, μνημεία, τουριστικούς και περιβαλλοντικούς θησαυρούς από διάφορες περιόδους και σε διάφορα μέρη, να ενταχθούν σε ένα σύνολο, να ομογενοποιηθούν και να προβληθούν με κατάλληλο τρόπο. Κέντρο βάρους η υφιστάμενη σιδηροδρομική γραμμή Κατάκολο-Αρχαία Ολυμπία, ως νοητή γραμμή αλλά και υποδομή στην οποία συμπυκνώνεται, συντίθεται και οργανώνεται ανά περιόδους το πολιτιστικό, ιστορικό, περιβαλλοντικό και τουριστικό απόθεμα της Ηλείας αλλά και ολόκληρης της Δυτικής Ελλάδας, μέσα από την ιστορία των πόλεων και των ανθρώπων της περιοχής.

Οργάνωση

Η χωρική οργάνωση αποτελεί σημείο κλειδί για την τουριστική ανάπτυξη. Μέσω του άξονα του τρένου και πόλους το Κατάκολο και τον Δήμο Πύργου, πυρήνα την Αρχαία Ολυμπία και νοητές γραμμές/διαδρομές το σύνολο του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της ΠΔΕ, η ΟΧΕ της Ηλείας μπορεί να αποτελέσει το συνδεδετικό κρίκο για δημιουργία μια ολοκληρωμένης χωρο-λειτουργικής ενότητας, το οποίο να αποτελέσει και τη νέα ταυτότητα του τουριστικού προϊόντος όλης της Δυτικής Ελλάδας.

3.4 Ανάλυση της Στρατηγικής

Από το διατυπωμένο όραμα και στρατηγικό στόχο για ποιοτική ανάπτυξη και με γνώμονα τις στρατηγικές επιλογές για την επίτευξη του διατυπωμένου οράματος προκύπτουν οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) και οι επιμέρους ειδικοί στόχοι (ΕΣ) για την υλοποίηση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων για τον άξονα Κατάκολο-Αρχαία Ολυμπία.

Ειδικότερα, η δομή της Στρατηγικής, όπως φαίνεται και στον παρακάτω Πίνακα, αναλύεται σε :

- i. **Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ)**, και
- ii. **Ειδικούς Στόχους (ΕΣ)**

Άξονας Προτεραιότητας (ΑΠ)		Ειδικός Στόχος (ΕΣ)	
1	Συνολική Αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής
		1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείο κοινωνικής ενσωμάτωσης
2	Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών
		2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας

Η επίτευξη του αναπτυξιακού Οράματος της Στρατηγικής, μέσω κάθε Άξονα Προτεραιότητας και των επιμέρους ειδικών στόχων του, συμβάλλει στην υλοποίηση του γενικού αναπτυξιακού στόχου διασφαλίζοντας αποτελέσματα ενίσχυσης και ανάδειξης της περιοχής καθώς και αντιμετώπισης των τοπικών αναγκών και αναλύεται ως ακολούθως:

Άξονας Προτεραιότητας 1 «Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας»

Ο πρώτος αναπτυξιακός στόχος/ άξονας προτεραιότητας της στρατηγικής ΟΧΕ της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας αφορά τη **συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου**. Η αναβάθμιση αφορά το σύνολο της ευρύτερης περιοχής, αντιμετωπίζοντας ευθέως τη σημειακή ανάπτυξη και συμφόρηση στα σημεία εισόδου ή/και τους υφιστάμενους άξονες ανάπτυξης, καλύπτοντας και την ανάγκη εξυγίανσης όπως διατυπώνεται στο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και

Αειφόρου Ανάπτυξης. Ιδιαίτερη σημασία στην προσέγγιση της ΟΧΕ έχει η χωρική και λειτουργική διασύνδεση των ιδιωτικών ή δημοσίων επενδύσεων (στο πλαίσιο της αναβάθμισης) με το τουριστικό προϊόν της περιοχής.

Ταυτόχρονα, η αναβάθμιση έχει ένα έντονο κοινωνικό στοιχείο στο βαθμό που η υφιστάμενη –ως επί το πλείστον τουριστική- ανάπτυξη «παρακάμπτει» την τοπική κοινωνία είτε χωρικά είτε οικονομικά. Σε χωρικό επίπεδο, ο στόχος αποσκοπεί στη διάχυση των οφελών από την τουριστική κίνηση προς άλλους αρχαιολογικούς χώρους, την αγροτική ενδοχώρα της Αρχαίας Ολυμπίας αλλά και την πόλη του Πύργου. Σε κοινωνικό επίπεδο, στο πλαίσιο του στόχου επιδιώκεται η ανάδειξη του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης αξιοποιώντας την υφιστάμενη τουριστική κίνηση προκειμένου να αντιμετωπιστούν στοιχεία κοινωνικού αποκλεισμού, ο οποίος συνδέεται έντονα και με το υφιστάμενο μοντέλο χωρικής ανάπτυξης.

Η ανωτέρω προσέγγιση επιτρέπει την ανάλυση του Αναπτυξιακού Στόχου 1 σε δυο διακριτούς αλλά αλληλοσυμπληρούμενους ειδικούς στόχους της στρατηγικής ΟΧΕ.

Ειδικός Στόχος 1.1 «Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής»

Ο στόχος της αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής αφορά τη διασφάλιση και διεύρυνση των προϋποθέσεων επισκεψιμότητας και διαμονής στην ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Ολυμπίας,, συμπεριλαμβανομένου και του Πύργου.

Σε ότι αφορά τον τουρισμό, η ελκυστικότητα της περιοχής συνδέεται άμεσα με τη **συνολική διαμόρφωση μιας ενιαίας ταυτότητας της περιοχής** η οποία θα μπορεί να εκφραστεί στα διεθνή μέσα και κανάλια προώθησης (ηλεκτρονικά μέσα, άλλα εμπορικά και τουριστικά κανάλια) αλλά και στον ίδιο το χώρο της περιοχής παρέμβασης (γεγονότα και εκδηλώσεις, σημάνσεις, διαμόρφωση διαδρομών κλπ.). Σε ότι αφορά την ταυτότητα, επισημαίνεται ιδιαίτερος η προστιθέμενη αξία για το σύνολο της Περιφέρειας από την ύπαρξη ενός «σήματος» (brand) της εμβέλειας και αναγνωρισιμότητας της Αρχαίας Ολυμπίας.

Ταυτόχρονα, η ελκυστικότητα συνδέεται και με τη διασφάλιση **ποιοτικών συνθηκών παραμονής** και διέλευσης για τον επισκέπτη, με παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και για τη βελτίωση των συγκοινωνιακών υποδομών σε σημεία και άξονες συμφόρησης (bottlenecks).

Η αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής μπορεί να περιλαμβάνει και σημειακές βελτιώσεις για την **πολιτιστική και περιβαλλοντική κληρονομιά**, με έμφαση (καταρχήν) στα υψηλού επιπέδου μνημεία της ευρύτερης περιοχής και στις προστατευόμενες περιοχές (Ολυμπία, Φολόη, Κυπαρισσιακός Κόλπος).

Ειδικός Στόχος 1.2 «Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης»

Η πορεία της όξυνσης φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού που είχε ήδη παρατηρηθεί κατά την περίοδο οικονομικής μεγέθυνσης (2001-2008) έχει ενισχυθεί με την έλευση της οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο της παρούσας στρατηγικής αναγνωρίζεται ότι η χωρική έκφραση του υφιστάμενου μοντέλου ανάπτυξης (σημειακή ανάπτυξη με βάση την παγκόσμια τουριστική αγορά χωρίς τοπικές διασυνδέσεις) εκφράζεται και κοινωνικά μέσω της έλλειψης διασυνδέσεων της τουριστικής οικονομίας με το βασικό πληθυσμιακό κέντρο της περιοχής (Πύργος) αλλά και την αγροτική ενδοχώρα (Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας).

Η στρατηγική ΟΧΕ επιδιώκει να αναδείξει **τον τουρισμό και τον πολιτισμό ως σημαντικά στοιχεία για την κοινωνική ενσωμάτωση** αντί για παράγοντες αποκλεισμού, όπως μπορεί να έχουν λειτουργήσει μέχρι σήμερα. Στοχεύοντας χωρικά κυρίως στον Πύργο, η στρατηγική θα επιδιώξει την ενσωμάτωση της διάστασης του πολιτισμού σε δράσεις ενεργού ένταξης, ιδίως για ομάδες που αντιμετωπίζουν εντονότερα τον κίνδυνο αποκλεισμού όπως νέοι, γυναίκες και ΑμεΑ. Στο πλαίσιο αυτό είναι θεμελιώδης η αξιοποίηση του στοιχείου της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων στην αγορά εργασίας, ενώ θα επιδιωχθεί και η ανάπτυξη ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την κοινωνική ένταξη.

Άξονας Προτεραιότητας 2 «Διαμόρφωση συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος»

Λειτουργώντας σε έντονη συμπληρωματικότητα με τον πρώτο, ο δεύτερος Αναπτυξιακός Στόχος/ Άξονας Προτεραιότητας της στρατηγικής ΟΧΕ ευρύτερης περιοχής Αρχαίας Ολυμπίας αφορά τη **διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας**. Η στόχευση αυτή αφορά τη συνδυασμένη τοπική και χωρική παρέμβαση, εντός του πλαισίου που έχει τεθεί από το ΕΠ Δυτικής Ελλάδας και την περιφερειακή στρατηγική καινοτομίας. Ο στόχος συνίσταται στη διαμόρφωση ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την υλοποίηση επενδύσεων που θα φέρουν το νέο ποιοτικό στίγμα της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας, επιδιώκοντας να ενσωματώσουν και στοιχεία της υπό διαμόρφωση ταυτότητας «Αρχαία Ολυμπία». Οι παρεμβάσεις στο παραγωγικό σύστημα θα ακολουθούν αναλογικά την ίδια μεθοδολογία της ευρύτερης στρατηγικής: το βάρος της στήριξης θα δοθεί σε δράσεις οι οποίες ευνοούν τη συνεργασία και διάχυση επισκεπτών εντός της περιοχής.

Κρίσιμο και αυτοτελές στοιχείο της στρατηγικής είναι η ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας και απασχόλησης ειδικά για νέους υψηλών προσόντων, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση του θεμελιώδους προβλήματος διαρροής αποφοίτων που αντιμετωπίζει η περιφέρεια.

Στο βαθμό που ο βιο-αγροδιατροφικός κλάδος αποτελεί κλάδο προτεραιότητας για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος στον οποίο απασχολείται άμεσα το 30% του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης και έμμεσα αφορά σχεδόν έναν στους δύο απασχολούμενους, καθοριστική μπορεί να είναι η συμβολή πόρων

του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Η συμβολή αυτή συνοδεύεται επί του παρόντος από σημαντικές αβεβαιότητες (τελική κατανομή πόρων και αρμοδιοτήτων στις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις), ως εκ τούτου ενσωματώνεται ως αυτόνομο κομμάτι στη στρατηγική.

Ειδικός Στόχος 2.1 «Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας»

Εκ της προσέγγισης της, η στρατηγική ΟΧΕ σε ότι αφορά την επιχειρηματικότητα, επικεντρώνεται στην ενθάρρυνση και **στήριξη τοπικών και -υπό προϋποθέσεις- υπερτοπικών επιχειρηματικών δικτύσεων**. Η επιδιωκόμενη στήριξη επιχειρηματικών διασυνδέσεων (clusters) επικεντρώνεται σε διασυνδέσεις με από πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα για την οικονομία της περιοχής.

Εκτός από τις τοπικές επιχειρήσεις δεν θα πρέπει να αποκλειστεί η συμμετοχή και φορέων εκτός της περιοχής παρέμβασης, όπως:

- πανεπιστήμια/ ερευνητικά κέντρα ειδικά -αλλά όχι αποκλειστικά- όσα έχουν έδρα στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.
- εθνικούς ή διεθνείς φορείς οι οποίοι μπορεί να συμβάλλουν στην ανάδειξη και επιχειρηματική αξιοποίηση της ταυτότητας της περιοχής.
- δημόσιους φορείς ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στη βάση ξεκάθαρων ρόλων και στόχευσης από κοινού με επιχειρήσεις.

Σημειώνεται ότι ο εκ των πραγμάτων παγκόσμιος χαρακτήρας της Αρχαίας Ολυμπίας μπορεί να δημιουργήσει και ένα αντίστοιχης εμβέλειας συν-εταιρικό σχήμα.

Ειδικός Στόχος 2.2 «Βελτίωση της απασχολησιμότητας»

Οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της απασχόλησης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού ακολουθούν πλήρως τις γενικές κατευθύνσεις του ΠΕΠ για στήριξη των δυναμικών και αναδυόμενων τομέων της οικονομίας της περιοχής, οι οποίοι και αναμένεται να έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην περιφερειακή ανάπτυξη και αύξηση της απασχόλησης. Οι τομείς αυτοί αναφέρονται σε όλο το εύρος του αγροδιατροφικού τομέα και στην **αξιοποίηση ευκαιριών απασχόλησης που δημιουργούνται από την ύπαρξη πλούσιου πολιτισμικού και περιβαλλοντικού αποθέματος**.

Η στρατηγική ενσωματώνει πλήρως τη διατυπωμένη από το ΠΕΠ «ανάγκη να υποστηριχθούν... ομάδες του πληθυσμού με υψηλά τυπικά προσόντα έτσι ώστε να λειτουργήσουν συμπληρωματικά στην προσπάθεια μετασχηματισμού της περιφερειακής οικονομίας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας» αλλά και τη

διευκόλυνση των ομάδων του πληθυσμού που παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα εισόδου και παραμονής στην αγορά εργασίας.

Εντός του ανωτέρω πλαισίου θα στηριχθούν δράσεις για τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση γνώσεων, δράσεις αναβάθμισης γνώσεων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού σε θεματικές που συνδέονται με δυναμικούς ή αναδυόμενους τομείς της περιφερειακής οικονομίας και δράσεις αναχαίτισης του μεταναστευτικού ρεύματος επιστημόνων ("brain drain").

3.5 Δομή της Στρατηγικής

Η Στρατηγική ΟΧΕ για τον Άξονα Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία υπόκειται στη **λογική της παρέμβασης** των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Μέσα από αυτά αντλεί πόρους, σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 και δημιουργεί «λογικές συνδέσεις» ανάμεσα στις αναπτυξιακές ανάγκες και στην επιλογή των στόχων και αποτελεσμάτων.

Η ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία δομείται σε:

- **Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ)** που συνδέονται άμεσα με τους ειδικούς στόχους των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
- **Ειδικούς Στόχους (ΕΣ)** οι οποίοι εξειδικεύουν το περιεχόμενο της ΟΧΕ
- **Πυλώνες Παρέμβασης (ΠΠ)** που βρίσκονται σε αντιστοιχία με τις επενδυτικές προτεραιότητες των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

Πίνακας 27 Άξονες Προτεραιότητας ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία

Άξονες Προτεραιότητας ΟΧΕ	
ΑΠ 1	Συνολική Αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη
ΑΠ 2	Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας

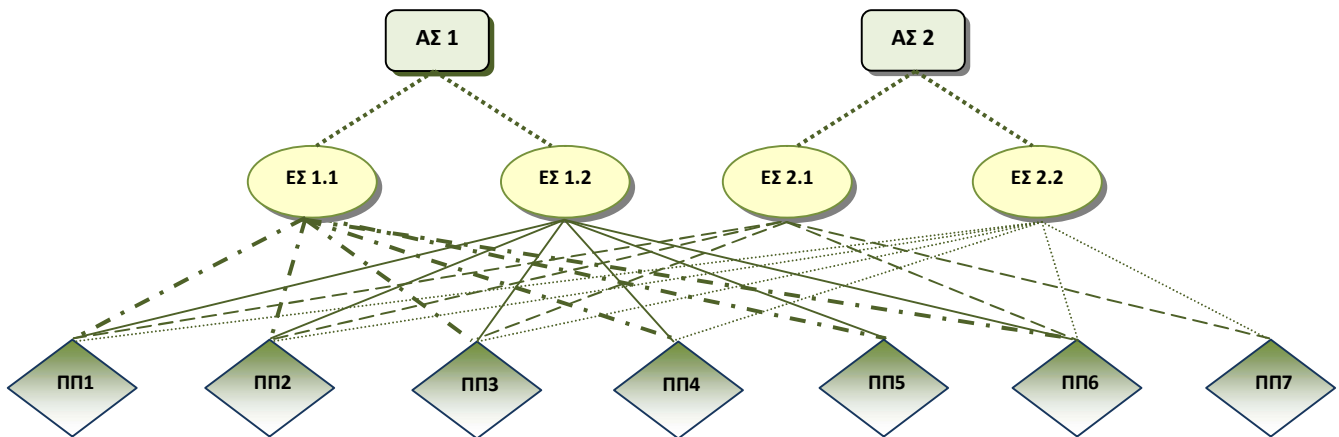
Πίνακας 28 Ειδικό Στόχο ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία

Ειδικό Στόχο ΟΧΕ	
ΕΣ 1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής
ΕΣ 1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείο κοινωνικής ενσωμάτωσης
ΕΣ 2.1	Στήριξη της καινοτομίας και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών
ΕΣ 2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας

Πίνακας 29 Πυλώνες Παρέμβασης της ΟΧΕ Κατάκολο – Αρχαία Ολυμπία

Πυλώνες Παρέμβασης της ΟΧΕ	
ΠΠ1	Αναβάθμιση – Βελτίωση τουριστικών υποδομών»
ΠΠ2	Ανάδειξη νέας ταυτότητας περιοχής (Place Marketing / Branding)»
ΠΠ3	Ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών ΤΠΕ για την προώθηση θεματικού τουρισμού
ΠΠ4	«Ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής»
ΠΠ5	«Αξιοποίηση και ανάδειξη πολιτιστικών και φυσικών πόρων»
ΠΠ6	«Προώθηση και Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας»
ΠΠ7	«Διασφάλιση και ενίσχυση συνθηκών απασχόλησης και ανθρώπινου δυναμικού

Ακολουθεί **ενδεικτικό** διάγραμμα συσχέτισης των Στρατηγικών Στόχων με τους Άξονες Προτεραιότητας, τους Ειδικούς Στόχους και τους Πυλώνες Παρέμβασης στο οποίο περιγράφεται διαγραμματικά η φιλοσοφία της “λογικής παρέμβασης” της ΟΧΕ.

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 30) συσχετίζονται οι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικόί Στόχοι της Στρατηγικής με τους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας για την υλοποίηση πράξεων που εντάσσονται στην Στρατηγική των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για την ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Πίνακας 30 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Θεματικό Στόχο / Επενδυτική Προτεραιότητα / Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ (ΑΠ)	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ (ΕΣ)		Επιδιώξεις του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 ανά Θεματικό Στόχο / Επενδυτική Προτεραιότητα / Ειδικό Στόχο					
			Θεματικός Στόχος (ΘΣ)	Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΠ)		Ειδικός Στόχος (ΕΣ)		
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	2	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	b	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	1	Αύξηση των επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται ως προς την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ
					c	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	1	Αύξηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και πολίτες
			4	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	e	Πρώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της πρόωξης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων	1	Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας
					6	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	c	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
			d	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών			1	Προστασία των περιοχών ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και αισθητικής αξίας
			e	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου			1	Στήριξη για βιώσιμη και ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη
			7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	a	Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	2	Βελτίωση υφιστάμενων λιμένων του ΔΕΔ-Μ & αναβάθμιση/εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών.
	b	Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων			1	Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος		
	1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	2	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	b	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	1	Αύξηση των επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται ως προς την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ
					c	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	1	Αύξηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και πολίτες
			3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των	a	Πρώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων	1	Αύξηση των επενδύσεων σε επιχειρήσεις που συνδέονται με τους

			μικρομεσαίων επιχειρήσεων	επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης		
2. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	8	1	Πρόσβαση των ατόμων που αναζητούν εργασία και των μη ενεργών οικονομικά ατόμων στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που βρίσκονται για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και της υποστήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	1	Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων της Περιφέρειας με έμφαση σε αυτούς με υψηλά τυπικά προσόντα
				3	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	1	Αύξηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης
				5	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	1	Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρηματιών στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης
			9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	v	Προώθηση της κοινωνική επιχειρηματικότητα και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	1
	2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	8	1	Πρόσβαση των ατόμων που αναζητούν εργασία και των μη ενεργών οικονομικά ατόμων στην απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που βρίσκονται για μεγάλο χρονικό διάστημα εκτός της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και της υποστήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	1	Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων της Περιφέρειας με έμφαση σε αυτούς με υψηλά τυπικά προσόντα
				3	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	1	Αύξηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης
				5	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	1	Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρηματιών στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης
			9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	v	Προώθηση της κοινωνική επιχειρηματικότητα και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	1

Σε επίπεδο των Ειδικών Στόχων στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 31) απεικονίζεται η συσχέτιση της παρούσας Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας 2014 – 2020.

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Πίνακας 31 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Ειδικό Στόχο του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ (ΑΠ)	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ (ΕΣ)	Ειδικός Στόχος ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας 2014-2020			
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1 Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	2.b.1	Αύξηση των επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται ως προς την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ		
		2.c.1	Αύξηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και πολίτες		
		4.e.1	Ενίσχυση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας		
		6.c.1	Αύξηση της ελκυστικότητας των φυσικών και πολιτιστικών περιοχών		
		6.d.1	Προστασία των περιοχών ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και αισθητικής αξίας		
		6.e.1	Στήριξη για βιώσιμη και ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη		
		7.a.2	Βελτίωση υφιστάμενων λιμένων του ΔΕΔ-Μ & αναβάθμιση/εκσυγχρονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών.		
		7.b.1	Βελτίωση της προσβασιμότητας σε αστικά κέντρα και σε σημεία γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος		
	1.2 Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	2.b.1	Αύξηση των επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται ως προς την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ		
		2.c.1	Αύξηση των προσφερόμενων υπηρεσιών ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και πολίτες		
		3.a.1	Αύξηση των επενδύσεων σε επιχειρήσεις που συνδέονται με τους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης		
		2. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1 Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	8.1.1	Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων της Περιφέρειας με έμφαση σε αυτούς με υψηλά τυπικά προσόντα
				8.3.1	Αύξηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης
				8.5.1	Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρηματιών στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης
9.v.1	Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο				
2.2 Βελτίωση της απασχολησιμότητας	8.1.1		Αύξηση των ευκαιριών πρόσβασης στην απασχόληση ανέργων της Περιφέρειας με έμφαση σε αυτούς με υψηλά τυπικά προσόντα		
	8.3.1		Αύξηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης		
	8.5.1		Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρηματιών στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης		
	9.v.1		Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο		

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Στον ακόλουθο πίνακα (Πίνακας 32) συσχετίζονται οι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής με τους Άξονες Προτεραιότητας, τα Μέτρα και τους Ειδικούς Στόχους του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την υλοποίηση πράξεων που εντάσσονται που εντάσσονται στην Στρατηγική των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για την ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

Πίνακας 32 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Άξονα Προτεραιότητας / Μέτρο / Ειδικό Στόχο του Ε. Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ (ΑΠ)	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ (ΕΣ)	Προβλέψεις Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανά Άξονα Προτεραιότητας / Μέτρο / Ειδικό Στόχο					
		Άξονας Προτεραιότητας	Μέτρο		Ειδικός Στόχος		
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	1	Προστασία περιβάλλοντος & βελτίωση ποιότητας ζωής	1	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	Προστασία, Ανάδειξη και Αποκατάσταση Περιβάλλοντος
				3	Ολοκληρωμένες χωρικές και αστικές αναπλάσεις	Προστασία, Ανάδειξη και Αποκατάσταση Περιβάλλοντος	
				4	Υποδομές	Βελτίωση – Δημιουργία Υποδομών και Δικτύων	
			2	Τοπική οικονομία- Απασχόληση	2	Τουριστική ανάπτυξη	Ανάδειξη ταυτότητας της περιοχής – Τουριστική Αξιοποίηση
					5	Έρευνα - Τεχνολογία	Ενίσχυση Έρευνας - Καινοτομίας. Διασύνδεση με ΜΜΕ και παραγωγικούς φορείς
					3	Κοινωνική μέριμνα, δια βίου μάθηση, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός & απασχόληση	3
	1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	1	Προστασία περιβάλλοντος & βελτίωση ποιότητας ζωής	1	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	Προστασία, Ανάδειξη και Αποκατάσταση Περιβάλλοντος
					4	Υποδομές	Βελτίωση – Δημιουργία Υποδομών και Δικτύων
			2	Τοπική οικονομία- Απασχόληση	2	Τουριστική ανάπτυξη	Ανάδειξη ταυτότητας της περιοχής – Τουριστική Αξιοποίηση
					3	Επενδύσεις - Επιχειρηματικότητα	Ενίσχυση Επενδυτικών Σχεδίων Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της λειτουργικής διασύνδεσης με Ευρωπαϊκούς θεσμούς και φορείς Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης
					4	Ενίσχυση της απασχόλησης	
					5	Έρευνα - Τεχνολογία	Ενίσχυση Έρευνας - Καινοτομίας. Διασύνδεση με ΜΜΕ και παραγωγικούς φορείς

						Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης	
2. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	2	Τοπική οικονομία- Απασχόληση	1	Αγροτική ανάπτυξη	Ενίσχυση και Ανασυγκρότηση παραγωγικής βάσης Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης
					2	Τουριστική ανάπτυξη	Ανάδειξη ταυτότητας της περιοχής – Τουριστική Αξιοποίηση
					3	Επενδύσεις - Επιχειρηματικότητα	Ενίσχυση Επενδυτικών Σχεδίων
					4	Ενίσχυση της απασχόλησης	Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης
					5	Έρευνα - Τεχνολογία	Ενίσχυση Έρευνας - Καινοτομίας. Διασύνδεση με ΜΜΕ και παραγωγικούς φορείς
	2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	2	Τοπική οικονομία- Απασχόληση	1	Αγροτική ανάπτυξη	Βελτίωση – Δημιουργία Υποδομών και Δικτύων Ενίσχυση και Ανασυγκρότηση παραγωγικής βάσης
					2	Τουριστική ανάπτυξη	Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης
					3	Επενδύσεις - Επιχειρηματικότητα	
					4	Ενίσχυση της απασχόλησης	
					5	Έρευνα - Τεχνολογία	Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με στήριξη της απασχόλησης
			3	Κοινωνική μέριμνα, δια βίου μάθηση, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός & απασχόληση	2	Δια Βίου Μάθηση	Ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών και των υποδομών υγείας, τουρισμού, πολιτισμού, αθλητισμού και παιδείας
					3	Πολιτισμός- Αθλητισμός	Ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών και των υποδομών υγείας, τουρισμού, πολιτισμού, αθλητισμού και παιδείας

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 33) συσχετίζονται οι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικόί Στόχοι της Στρατηγικής με τις Στρατηγικές Προτεραιότητες και Στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για την υλοποίηση πράξεων που εντάσσονται που εντάσσονται στην Στρατηγική των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για την ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

Πίνακας 33 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Στρατηγικούς Στόχους και με Θεματικές περιοχές της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ		Επιδιώξεις της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση στη Δυτική Ελλάδα		
			Θεματική Περιοχή	Στρατηγικός Στόχος / Προτεραιότητα	
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	Τουρισμός – Πολιτισμός	1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
			Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	2	Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και ποιότητάς τους και αξιοποίηση τους στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
	1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	Τουρισμός – Πολιτισμός	1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
			Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών	2	Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και ποιότητάς τους και αξιοποίηση τους στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
2. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	Τουρισμός – Πολιτισμός	1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
			Γεωργία, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργειες, τρόφιμα και ποτά	3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό και οικονομική διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας προσανατολισμένη στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
	2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	Τουρισμός – Πολιτισμός	3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων με αναδιάρθρωση, εκσυγχρονισμό και οικονομική διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας προσανατολισμένη στις τεχνολογικές, τομεακές και διατομεακές περιοχές προτεραιότητας έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΔΕ
			Γεωργία, κτηνοτροφία, ιχθυοκαλλιέργειες, τρόφιμα και ποτά		

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Στον παρακάτω πίνακα συσχετίζονται οι Άξονες Προτεραιότητας και οι Ειδικοί Στόχοι της Στρατηγικής με τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις και στόχους του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ) για την υλοποίηση πράξεων που εντάσσονται που εντάσσονται στην Στρατηγική των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για την ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

Πίνακας 34 Συσχέτιση Αξόνων Προτεραιότητας / Ειδικών Στόχων Στρατηγικής με Στρατηγικές Κατευθύνσεις Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ)

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ	Προβλέψεις και Στρατηγικές Κατευθύνσεις Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ) ανά Στρατηγικό Στόχο (Άξονα)	
		Στρατηγικός Στόχος	Στρατηγική Κατεύθυνση
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1 Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	1 Αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο	1 Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής (διεθνούς) και εθνικής ακτινοβολίας της Περιφέρειας ως κεντρικής περιοχής ανάπτυξης στην Μακροπερίφεια Αδριατικής Ιονίου και Νότιας Δυτικής Πύλης της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση (περιοχή σύγκλισης πέντε διευρωπαϊκών διαδρόμων ανάπτυξης), ως σταυροδρόμι συνδυασμένων μεταφορών και εμπορευματικού, διαμετακομιστικού – επικοινωνιακού κόμβου.
			2 Αναβάθμιση της ΠΔΕ ως διεθνούς πολιτιστικού προορισμού (με επίκεντρο το τρίπολο Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα - Επικούριος Απόλλων) σε δικτύωση με άλλους διεθνείς προορισμούς (Επίδαυρος, Μυκίνες, Δελφοί, κ.α.)
		2 Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς	1 Εκσυγχρονισμός-ανταγωνιστικότητα και σταδιακή ανάδειξη του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας σε δραστηριότητα με φιλοπεριβαλλοντικό (αειφορικό) χαρακτήρα.
			2 Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους φορείς έρευνας, τεχνολογίας και εκπαίδευσης.
			3 Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στις παράκτιες περιοχές, ειδικών/ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά-περιβαλλοντικά δίκτυα και σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.
			4 Σχεδιασμένη ρύθμιση, έλεγχος πιέσεων/ συγκρούσεων δραστηριοτήτων και βιώσιμη οργανωμένη ανάπτυξη δραστηριοτήτων στα πλαίσια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης περιοχών
		3 Βιώσιμη ανάπτυξη - Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου	1 Αειφόρος αστική ανάπτυξη και ισορροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο, με τη σταδιακή δημιουργία εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου και βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και του αγροτικού χώρου μέσω σχέσεων συνέργειας
			2 Ανάδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητας του συστήματος οικισμών 2ου έως 6ου επιπέδου
			3 Ορθολογική κατανομή του διοικητικού, αυτοδιοικητικού και κοινωνικού εξοπλισμού σε τοπικό επίπεδο (με βάση και την μεταρρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση)
		5 Ανάδειξη – ενίσχυση των βιώσιμων μεταφορών με προτεραιότητα των ΔΕΔ-Μ	2 Οδικοί άξονες Εθνικής - Διαπεριφερειακής Σημασίας
			3 Ενδοπεριφερειακοί οδικοί άξονες
			4 Σιδηροδρομικές Μεταφορές

2. Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείο κοινωνικής ενσωμάτωσης	1	Αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της περιφέρειας στον εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο	1	Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής (διεθνούς) και εθνικής ακτινοβολίας της Περιφέρειας ως κεντρικής περιοχής ανάπτυξης στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής Ιονίου και Νότιας Δυτικής Πύλης της χώρας προς την Κεντρική Μεσόγειο και την Ευρωπαϊκή Ένωση (περιοχή σύγκλισης πέντε διευρωπαϊκών διαδρόμων ανάπτυξης), ως σταυροδρόμι συνδυασμένων μεταφορών και εμπορευματικού – επικοινωνιακού κόμβου.
					2	Αναβάθμιση της ΠΔΕ ως διεθνούς πολιτιστικού προορισμού (με επίκεντρο το τρίπολο Αρχαία Ολυμπία – Αρχαία Ήλιδα - Επικούριος Απόλλων) σε δικτύωση με άλλους διεθνείς προορισμούς (Επίδαυρος, Μυκήνες, Δελφοί, κ.α.)
					5	Προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη και σύνδεση σε δίκτυα του σημαντικού αριθμού αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων (παγκόσμιας κληρονομιάς)
			2	Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς	2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους φορείς έρευνας, τεχνολογίας και εκπαίδευσης.
					3	Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στις παράκτιες περιοχές, ειδικών/ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά-περιβαλλοντικά δίκτυα και σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.
					1	Προστασία και ανάδειξη των θεσμοθετημένων προστατευόμενων περιοχών και των τοπίων (κατά προτεραιότητα διεθνούς και εθνικής σημασίας)
	4	Προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των τοπίων της ΠΔΕ	5	Προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη και σύνδεση σε δίκτυα του σημαντικού αριθμού αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων (παγκόσμιας κληρονομιάς)		
	2.1	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	2	Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς	1	Εκσυγχρονισμός-ανταγωνιστικότητα και σταδιακή ανάδειξη του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας σε δραστηριότητα με φιλοπεριβαλλοντικό (αιεφορικό) χαρακτήρα.
					2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους φορείς έρευνας, τεχνολογίας και εκπαίδευσης.
					3	Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στις παράκτιες περιοχές, ειδικών/ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά-περιβαλλοντικά δίκτυα και σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.
					4	Σχεδιασμένη ρύθμιση, έλεγχος πιέσεων/ συγκρούσεων δραστηριοτήτων και βιώσιμη οργανωμένη ανάπτυξη δραστηριοτήτων στα πλαίσια ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης περιοχών
3		Βιώσιμη ανάπτυξη - Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου	1	Αειφόρος αστική ανάπτυξη και ισόρροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο, με τη σταδιακή δημιουργία εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου και βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και του αγροτικού χώρου μέσω σχέσεων συνέργειας		
2.2	Διασφάλιση συνθηκών κοινωνικής ενσωμάτωσης	2	Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς	2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών στην έρευνα, τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία και ενίσχυση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με τους φορείς έρευνας, τεχνολογίας και εκπαίδευσης.	
				3	Ανάπτυξη του ποιοτικού, υψηλού επιπέδου τουρισμού στις παράκτιες περιοχές, ειδικών/ήπιων μορφών τουρισμού σε συνδυασμένα πολιτιστικά-περιβαλλοντικά δίκτυα και σταδιακή αύξηση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα.	
		3	Βιώσιμη ανάπτυξη - Οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου	1	Αειφόρος αστική ανάπτυξη και ισόρροπη σχέση του αστικού με τον περιβάλλοντα αγροτικό χώρο, με τη σταδιακή δημιουργία εταιρικής σχέσης πόλης-υπαίθρου και βιώσιμης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών και του αγροτικού χώρου μέσω σχέσεων συνέργειας	

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 35) αναλύονται οι Άξονες Προτεραιότητας της Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους και αποτυπώνονται τα αναμενόμενα και επιδιωκόμενα αποτελέσματα της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας.

Πίνακας 35 Αναμενόμενα Αποτελέσματα Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας

Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ	Ειδικός Στόχος Στρατηγικής ΟΧΕ		Αναμενόμενα Αποτελέσματα
	α/α	Τίτλος	
1. Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη	1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενδυνάμωση του εποχιακού τουρισμού και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου ▪ Προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς σαν αξία που συνδέει το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον ▪ Η διασφάλιση, προστασία και αξιοποίηση των περιβαλλοντικών ευαίσθητων περιοχών καθώς και των περιοχών ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος και η δημιουργία ενιαίων δικτύων πολιτιστικών διαδρομών και φυσικού περιβάλλοντος κατά ενότητες και σε σχέση με τους αντίστοιχους πόρους πολιτιστικούς και περιβαλλοντικούς τους ευρύτερης περιοχής. ▪ Η διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής αρχιτεκτονικής, ιστορικής κληρονομιάς. ▪ Εφαρμογή έξυπνων λύσεων ΤΠΕ για την ανάδειξη του θεματικού τουρισμού ▪ Αύξηση της επισκεψιμότητας της Αρχαίας Ολυμπίας και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού ▪ Τόνωση του κοινωνικού, παραγωγικού ιστού και εμπορικού χαρακτήρα της περιοχής παρέμβασης ▪ Αλληλεπίδραση ανθρώπου με τα πολιτιστικά μνημεία και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την προστασίας του ▪ Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του επιπέδου των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών ▪ Αναζωογόνηση – αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος μέσω έργων βιοκλιματικής ανάπλασης ▪ Βελτίωση κοινόχρηστων χώρων ▪ Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος (αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση χώρων πρασίνου) ▪ Βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής ▪ Προώθηση βιώσιμης κινητικότητας με την διευκόλυνση και προστασία της κίνησης των πεζών και προώθηση ήπιων μορφών μετακίνησης (ποδηλατόδρομοι κλπ.) ▪ Προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς ▪ Τόνωση του κοινωνικού, παραγωγικού ιστού και εμπορικού χαρακτήρα της περιοχής
	1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Αλληλεπίδραση ανθρώπου με τα πολιτιστικά μνημεία και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την προστασίας τους • Ενδυνάμωση του εποχιακού τουρισμού και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου • Βελτίωση και εκσυγχρονισμός του επιπέδου των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών • Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας • Προστασία, ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς σαν αξία που συνδέει το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον • Αύξηση της επισκεψιμότητας της Πάτρας και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού • Τόνωση του κοινωνικού, παραγωγικού ιστού και εμπορικού

				χαρακτήρα της περιοχή
2.	Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας	2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ανάπτυξη της επαγγελματικής κατάρτισης, νέων επαγγελματιών δεξιοτήτων και της διά βίου μάθησης Ενθάρρυνση και στήριξη τοπικών και -υπό προϋποθέσεις- υπερτοπικών επιχειρηματικών δικτυώσεων / επιχειρηματικών διασυνδέσεων (clusters) σε όλους τους τομείς με έμφαση στον πρωτογενή τομέα, καθώς και στον κλάδο της αγροδιατροφής Αύξηση της απασχόλησης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για στήριξη των δυναμικών και αναδυόμενων τομέων της οικονομίας της περιοχής ▪ Πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την κοινωνική επιχειρηματικότητα. ▪ Αύξηση του τοπικού ΑΕΠ
		2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας, δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε πιστοποίηση γνώσεων, δράσεις αναβάθμισης γνώσεων και δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού σε θεματικές που συνδέονται με δυναμικούς ή αναδυόμενους τομείς της περιφερειακής οικονομίας και δράσεις αναχαίτισης του μεταναστευτικού ρεύματος επιστημόνων ("brain drain") ▪ Στήριξη σε ανέργους και ευπαθείς κοινωνικά ομάδες μέσα από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης μέσα από τα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. ▪ Στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μέσω της παροχής υπηρεσιών και την ενίσχυση τους μέσω της επικοινωνίας με τα εθνικά προγράμματα στήριξης επιχειρήσεων

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Η Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου-Αρχαίας Ολυμπίας συγκροτείται σε **επτά (7) Πυλώνες Παρέμβασης**. Πιο συγκεκριμένα:

1^{ος} Πυλώνας «Αναβάθμιση – Βελτίωση τουριστικών υποδομών»

Ο 1^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με σημαντικές παρεμβάσεις σε αναγκαίες για την τουριστική ανάπτυξη συγκοινωνιακές και λιμενικές υποδομές μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.1.1 Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο

Π.1.2 Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας.

Π.1.3 Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου.

2^{ος} Πυλώνας «Ανάδειξη νέας ταυτότητας περιοχής (Place Marketing / Branding)»

Ο 2^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις ανάδειξης και εμπλουτισμού της νέας ταυτότητας της περιοχής παρέμβασης με υπόβαθρο την ενσωμάτωση σε αυτήν της εικόνας όλης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.2.1 Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής.

3^{ος} Πυλώνας «Ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών ΤΠΕ για την προώθηση θεματικού τουρισμού»

Ο 3^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις ανάπτυξης έξυπνων εφαρμογών και τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών για την προώθηση θεματικού τουρισμού και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.3.1 Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας

4^{ος} Πυλώνας «Ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις και αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής»

Ο 4^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις αναζωογόνησης και ανάπλασης αστικών περιοχών και σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος, τουριστικές διαδρομές, ανάδειξη τοπικού τουριστικού αποθέματος, διαδρομές βιώσιμης αστικής κινητικότητας, υποδομές πολιτιστικής ανάπτυξης, και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.4.1 Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου

Π.4.2 Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας

Π.4.3 Ανάπλαση οδού Καταρραχίου

Π.4.4 Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασταύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)

Π.4.5 Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία

Π.4.6 Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολύκεντρου του Δήμου Πύργου

Π.4.7 Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»

Π.4.8 Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον

Π.4.9 Προμήθεια οχημάτων νεας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας

Π.4.10 Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου

Π.4.11 Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας

5^{ος} Πυλώνας «Αξιοποίηση και ανάδειξη πολιτιστικών και φυσικών πόρων»

Ο 5^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και κατάρτισης, τουριστικές διαδρομές σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ανάδειξη προορισμών με δραστηριότητες σχετικές με το περιβάλλον, αναβάθμισης επισκεψιμότητας χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος, «πολιτιστικά μονοπάτια» και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.5.1. Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά

Π.5.2. Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου

Π.5.3 Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου οροπεδίου Φολόης

Π.5.4 Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου μονοπατιών στα οικοσυστήματα ελατοδάσους Λασιώνος - Λάμπειας, Φαραγγιού Αντρωνίου και Μυκηναϊκού νεκροταφείου Αγίας Τραδας

Π.5.5 Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης

6^{ος} Πυλώνας Παρέμβασης «Προώθηση και Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας»

Ο 6^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις προώθησης επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, καθώς και με δράσεις αύξησης των επενδύσεων σε επιχειρήσεις που συνδέονται με τους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης. Ειδικότερα περιλαμβάνονται οι παρακάτω Πράξεις:

Π.6.1. Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας

Π.6.2 Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστή» του Δήμου Πύργου

Π.6.3 Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης

7^{ος} Πυλώνας Παρέμβασης «Διασφάλιση και ενίσχυση συνθηκών απασχόλησης και ανθρώπινου δυναμικού»

Ο 7^{ος} Πυλώνας παρέμβασης σχετίζεται με δράσεις υποστήριξης, κατάρτισης και βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (εργαζομένων και επιχειρήσεων) σε τομείς της τοπικής οικονομίας με συγκριτικά πλεονεκτήματα για την περιοχή που περιλαμβάνονται στην περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης και ειδικότερα περιλαμβάνει τις παρακάτω Πράξεις:

Π.7.1. Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης

Π.7.2. Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων

Π.7.3. Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων

Π.7.4 Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους

Π.7.5 Προγράμματα κατάρτισης και υποστηρικτικών αυτών δράσεων για την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία

Διευκρινίζεται ότι όλες οι προτεινόμενες προς ένταξη Πράξεις εξετάστηκαν βάσει των εξής κριτηρίων:

i. Συνάφεια

Αφορά την κατ' αρχήν εξέταση της κάθε πρότασης προκειμένου να αποτιμηθεί για το αν σχετίζεται με το περιεχόμενο και την περιοχή εφαρμογής της Ο.Χ.Ε.

ii. Σκοπιμότητα

Η ένταξη μίας πράξης στην Στρατηγική της Ο.Χ.Ε. δεν περιορίζεται μόνο στο αν είναι συναφές με το αντικείμενο της, αλλά στο κατά πόσο υποστηρίζει την υλοποίηση των στόχων της και συμβάλει στην επίτευξη των αποτελεσμάτων της.

iii. Ωριμότητα

Οι προτάσεις εξετάζονται γύρω από την ωριμότητα τους προκειμένου να είναι εφικτή μια σχετικά ασφαλής εκτίμηση του κατά πόσο μπορούν να υλοποιηθούν στο δεδομένο χρονικό - προγραμματικό πλαίσιο της Ο.Χ.Ε. (ως το 2020).

iv. Αποδοτικότητα

Ο σχεδιασμός της Ο.Χ.Ε. έχει συγκεκριμένους πόρους για να επιτύχει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Οι πράξεις που έχουν προταθεί υπερκαλύπτουν πολλές φορές τους πόρους αυτούς, έτσι θα πρέπει εν τέλει να επιλεγούν οι πράξεις που συμβάλουν στην υλοποίηση των αποτελεσμάτων αυτών με το λιγότερο δυνατό κόστος. Η αποδοτικότητα αναφέρεται κυρίως σε πράξεις που συμβάλουν στην υλοποίηση κάποιου κοινού στόχου.

Ιδιαίτερα σημαντικό ωστόσο στοιχείο του όλου επιχειρησιακού σχεδιασμού που κατατίθεται, αποτελεί η διαπίστωση ότι η Στρατηγική οφείλει να αποτελεί μια δυναμική διαδικασία που τροφοδοτείται, τροφοδοτεί και συντονίζει τους διαφορετικούς τομείς εμπλοκής φορέων και χρηματοδοτικών πηγών, για το λόγο αυτό είναι μια ανοιχτή - σε αλλαγές, επανακαθορισμό στόχων, ένταξη νέων έργων, κ.α.- προσέγγιση σχεδιασμού ανάλογα με την πορεία υλοποίησής της και επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων της. Κρίσιμο, συνεπώς, στοιχείο αποτελεί η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της υλοποίησής της, τόσο σε σχέση με την εφαρμογή, όσο και με τις επιπτώσεις μίας παρέμβασης, έτσι ώστε να μπορεί να αναθεωρηθεί και να επανασχεδιαστεί με νέους όρους και στόχους σε στάδια προγενέστερα της ολοκλήρωσής της.

4.1 Ανάλυση Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ

Στο πλαίσιο εφαρμογής της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων παρουσιάζεται το σχέδιο δράσης με ανάλυση των ενδεικτικών προτεινόμενων Πράξεων ανά Άξονα Προτεραιότητας της Στρατηγικής και Ειδικό Στόχο αντίστοιχα (Πίνακας 36 και Πίνακας 37).

Πίνακας 36 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης σε Ενδεικτικές Πράξεις 1ου Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής

1^{ος} Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ			
«Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη»			
Ειδικός Στόχος	Ενδεικτικές Πράξεις		
ΕΣ 1.1	Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής	Π.1.1	Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο
		Π.1.2	Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας
		Π.1.3	Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου
		Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής
		Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας
		Π.3.2	Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας και εφαρμογών για προβολή των πολιτιστικών, ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων της ευρύτερης περιοχής
		Π.4.1	Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου
		Π.4.2	Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας
		Π.4.3	Ανάπλαση οδού Καταρραχίου
		Π.4.4	Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασταύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)
		Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία
		Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολυκέντρου του Δήμου Πύργου
		Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»
		Π.4.8	Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φίλικών προς το περιβάλλον
		Π.4.9	Προμήθεια οχημάτων νεας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας
		Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου
		Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας
		Π.5.1	Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά
		Π.5.2	Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου
		Π.5.3	Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου οροπεδίου Φολόης
Π.5.4	Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου μονοπατιών στα οικοσυστήματα ελατοδάσους Λασιώνος - Λάμπειας, Φαραγγιού Αντρωνίου και Μυκηναϊκού νεκροταφείου Αγίας Τραδας		
Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης		
ΕΣ 1.2	Αξιοποίηση του πολιτισμού ως στοιχείου κοινωνικής ενσωμάτωσης	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής
		Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας
		Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία
		Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολυκέντρου του Δήμου Πύργου
		Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»
		Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου
		Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας
		Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης

Πίνακας 37 Ανάλυση Σχεδίου Δράσης σε Ενδεικτικές Πράξεις 2ου Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής

2^{ος} Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής ΟΧΕ «Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας»			
Ειδικός Στόχος		Ενδεικτικές Πράξεις	
ΕΣ 2.1	Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας
		Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστή» του Δήμου Πύργου
		Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης
		Π.7.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων
		Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων
		Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους
ΕΣ 2.2	Βελτίωση της απασχολησιμότητας	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας
		Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστή» του Δήμου Πύργου
		Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης
		Π.7.1	Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης
		Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων
		Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους
		Π.7.5	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους

Οι επιμέρους Ενδεικτικές Πράξεις της Στρατηγικής αναλύονται στο Παράρτημα Α, παρουσιάζοντας την ταυτότητα της κάθε προτεινόμενης πράξης για την υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ, ανά Ειδικό Στόχο, με στοιχεία που σχετίζονται με το φυσικό και οικονομικό αντικείμενό τους, το πρόγραμμα και το ταμείο χρηματοδότησης, τους δυνητικούς δικαιούχους, τους φορείς λειτουργίας και τις ωφελούμενους - ομάδες στόχους.

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί, επίσης, ότι όλες οι Ενδεικτικές Πράξεις βρίσκονται σε συνάφεια με το Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας, συμβάλλοντας στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, και σε συμβατότητα με στόχους σχεδίων δράσης του πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έτσι όπως εξετάστηκαν κατά την υποβολή τους στο Φορέα Στρατηγικής.

4.2 Χρονικός Προγραμματισμός Υλοποίησης Στρατηγικής ΟΧΕ

Το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης για το σύνολο των προτεινόμενων Πράξεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), για όλες τις δυνητικές πηγές χρηματοδότησης αποτυπώνεται παρακάτω (Πίνακας 38).

Πίνακας 38 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ							
Α/Α	Πράξη		Ημερομηνία			Χρονική Διάρκεια Υλοποίησης	Ημερομηνία λήξης
	Κωδικός	Τίτλος	Δημοσίευσης Προκήρυξης	Διαγωνισμού	Σύμβασης		
1	Π.1.1	Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο	02/05/2017 (Ημερομηνία Νομικής Δέσμευσης)				29/11/2019
2	Π.1.2	Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση			10 Μήνες	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση
3	Π.1.3	Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου	02/2017	03/2017	04/2017	24 Μήνες	04/2019
4	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση				
5	Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση				
6	Π.4.1	Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου	12/2016	01/2017	01/2017	18 Μήνες	07/2018
7	Π.4.2	Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας	03/2017	04/2017	05/2017	18 Μήνες	11/2018
8	Π.4.3	Ανάπλαση οδού Καταραχίου				18 Μήνες	
9	Π.4.4	Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασταύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση				
10	Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία	02/2017	03/2017	04/2017	12 Μήνες	04/2018
11	Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολυκέντρου του Δήμου Πύργου	02/2017	03/2017	03/2017	9 Μήνες	12/2017
12	Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»	07/2017	08/2017	09/2017	24 Μήνες	09/2019
13	Π.4.8	Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον	12/2016	01/2017	02/2017	12 Μήνες	02/2018
14	Π.4.9	Προμήθεια οχημάτων νεας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας	02/2017	03/2017	04/2017	3 Μήνες	07/2017
15	Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου	12/2016	01/2017	01/2017	12 Μήνες	01/2018
16	Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση				
17	Π.5.1	Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά	03/2017	04/2017	05/2017	12 Μήνες	05/2018

18	Π.5.2	Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου	12/2016	01/2017	01/2017	9 Μήνες	10/2017
19	Π.5.3	Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου οροπεδίου Φολόης	02/2017	03/2017	04/2017	12 Μήνες	04/2018
20	Π.5.4	Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου μονοπατιών στα οικοσυστήματα ελατοδάσους Λασιώνος - Λάμπειας, Φαραγγιού Αντρωνίου και Μυκηναϊκού νεκροταφείου Αγίας Τραδας	03/2017	04/2017	05/2017	12 Μήνες	05/2018
21	Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης	Υπό διεκκρίση-διερεύνηση				
22	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας	12/2016		09/2017	18 Μήνες	03/2019
23	Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστή» του Δήμου Πύργου	03/2017	04/2017	05/2017	15 Μήνες	10/2018
24	Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης	Υπό διεκκρίση-διερεύνηση				
25	Π.7.1	Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης	12/2016		09/2017	18 Μήνες	03/2019
26	Π.7.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων	12/2016		09/2017	18 Μήνες	03/2019
27	Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων	12/2016		09/2017	18 Μήνες	03/2019
28	Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους	Υπό διεκκρίση-διερεύνηση			18 Μήνες	--
29	Π.7.5	Προγράμματα κατάρτισης και υποστηρικτικών αυτών δράσεων για την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία	Υπό διεκκρίση-διερεύνηση			12Μήνες	--

4.3 Ωριμότητα Στρατηγικής ΟΧΕ

Η ωριμότητα των Πράξεων Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) παρουσιάζεται παρακάτω (Πίνακας 39).

Ειδικότερα για τις Πράξεις, οι οποίες προτείνονται για ένταξη στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας, συμπληρώνεται ο αιτούμενος προϋπολογισμός για τυχόν απαιτούμενες τεχνικές μελέτες ωριμότητας έργων, ο οποίος μπορεί να ανέρχεται μέχρι το 10% του προϋπολογισμού επί της αιτούμενης επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Πίνακας 39 Ενέργειες ωρίμανσης Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ

Ενέργειες Ωρίμανσης - Ωριμότητας Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ						
Α/Α	Πράξη				Στάδιο εξέλιξης τεχνικών μελετών	Στάδιο εξέλιξης άλλων διοικητικών ενεργειών
	Κωδικός	Τίτλος	Προϋπολογισμός (€)	Αιτούμενος Π/Υ τεχνικών μελετών ωριμότητας /υποέργο		
1	Π.1.1	Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο	13.099.164,80	---	Απόφαση Ένταξης 3066/21-07-2016	
2	Π.1.2	Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας	4.300.000,00	---	Προμελέτη / Εκτιμώμενος Χρόνος Ωρίμανσης : 5 μήνες	Τεύχη δημοπράτησης (διακήρυξη μελέτης, τεχνική περιγραφή, τιμολόγιο μελέτης, ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, προϋπολογισμός μελέτης, έντυπο οικονομικής προσφοράς)
3	Π.1.3	Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου	10.000.000,00	---	Πλήρης Ωριμότητα	---
4	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής	500.000,00	---	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση	
5	Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας	800.000,00	---	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση	
6	Π.4.1	Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου	1.500.000,00	---	Οριστική μελέτη – μελέτη εφαρμογής, Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης	
7	Π.4.2	Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας	1.000.000,00	---	Προμελέτη	---
8	Π.4.3	Ανάπλαση οδού Καταραχίου	2.800.000,00	---	Πλήρης Ωριμότητα	Πλήρης Ωριμότητα
9	Π.4.4	Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασταύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)	2.000.000,00	---	Σύνταξη μελέτης	---

10	Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία	1.184.788,11	---	Πλήρης Ωριμότητα (Τοπογραφική, αρχιτεκτονική, Μουσειολογική Μελέτη, Οριστική Μελέτη, Επικαιροποιημένα Τεύχη Δημόπρατης)	Εκκρεμούν οι αδειοδοτήσεις
11	Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολυκέντρου του Δήμου Πύργου	450.000,00	---	Υφιστάμενες Μελέτες : Αρχιτεκτονική μελέτη – Στατική μελέτη / Απαιτούμενη Μελέτη : Μελέτη Η/Μ, Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης	Το έργο έχει εγκριθεί από: Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας (Αρ. Απόφασης: 2766/1-6-2016), Υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων (Αρ. Απόφασης: ΥΠΠΟ.Α/ΥΝΕΜΤΕΔΕΠΝΙ/Φ07-ε/77/1-4-2016),
12	Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»	3.500.000,00	---	---	---
13	Π.4.8	Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φίλικών προς το περιβάλλον	400.000,00	---	Υφιστάμενη Μελέτη : Προμελέτη τεχνοοικονομικής τεκμηρίωσης / Απαιτούμενη Μελέτη : Μελέτη Οικονομικής Εκμετάλλευσης	Απαιτούνται κυκλοφοριακές αδειοδοτήσεις
14	Π.4.9	Προμήθεια οχημάτων νεας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας	250.000,00	---	Υπό σύνταξη μελέτης	---
15	Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου	1.300.000,00	---	Υπό έγκριση οριστικών μελετών	---
16	Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας	1.000.000,00	---	Μελέτη αποκατάστασης του ναού και μελέτη αντικατάστασης του στεγάστρου	Απαιτούνται αδειοδοτήσεις / εγκρίσεις από ΥΠΠΟΑ (Δ/νση Αναστήλωσης), ΥΠΟΜΕΔΙ, Διεύθυνση Δασών Ηλείας
17	Π.5.1	Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά	500.000,00	---	Σύνταξη μελέτης	---
18	Π.5.2	Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου	400.000,00	---	Απαιτείται Δασοτεχνική Μελέτη / Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης	Έγκριση Δ.Σ. Πύργου υποβολής αιτήματος για παραχώρηση κατά χρήση οικοτόπου από τη Δ/νση Δασών Ν. Ηλείας (Αρ. Απόφασης: 185/22-6-2016), Έγκριση Δ.Σ. Πύργου Σύναψης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ Δήμου Πύργου και Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου για την εκτέλεση του έργου (Αρ. Απόφασης: 357/26-11-2015) Απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση λόγω δυναμικότητας θεάτρου.
19	Π.5.3	Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου οροπεδίου Φολόης	500.000,00	---	Υπό σύνταξη μελέτης	---

20	Π.5.4	Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου μονοπατιών στα οικοσυστήματα ελατοδάσους Λασιώνος - Λάμπειας, Φαραγγιού Αντρωνίου και Μυκηναϊκού νεκροταφείου Αγίας Τραδας	200.000,00	---	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση	
21	Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης	533.200,00	---	Υπό διευκρίνιση-διερεύνηση	
22	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας	2.000.000,00	---	Υπό έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης των εντύπων εξειδίκευσης	
23	Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστήρ» του Δήμου Πύργου	1.350.000,00	---	Σύνταξη προμελέτης	---
24	Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης	1.240.000,00	---	Σύνταξη προμελέτης	---
25	Π.7.1	Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης	100.000,00	---	Υπό έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης των εντύπων εξειδίκευσης	
26	Π.7.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων	150.000,00	---	Υπό έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης των εντύπων εξειδίκευσης	
27	Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων	150.000,00	---	Υπό έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης των εντύπων εξειδίκευσης	
28	Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους	150.000,00	---	Δεν απαιτούνται	---
29	Π.7.5	Προγράμματα κατάρτισης και υποστηρικτικών αυτών δράσεων για την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία	150.000,00	---	Δεν απαιτούνται	---

4.4 Συμπληρωματικότητα και συνέργεια των Πράξεων ΟΧΕ με Στρατηγικές και Στόχους της Π.Δ.Ε.

Για τη συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια της Στρατηγικής ΟΧΕ και των παρεμβάσεών της, ώστε να εξασφαλίζονται πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Π.Δ.Ε. και στο αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή και την Περιφέρεια, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι η παρούσα Στρατηγική Ολοκληρωμένων Επενδύσεων (ΟΧΕ) είναι συμβατή με

- το 5ετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας,
- το ΕΣΠΑ (Περιφερειακό και τομεακά προγράμματα)
- τη Περιφερειακή Έξυπνη Εξειδίκευση
- το Χωροταξικό σχεδιασμό (Περιφερειακό και ειδικό τουρισμού/όπως ισχύει)

καθώς επίσης λαμβάνει υπόψη όλα τα δυνατά χρηματοδοτικά εργαλεία (ΕΣΠΑ/ΠΕΠ & τομεακά, ευρωπαϊκά προγράμματα κλπ).

Επιπρόσθετα, η συμβολή των Πράξεων ΟΧΕ που προτείνονται για ένταξη στο Π.Ε.Π. Π.Δ.Ε. 2014-2020 στους αντίστοιχους δείκτες εκροών και αποτελέσματος των σχετικών Αξόνων Προτεραιότητας φαίνεται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 40).

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Πίνακας 40 Συμβολή πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Π.Δ.Ε. 2014 - 2020

Συμβολή πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Π.Δ.Ε. 2014 - 2020										
Α/Α	Πράξη		Α.Π. ΠΕΠ	Δείκτης						Εκτίμηση / περιγραφή συμβολής
	Κωδικός	Τίτλος		Κωδικός	Τίτλος	Είδος	Μονάδα Μέτρησης	Τιμή Στόχου (2023)	Ορόσημο για 2018	
1	Π.1.1	Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο	7	T1827	Χρονοαπόσταση	Αποτελέσματος	Ωρα: Λεπτά	14,00	--	Βελτίωση της προσπελασιμότητας και της διασύνδεσης κόμβων ΔΕΔ-Μ και υποδομών του ΔΕΔ-Μ με περιφερειακής και διαπεριφερειακής εμβέλειας οικονομικά κέντρα (αστικά, παραγωγικά, τουριστικά και πολιτιστικά κέντρα)
				CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων οδών	Εκροής	χλμ.	22,00	--	
2	Π.1.2	Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας	7	T1830	Επιβατική κίνηση στα μέσα σταθερής τροχιάς	Αποτελέσματος	Αριθμός	1.000.000,00	--	Πρώθηση - Βελτίωση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας μέσω της αναβάθμισης υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής - υποδομών στον άξονα Κατακόλου - αρχαίας Ολυμπίας
				CO12	Σιδηροδρομικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών	Εκροής	χλμ.	20,00	--	
3	Π.1.3	Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου	7	T1828	Εξυπηρετούμενος επιβατικός πληθυσμός	Αποτελέσματος	Αριθμός / έτος	850.000,00	--	Βελτίωση υπαρχόντων λιμενικών υποδομών που αποτελούν μέρος του ΔΕΔ- Μ, με σκοπό την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών και την πρόωση των συνδυασμένων μεταφορών
				T1825	Λιμενικές υποδομές ΔΕΔ-Μ που αναβαθμίζονται	Εκροής	Αριθμός	2	--	
4	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής	6	T1822	Επισκεψιμότητα πολιτιστικών χώρων	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	957.726,00	--	Διαμόρφωση νέας τουριστικής ταυτότητας (Branding) με την αξιοποίηση - προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των φυσικών τοπίων της περιοχής

5	Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας	2	T1805	Επιχειρήσεις που επένδυσαν σε ΤΠΕ	Αποτελέσματος	Ποσοστό	36,90	--	Αξιοποίηση ΤΠΕ στους τομείς του Τουρισμού και του Πολιτισμού με στοχευμένες δράσεις και ολοκληρωμένες λύσεις πρόωθησης, ενημέρωσης και αξιοποίησης
				T1806	Χρήστες ηλεκτρονικών υπηρεσιών και εφαρμογών του δημοσίου	Αποτελέσματος	αριθμός	255.000,00	--	
				T1801	Ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογές που δημιουργούνται	Εκροής	αριθμός	5,00	--	
6	Π.4.1	Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου	6	T1824	Μέγιστος αρ. ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3	Αποτελέσματος	Ημέρες / έτος	35	--	Αναζωογόνηση – αναβάθμιση - ανάδειξη του ιστορικού κέντρου του Πύργου, ως πόλος τουριστικής-πολιτισμικής ανάπτυξης και παραγωγικών δραστηριοτήτων
				CO37	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Εκροής	Άτομα	271.690,00	--	
7	Π.4.2	Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας	6	T1824	Μέγιστος αρ. ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m3	Αποτελέσματος	Ημέρες / έτος	35	--	Αναζωογόνηση – αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος μέσω έργων ανάπλασης εισόδου πόλης - ανάδειξη ταυτότητας περιοχής
				CO37	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Εκροής	Άτομα	271.690,00	--	
8	Π.4.4	Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασαύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)	6	T1822	Επισκεψιμότητα πολιτιστικών χώρων	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	957.726,00	--	Ανάδειξη - προβολή φυσικού & πολιτιστικού περιβάλλοντος με την προώθηση βιώσιμης κινητικότητας διευκολύνοντας την κίνηση των πεζών με ήπιες μορφές μετακίνησης / Ανάδειξη του ποδηλάτου ως μέσο μεταφοράς - αναψυχής / Αύξηση επισκεψιμότητας περιοχής

9	Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία	6	T1822	Επισκεψιμότητα πολιτιστικών χώρων	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	957.726,00	--	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη πολιτιστικής κληρονομιάς / Αύξηση της επισκεψιμότητας
				T1813	Πολιτιστικά Μνημεία που αναβαθμίζονται	Εκροής	Αριθμός	3,00	--	
10	Π.4.8	Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φίλικών προς το περιβάλλον	4	T1816	Μέση μηνιαία χρήση βιώσιμων αστικών μεταφορών	Αποτελέσματος	Αριθμός	904.167,00	--	Προώθηση εναλλακτικών μορφών αστικών μεταφορών φίλικών στο περιβάλλον / προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής βιώσιμης αστικής κινητικότητας / Μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης - Προστασία φυσικού - αστικού περιβάλλοντος
				T1853	Μεταφορικά μέσα ήπιας κυκλοφορίας που αποκτούνται	Εκροής	Αριθμός	4,00	--	
11	Π.4.9	Προμήθεια οχημάτων νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας	4	T1816	Μέση μηνιαία χρήση βιώσιμων αστικών μεταφορών	Αποτελέσματος	Αριθμός	904.167,00	--	Προώθηση εναλλακτικών μορφών αστικών μεταφορών φίλικών στο περιβάλλον / προώθηση της αειφόρου πολυτροπικής βιώσιμης αστικής κινητικότητας / Μείωση ατμοσφαιρικής ρύπανσης - Προστασία φυσικού - αστικού περιβάλλοντος
				T1853	Μεταφορικά μέσα ήπιας κυκλοφορίας που αποκτούνται	Εκροής	Αριθμός	4,00	--	
12	Π.5.1	Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά	6	T1822	Επισκεψιμότητα πολιτιστικών χώρων	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	957.726,00	--	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος & κληρονομιάς / Αύξηση της επισκεψιμότητας και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού
13	Π.5.2	Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου	6	T1822	Επισκεψιμότητα πολιτιστικών χώρων	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	957.726,00	--	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος & κληρονομιάς / Αύξηση της επισκεψιμότητας και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού
14	Π.5.3	Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου	6	T1823	Επισκεψιμότητα προστατευόμενων περιοχών	Αποτελέσματος	Επισκέψεις /έτος	30.000,00	--	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος & κληρονομιάς / Αύξηση της επισκεψιμότητας και προώθηση

		οροπεδίου Φολόης		CO23	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνειαιοικотόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκροής	Εκτάρια	250,00	--	εναλλακτικών μορφών τουρισμού
15	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας	3	T1807	Κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης	Αποτελέσματος	εκ. ευρώ	872,64	--	Ενίσχυση των δημιουργικών και "πράσινων" επιχειρήσεων, επιχειρήσεων μεταποίησης, την καινοτομική και έμπειρη Επιχειρηματικότητα / Ανταγωνιστικότητα νεοφυών ή πολύ Μικρών επιχειρήσεων
				CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Εκροής	Επιχειρήσεις	700,00	--	
				CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Εκροής	Επιχειρήσεις	700,00	--	
				CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Εκροής	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	700,00	--	
16	Π.7.1	Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης	8	CR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Αποτελέσματος	Αριθμός	450,00	--	Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της βελτίωσης δεξιοτήτων ανθρωπίνου δυναμικού και της εξωστρέφειας - διεθνοποίησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
				CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Εκροής	Αριθμός	1.000,00	--	
17	Π.7.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων	8	T1836	Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης ένα έτος μετά την ενίσχυση τους	Αποτελέσματος	Αριθμός	60,00	--	Ενίσχυση αυτοαπασχόλησης, επιχειρηματικότητας και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων / Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε τομείς της Περιφερειακής Έξυπνης Εξειδίκευσης
				T1832	Επιχειρηματικά σχέδια για νέες επιχειρήσεις στους τομείς της RIS3	Εκροής	Αριθμός	80,00	--	

18	Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων	8	T1837	Επιχειρήσεις με βελτιωμένη κατάσταση επιχειρησιακής λειτουργίας ένα έτος μετά τη λήξη της ενίσχυσης τους	Αποτελέσματος	Αριθμός	120,00	--	Πρώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων / Ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής εργαζομένων και επιχειρηματιών στο περιβάλλον της έξυπνης εξειδίκευσης
				CO23	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Εκροής	Αριθμός	163,00		
19	Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους	9	T1839	Κοινωνικές επιχειρήσεις που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	Αποτελέσματος	Αριθμός	8,00	--	Πρώθηση κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων σε τοπικό επίπεδο μέσω δικτύωσης και συνέργειας / Πρώθηση της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
				CO23	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Εκροής	Αριθμός	138,00		
20	Π.7.5	Προγράμματα κατάρτισης και υποστηρικτικών αυτών δράσεων για την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία	8	CR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Αποτελέσματος	Αριθμός	450,00	--	Ενίσχυση - υποστήριξη ατόμων με αναπηρία για την κοινωνική ένταξη τους μέσω της κατάρτισης - εκπαίδευσης / διασφάλιση συνθηκών κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων με ιδιαιτερότητες / ανέργων
				CO01	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Εκροής	Αριθμός	1.000,00		

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό αποτυπώνονται ο Προϋπολογισμός και οι Πηγές χρηματοδότησης του Σχεδίου Δράσης. Κατά την κατάρτιση του Χρηματοδοτικού Πίνακα, ειδικά ως προς το σκέλος που αφορά σε Ενδεικτικές Πράξεις που προτείνεται να χρηματοδοτηθούν από το Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας 2014-2020 λαμβάνεται υπόψη η διαθέσιμη κατανομή των πόρων, όπως αυτή αποτυπώνεται στη σχετική πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας.

Η ανάλυση των παραπάνω πραγματοποιείται ανά Άξονα Προτεραιότητας, Ειδικό Στόχο και Ενδεικτική Κατηγορία Πράξης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) για την ευρύτερη περιοχή στον άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας (Πίνακας 41), ως ακολούθως:

«Στρατηγική Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) για άλλες χωρικές στρατηγικές»

Πίνακας 41 Χρηματοδοτικός Πίνακας ανά Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής, Ειδικό Στόχο και Ενδεικτική Πράξης της ΟΧΕ

Χρηματοδοτικός Πίνακας ανά Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής, Ειδικό Στόχο και Ενδεικτική Πράξη της ΟΧΕ							
Α/Α	Ενδεικτική Κατηγορία Πράξης		Προϋπολογισμός και Πηγή Χρηματοδότησης				
	Κωδικός	Τίτλος	Προϋπολογισμός (€)	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Άξονας Προτεραιότητας Ε.Π.	ΕΔΕΤ	Άλλη Πηγή
1^{ος} Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής "Συνολική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας ως προορισμού, μέσω της διαμόρφωσης ενός συνολικού προϊόντος εμπειρίας υψηλού επιπέδου για τον επισκέπτη"							
Ειδικός Στόχος 1.1 "Αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής"							
1	Π.1.1	Κατασκευή οδού Λαστέικα – Παράκαμψη Αγίου Ιωάννη – Κατάκολο	13.099.164,80	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	7	ΕΤΠΑ	
2	Π.1.2	Αναβάθμιση σιδηροδρομικής γραμμής, αποβάθρων και τεχνικών στην Κατακόλου - Πύργου – Ολυμπίας, ανάπλαση Σ.Σ. Πύργου και Αρχαίας Ολυμπίας	4.300.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	--	ΕΤΠΑ	
3	Π.1.3	Έργα Ανάπλασης Χερσαίας Ζώνης Κατακόλου	10.000.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	7	ΕΤΠΑ	
4	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής	500.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
5	Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας	800.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	2	ΕΤΠΑ	
6	Π.4.1	Αστική Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Πύργου	1.500.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
7	Π.4.2	Ανάπλαση χώρου εισόδου πόλης Αρχαίας Ολυμπίας	1.000.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
8	Π.4.3	Ανάπλαση οδού Καταραχίου	2.800.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	

9	Π.4.4	Δημιουργία ποδηλατικής διαδρομής από Κατάκολο (διασταύρωση Αγίου Ανδρέα) έως την είσοδο του Πύργου (σιδηροδρομική γραμμή)	2.000.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
10	Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία	1.184.788,11	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
11	Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολύκεντρου του Δήμου Πύργου	450.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
12	Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»	3.500.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
13	Π.4.8	Ανάπτυξη αστικών συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον	400.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	4	ΕΤΠΑ	
14	Π.4.9	Προμήθεια οχημάτων νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας	250.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	4	ΕΤΠΑ	
15	Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου	1.300.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
16	Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας	1.000.000,00	Τομεακό	--	--	
17	Π.5.1	Διαμόρφωση τουριστικής διαδρομής από γέφυρα Κλαδέου έως Ολυμπιακή Ακαδημία και ως Λιναριά	500.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
18	Π.5.2	Ανάδειξη δασικών μονοπατιών στο βουνό Κατακόλου	400.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
19	Π.5.3	Ανάπτυξη και δημιουργία δασικών μονοπατιών - ανάδειξη φυσικού πλούτου οροπεδίου Φολόης	500.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
20	Π.5.4	Δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου μονοπατιών στα οικοσυστήματα ελατοδάσους Λασιώνος - Λάμπειας, Φαραγγιού Αντρωνίου και Μυκηναϊκού νεκροταφείου Αγίας Τραδας	200.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
21	Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης	533.200,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	

Σύνολο Ειδικού Στόχου 1.1				46.217.152,91			
Ειδικός Στόχος 1.2 "Στήριξη της Καινοτόμου και Εξωστρεφούς Επιχειρηματικότητας, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών"							
1	Π.2.1	Δημιουργία επικοινωνιακής τουριστικής ταυτότητας της ευρύτερης περιοχής	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
2	Π.3.1	Δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος προβολής πολιτιστικών και τουριστικών πόρων/μνημείων και διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	2	ΕΤΠΑ	
3	Π.4.5	Αποκατάσταση και συντήρηση Μουσείου Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Αρχαία Ολυμπία	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	6	ΕΤΠΑ	
4	Π.4.6	Κατασκευή πλανηταρίου στο χώρο του πολύκεντρου του Δήμου Πύργου	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
5	Π.4.7	Αποκατάσταση κτιρίου «Ξένιος Ζευς»	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
6	Π.4.10	Κατασκευή υπαίθριου θεάτρου στο βουνό Κατακόλου	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
7	Π.4.11	Αποκατάσταση βορειότερων τμημάτων των μακρών πτερών του ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό	--	--	
8	Π.5.5	Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Μύθου Φολόης	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
Σύνολο Ειδικού Στόχου 1.2				0,00			
Σύνολο 1^{ου} Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής				46.217.152,91			
2^{ος} Άξονας Προτεραιότητας Στρατηγικής "Διαμόρφωση ενός συνεκτικού και εξωστρεφούς παραγωγικού συστήματος στους τομείς προτεραιότητας της περιφερειακής έξυπνης εξειδίκευσης, για την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας"							
Ειδικός Στόχος 2.1 "Στήριξη της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας, σε τομείς προτεραιότητας για την περιοχή, ειδικά μέσω συνεργατικών σχηματισμών"							
1	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας	2.000.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	3	ΕΤΠΑ	
2	Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστήρη» του Δήμου Πύργου	1.350.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
3	Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφίου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης	1.240.000,00	Τομεακό /Άλλο	--	--	
4	Π.7.2	Δράσεις ενίσχυσης καινοτόμων επιχειρήσεων	150.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	8	ΕΚΤ	

5	Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων	150.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	8	ΕΚΤ	
6	Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους	150.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	9	ΕΚΤ	
Σύνολο Ειδικού Στόχου 2.1			5.040.000,00	0,00	11,00	0,00	0,00
Ειδικός Στόχος 2.2 "Βελτίωση της απασχολησιμότητας"							
1	Π.6.1	Δράσεις ενίσχυσης και στήριξης επιχειρήσεων και ειδικών μορφών επιχειρηματικότητας	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	3	ΕΤΠΑ	
2	Π.6.2	Δημιουργία εμπορικής αγοράς και αγοράς τροφίμων πρωτογενούς τομέα στον κεντρικό πυρήνα του πρώην εργοστασίου «Ξυστήρ» του Δήμου Πύργου	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
3	Π.6.3	Ανάδειξη χώρου Στρεφείου σε μόνιμο εκθετήριο προϊόντων Ολυμπιακής γης	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	Τομεακό /Άλλο	--	--	
4	Π.7.1	Δράσεις βελτίωσης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της απασχόλησης	100.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	8	ΕΚΤ	
5	Π.7.3	Δράσεις υποστήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	8	ΕΚΤ	
6	Π.7.4	Σχεδιασμός και λειτουργία θερμοκοιτίδας Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας για όλους	Όπως έχει συμπεριληφθεί ως ανωτέρω	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	9	ΕΚΤ	
7	Π.7.5	Προγράμματα κατάρτισης και υποστηρικτικών αυτών δράσεων για την κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρία	100.000,00	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας	8	ΕΚΤ	
Σύνολο Ειδικού Στόχου 2.2			200.000,00				
Σύνολο 2^{ου} Άξονα Προτεραιότητας Στρατηγικής			5.240.000,00				
Γενικό Σύνολο			51.457.152,91				

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται οι ενέργειες διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς ή/και Ομάδες Στόχου, στο πλαίσιο καθορισμού της χωρικής στρατηγικής και την ανάλυσης του Σχεδίου Δράσης.

6.1 Ενέργειες Διαβούλευσης

Είδος ενέργειας	Ημερίδα
Ημερομηνία διεξαγωγής	02/03/2016
<p>Συμμετέχοντες</p> <ul style="list-style-type: none"> Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, Απόστολος Κατσιφάρας Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ηλείας Γιώργος Γεωργιόπουλος Προϊσταμένη της ΕΥΔΕ.Π. ΠΔΕ, Άλκηστις Σταθοπούλου Αντιπεριφερειάρχες: Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας Γιώργος Αγγελόπουλος, Αγροτικής Ανάπτυξης Παναγιώτης Μπράμος, Οικονομικών Λάμπης Αριστειδόπουλος, Υποδομών και Δικτύων Γιάννης Λύτρας, Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Ηλείας, Γενικοί Διευθυντές και στελέχη της Περιφέρειας και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ωλένης κ.κ. Αθανάσιος Δήμαρχος Αρχαίας Ολυμπίας Ευθύμιος Κοτζιάς Δήμαρχος Πύργου Γαβριήλ Λιατσής Εκπρόσωπος του Δημάρχου Ήλιδας Δήμαρχος Ανδρίτσαινας – Κρεστένων Σάκης Μπαλιούκος Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ηλείας Κώστας Νικολούτσος Πρόεδρος ΤΕΕ Ηλείας Βασίλης Κανελλόπουλος Πρόεδρος ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας Βασίλης Τριανταφύλλου Πρόεδρος του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Λεωνίδας Βαρουξής Εκπρόσωποι παραγωγικών μονάδων, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, συλλόγων, φορέων κ.α. 	
<p>Ομάδα/ες στόχος Ευρεία διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τους πολίτες</p>	
<p>Συμπεράσματα / Αποτελέσματα</p> <p>Η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) στον άξονα Κατάκολο – Πύργος – Αρχαία Ολυμπία αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο που μπορεί να συσπειρώσει τους Δήμους, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, ερευνητικούς φορείς και την κοινωνία πολιτών, ώστε να υλοποιηθεί ένα πολυθεματικό, πολυταμειακό και πολυτομιακό σχέδιο με στοχευμένες παρεμβάσεις που θα επιφέρουν βιώσιμα αποτελέσματα στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην ανάπτυξη της περιοχής. Στην περίπτωση της Αρχαίας Ολυμπίας και του Κατακόλου, η ίδια η φύση του προορισμού επιβάλλει και προδιαθέτει εθνικές και διεθνείς συνεργασίες, ειδικά εφόσον ο πυρήνας της στρατηγικής θα σχετίζεται με την παγκόσμια προβολή της Αρχαίας Ολυμπίας.</p> <p>Τονίστηκε επίσης η ανάγκη της ενεργούς συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων, της αυτοδιοίκησης και των τοπικών κοινωνιών, ώστε να διαμορφωθούν όσο το δυνατόν καλύτερα αυτές οι στρατηγικές και να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά όλες αυτές οι τοπικές ανάγκες και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι διατιθέμενοι πόροι. Θα ακολουθήσει ευρεία διαβούλευση και θα πραγματοποιηθεί η καταγραφή, η ιεράρχηση, η κοστολόγηση και ο έλεγχος της ωριμότητας των προτάσεων που θα καταγραφούν.</p>	

Μετά την 1^η Ημερίδα (με κύριο θέμα την παρουσίαση της Μελέτης για την «Εφαρμογή Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2014-2020, στην ευρύτερη περιοχή του Άξονα Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας») πραγματοποιήθηκε εκτεταμένη και εξαντλητική διαβούλευση (σε διάφορες ημερομηνίες) με όλους τους δυνητικά εμπλεκόμενους φορείς της Περιφέρειας. Ζητήθηκαν επισημάνσεις, διορθώσεις, συμπληρώσεις και ειδικές προτάσεις από όλους, έτσι ώστε να γίνει ακόμη λεπτομερέστερη διερεύνηση (ενόψει της Υποβολής του Στρατηγικού Σχεδίου).

Διαδικτυακή πλατφόρμα διαβούλευσης

Στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αναρτήθηκε πλατφόρμα διαβούλευσης, όπου οι φορείς των περιοχών αλλά και απλοί πολίτες κατέθεσαν τις προτάσεις τους στο σύνδεσμο:

<http://dytikiellada.gr/διαβουλεύσεις/διαβούλευση-για-ολοκληρωμένη-χωρική-2/>

Διαβούλευση για Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση «Αρχαία Ολυμπία»

Συμπληρώστε τα παρακάτω πεδία για την υποβολή της πρότασής σας έως 31/05/2016

λαμβάνοντας υπόψη σας και τη

[ΜΕΛΕΤΗ ΟΧΕ ΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ](#)

Όνοματεπώνυμο (απαραίτητο)

Email επικοινωνίας (απαραίτητο)

Τηλέφωνο επικοινωνίας (απαραίτητο)

Όργανισμός - Ιδιότητα (απαραίτητο, αν δεν εκπροσωπείτε κάποιον οργανισμό συμπληρώστε 'ιδιώτης')

Προτάσεις

6.2 Λοιπές Ενέργειες Ενημέρωσης

Στο πλαίσιο κατάρτισης της παρούσας Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) στην ευρύτερη περιοχή του άξονα Κατακόλου – Αρχαίας Ολυμπίας υπήρξαν επαρκείς διαδικασίες ευρείας διαβούλευσης με ενεργή συμμετοχή των ενδιαφερομένων και εμπλεκόμενων φορέων, ως ακολούθως:

A/A	Ενέργειες Ενημέρωσης – Διαβούλευσης	
1	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	12/05/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς: <ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Ελληνική Ολυμπιακή ΑΚαδημία 	
	Ομάδα/ες στόχος Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς	
2	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	16/05/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς: <ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Δήμος Πύργου • Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας 	
	Ομάδα/ες στόχος Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς	
3	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	14/06/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς: <ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Δήμος Πύργου • Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας • Δασαρχείο • Επιμελητήριο Ηλείας 	
	Ομάδα/ες στόχος Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς	
4	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	16/06/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς: <ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • ΙΝΣΕΤΕ 	
	Ομάδα/ες στόχος Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς	

5	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	21/07/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας 	
	Ομάδα/ες στόχος	Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς
6	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	05/09/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας 	
	Ομάδα/ες στόχος	Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς
7	Είδος ενέργειας	Τεχνική Συνάντηση
	Ημερομηνία διεξαγωγής	13/09/2016
	Στην συνάντηση συμμετείχαν οι παρακάτω φορείς:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας • Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας • Δήμος Πύργου • Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας 	
	Ομάδα/ες στόχος	Διαβούλευση – Συνάντηση με εμπλεκόμενους φορείς

7. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1303/2013¹⁷, «το Κράτος Μέλος, η Διαχειριστική Αρχή και οι δικαιούχοι οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα δυνατά μέτρα για την πληροφόρηση του κοινού όσον αφορά στις δυνατότητες που τους παρέχουν οι πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. Οι πολίτες δικαιούνται να γνωρίζουν εάν και πως αξιοποιούνται και δαπανώνται οι διαθέσιμοι πόροι, τι αποτελέσματα πετυχαίνουν οι δημόσιες οργανώσεις για κάθε μία από τις προβλεπόμενες αρμοδιότητές τους. Η πληροφορία διαχέεται, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μέγιστη διαφάνεια όσον αφορά στην αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων». Οι διατάξεις σχετικά με την πληροφόρηση και την επικοινωνία παρατίθενται στα άρθρα 115-117 και στο παράρτημα XII. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας μαζί με οδηγίες για τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων καθορίζονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014¹⁸ και αναπτύσσονται αναλυτικά στον Επικοινωνιακό οδηγό ΕΣΠΑ 2014-2020¹⁹.

Με τον κατάλληλο σχεδιασμό των δράσεων επικοινωνίας:

- ✓ οι εν δυνάμει δικαιούχοι του προγράμματος:
 - ▶ θα πληροφορηθούν για τις δυνατότητες υλοποίησης των έργων τους μέσα στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης
- ✓ το ευρύ κοινό:
 - ▶ θα ενημερωθεί για την τυχόν έμμεση ή άμεση συμμετοχή του
 - ▶ θα ενημερωθεί για τα επιτεύγματα των Ταμείων της Ένωσης και
 - ▶ θα ευαισθητοποιηθεί όσον αφορά τους στόχους της πολιτικής συνοχής. (Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν πως επενδύονται οι δημοσιονομικοί πόροι της Ένωσης).

Η μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος θα εξασφαλιστεί μέσα από τη **συνέργεια**, τη **συμπληρωματικότητα**, τη **συνεκτικότητα**, τη μέγιστη δυνατή **ομοιογένεια** και την επίτευξη **οικονομικών κλίμακας**, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και τις ενέργειες των συνεργαζόμενων φορέων και δικαιούχων.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

¹⁸ Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων

¹⁹ https://www.espa.gr/elibrary/EO_2014-2020_v30_5.pdf

7.1 Η Δημοσιότητα για το Στρατηγικό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2014-2020

Στο πλαίσιο του ΕΠ ΔΕ 2014-2020 και της εγκεκριμένης Στρατηγικής Επικοινωνίας αυτού, απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική διαχείριση καθώς και για την επιτυχημένη υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της ΟΧΕ αποτελεί :

- η **εκτενής δημοσιότητά του**, η οποία συμβάλλει στην ανάδειξη του ενεργού ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων μέσω των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων και την προβολή της προστιθέμενης αξίας της κοινοτικής συμμετοχής
- η **πληροφόρηση των πολιτών** για τις παρεμβάσεις του Στρατηγικού Σχεδίου της ΟΧΕ με έμφαση στις επιμέρους ενέργειές του και τη φύση τους
- η **αύξηση της αναγνωρισιμότητας** του Στρατηγικού Σχεδίου από την κοινή γνώμη
- η **διασφάλιση της διαφάνειας**, όσον αφορά την υλοποίηση των σχεδίων

Επισημαίνεται ότι η ομαλή και επιτυχής εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την αποδοχή της από την τοπική κοινωνία (η οποία θα λειτουργήσει και ως πολλαπλασιαστής πληροφόρησης), γεγονός που επιβάλλει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να γίνει η προβολή αυτής της παρέμβασης.

7.2 Υποχρεωτικά στοιχεία δημοσιότητας του Στρατηγικού Σχεδίου ΟΧΕ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ο οποίος αναφέρεται στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και στη δημοσιότητα των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της, οι υποχρεώσεις πληροφόρησης για τις οποίες είναι υπεύθυνος ο Δικαιούχος είναι οι εξής:

A. Με την έγκριση της στρατηγικής και πριν την έναρξη της

- ✓ Συνδυασμένη **διενέργεια εκδηλώσεων** ενημέρωσης των πολιτών για τη σκοπιμότητα της στρατηγικής σε όλα τα κομβικά σημεία της παρέμβασης
- ✓ **Ανάρτηση πινακίδων πληροφόρησης** σε επιλεγμένα σημεία για την ορθή πληροφόρηση των πολιτών
- ✓ **Έντυπο ενημερωτικό υλικό** που θα χορηγείται στους πολίτες για τις πράξεις που θα υλοποιηθούν και για τα οφέλη που θα προκύψουν από αυτές

- ✓ Ορισμός υπεύθυνου επικοινωνίας του **στρατηγικού φορέα** που θα συνεργάζεται με τον **υπεύθυνο επικοινωνίας της ΕΥΔΕΠ/ΠΔΕ** για τις δράσεις δημοσιότητας

Β. Κατά την υλοποίηση

- ✓ Έντυπο υλικό που θα χορηγείται στους πολίτες για την εξέλιξη των πράξεων που υλοποιούνται και για τα οφέλη που προκύπτουν από αυτές
- ✓ Ανάρτηση κατασκευαστικών πινακίδων πληροφόρησης στα σημεία υλοποίησης κάθε πράξης (εύκολα ορατό από το κοινό όπως η είσοδος σε ένα κτίριο) η οποία θα περιλαμβάνει :
 - ⇒ το όνομα της πράξης
 - ⇒ τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ευρωπαϊκή Ένωση
 - ⇒ το σήμα του ΕΣΠΑ 2014-2020
 - ⇒ αναφορά στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
 - ⇒ αναφορά στο αντίστοιχο στρατηγικό σχέδιο
 - ⇒ το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Διαρθρωτικό Ταμείο (π.χ. ΕΤΠΑ, ΕΚΤ). Η αναφορά αυτή πρέπει να καταλαμβάνει τουλάχιστον το 25% της πινακίδας.
- ✓ Δημιουργία ιστοσελίδας για την προβολή των πράξεων του στρατηγικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διαθέτει ιστότοπο, δημιουργία ειδικής σελίδας για τις πράξεις αυτές με πληροφορίες, επικοινωνία με το κοινό/ προτάσεις – παράπονα / παρατηρήσεις.
- ✓ Διενέργεια εκδηλώσεων ενημέρωσης των πολιτών – δυναμικών ωφελουμένων (ημερίδες, σεμινάρια, κ.λ.π.) για τη σκοπιμότητα των πράξεων. Στο χώρο διεξαγωγής θα πρέπει να υπάρχει αναρτημένη πινακίδα ή αφίσα πληροφόρησης, η οποία να αναφέρει τις πράξεις, το φορέα χρηματοδότησής και όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία και λογότυπα δημοσιότητας. Όλα τα έγγραφα που θα αφορούν στην εκδήλωση, όπως έντυπα πληροφόρησης, πιστοποιητικά συμμετοχής, κ.λ.π., θα πρέπει επίσης να φέρουν τα υποχρεωτικά λογότυπα δημοσιότητας.
- ✓ Για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και κατά περίπτωση για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην πράξη έχουν ενημερωθεί γι' αυτή τη χρηματοδότηση.

Γ. Μετά την ολοκλήρωση

- ✓ Ανάρτηση αναμνηστικών πινακίδων σε επιλεγμένα σημεία των πράξεων σε συνεννόηση με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.
- ✓ Επίσης προτείνεται η οργάνωση εκδήλωσης **ολοκλήρωσης** του Στρατηγικού Σχεδίου ΟΧΕ συνδυασμένο με δημιουργία βίντεο αποτύπωσης του, το οποίο μπορεί να συμπεριλαμβάνει σχόλια από ωφελούμενους / ευρύ κοινό για τα οφέλη όλων των παρεμβάσεων στην περιοχή.

7.3 Κρίσιμες επισημάνσεις

Επισημαίνεται και ισχύει για κάθε μορφή επικοινωνίας και σε όλα τα είδη των πράξεων και δράσεων στο ΕΣΠΑ²⁰, ότι:

↳ Η μη εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως ορίζονται στον Κανονισμό 1303/2013 και στον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014, μπορεί να επιφέρει κατ' αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.

Τα υποχρεωτικά στοιχεία και οι λογότυποι δημοσιότητας πρέπει να είναι εμφανή κατά τη διενέργεια δράσεων όπως: εκδόσεις εντύπων, δημοσιεύσεις – καταχωρήσεις στον τύπο των φορέων υλοποίησης, προσκλήσεις ωφελουμένων κ.λ.π. προκειμένου να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση οι αντίστοιχες δαπάνες.

↳ Στην περίπτωση που η ΔΑ ή ο δικαιούχος, αποφασίσουν να λάβουν μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την πράξη που ενδεχομένως δεν έχουν αναφερθεί ρητά στο παρόν, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να τηρούν τον Κανονισμό 1303/2013 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014.

↳ Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εμπλεκόμενος φορέας αποφασίσει να υλοποιήσει διαφημιστικές ή ενημερωτικές δράσεις σχετικές με συγχρηματοδοτούμενα έργα ή προγράμματα, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις σε ότι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις των μηνυμάτων.

↳ Σε όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας θα πρέπει να τηρείται η υποχρέωση για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία (Παράρτημα 5 του επικοινωνιακού οδηγού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ).

Τα λογότυπα και γραφιστικά πρότυπα **παράρτημα 3 (εφαρμογή ενιαίας ταυτότητας του ΕΣΠΑ)** καθώς και το **παράρτημα 5 (προσβασιμότητα πληροφόρησης για ΑΜΕΑ)** που πρέπει να χρησιμοποιηθούν βρίσκονται στην ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος (<http://dytikiellada.gr/wp-content/uploads/2015/12/Επικοινωνιακός-Οδηγός-για-την-πληροφόρηση-και-τη-δημοσιότητα-των-Επιχειρησιακών-Προγραμμάτων-του-ΕΣΠΑ-2014-2020.pdf>), καθώς και στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (https://www.espa.gr/elibrary/EO_2014-2020_v30_5.pdf)

²⁰ Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:

- το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014
- αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη

Όταν ένα μέτρο πληροφόρησης και επικοινωνίας αφορά μία ή περισσότερες πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός Ταμεία, η αναφορά στο Ταμείο μπορεί να αντικατασταθεί από την αναφορά στα ΕΔΕΤ.

8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**Παράρτημα Α. Ανάλυση Πράξεων Στρατηγικής ΟΧΕ****Παράρτημα Β. Αποφάσεις συλλογικών οργάνων φορέων****Παράρτημα Γ. Υποστηρικτικά έγγραφα διαδικασιών διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ****Παράρτημα Δ. Λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης**

- Την υποβολή του ανωτέρω Στρατηγικού Σχεδίου στην με Α.Π. 2720/05-07-2016 (όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Α.Π. 3497/26-8-2016) πρόσκληση για υποβολή στρατηγικών ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας 2014-2020.
- Εξουσιοδοτεί τον Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Ηλείας κ.Γεώργιο Γεωργιόπουλο , για την υποβολή του τελικού κειμένου Στρατηγικής καθώς και τις όποιες άλλες τυχόν - από το πρόγραμμα- ενέργειες απαιτηθούν σχετικά με την υποβολή, την έγκριση και την υλοποίηση της ανωτέρω στρατηγικής.

Κατά της απόφασης αυτής ψήφισε ο Επικεφαλής της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κ. Κοτσιλιάνος Κωνσταντίνος.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ****ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Γ. ΤΟΓΙΟΠΟΥΛΟΥ****ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΣΤΑΣ****ΤΑ ΜΕΛΗ**